

ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

นางสาวเชษฐจินดา ชโลธร
ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ อรพรรณ บรรจงศิลป์,
ค.ม., M.M.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ สุกรี เจริญสุข,
D.A.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

รองศาสตราจารย์ ณรงค์ชัย ปิฎกัรชต์,
กศ.ม., ศศ.ม.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ศาสตราจารย์บรรจง มไหสวริยะ
พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์
คณบดี
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

Lect. Christopher Schaub,
D.M.
ประธานคณะกรรมการประจำหลักสูตร
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (คณตรี)

วันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2554

นางสาวเชษฐจินดา ชโลธร

ผู้วิจัย

รองศาสตราจารย์ สุกรี เจริญสุข,

D.A.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ไกวิทย์ จันทร์ศิริ,

Ph.D.

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์,

กศ.ม., ศศ.ม.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ อรพรรณ บรรจงศิลป์,

ค.ม., M.M.

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์ บรรจง มไหสวริยะ,

พ.บ., ว.ว. ออร์โธปิดิกส์

คณบดี

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ สุกรี เจริญสุข,

D.A.

คณบดี

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ ถือเป็นบทเรียนบทสำคัญที่สุดสำหรับผู้วิจัย เมื่อวิทยานิพนธ์ประสบผลสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ จึงเป็นความรู้สึกรื่นเริงและภาคภูมิใจและถือเป็นเกียรติในชีวิตด้วยเช่นกัน

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อรรณพ บรรจงศิลป์ ประธานคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์ รองศาสตราจารย์โกวิท ชันศิริ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์รองศาสตราจารย์สุกรี เจริญสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ เป็นอย่างยิ่ง ที่กรุณาให้คำแนะนำ แนวทาง ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ ตลอดช่วงเวลาของการดำเนินงานวิจัยนี้ คุณกล้วยที่คอยติดตามผล ให้ความช่วยเหลือในเรื่องเอกสารต่างๆ และผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย คุณบุษราที่กรุณาช่วยเหลือ แนะนำตรวจทาน แก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ พลเอกสนธิ บุญญรัตกลิน พันเอกโชติ ภณ จันทร์อยู่ ศาสตราจารย์นายแพทย์พูนพิศ อมาตยกุล พันโทวิโรจน์ พันตรีหญิงวรางคณิต นันทนาสิทธิ์ ร้อยเอกหญิง จันทร์ทิรา ชูศักดิ์ พันโทเชาวลิต ผักแฉ่เล็กที่ให้ข้อมูลและคำแนะนำต่างๆ รวมทั้งคุณต้น คินสุลานนท์ คุณป๊อบ บุญญรัตกลินที่ให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลต่างๆ คุณวู้ที่เป็นกำลังใจและคอยช่วยเหลือในทุกๆเรื่อง ตลอดการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นผลบุญของผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บิดา มารดา คุณยาย และทุกคนในครอบครัว คุณพ่อสุรยุทธ์ จุลานนท์ ท่านผู้หญิงแม่จิตรวดี จุลานนท์ และครอบครัวจุลานนท์ทุกคน ที่คอยดูแล เอาใจใส่ และให้กำลังใจ ผู้วิจัยตลอดมา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนผู้วิจัยตั้งแต่เล็กจนถึงปัจจุบัน อาจารย์วิยะดา รังสีพงษ์ อาจารย์ จามร ศุภผล ที่มีส่วนร่วมสำคัญทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการเรียน และหน้าที่การงานที่ดีถึงทุกวันนี้

นอกจากนี้ยังมีผู้เกี่ยวข้องที่มีได้กล่าวนาม ซึ่งท่านเหล่านี้มีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

เชษฐจินดา ชโลธร

ระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

THE MUSIC EDUCATION SYSTEM OF THE ROYAL THAI ARMY SCHOOL

เชษฐจินดา ชโลธร 4837800 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อรรถพร บรรจงศิลป์, ค.ม., กศ.บ., M.M., ณรงค์ชัย ปิฎกฤษดิ์, กศ.ม., ศศ.ม., สุกฤ์ เจริญสุข, D.A.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ศึกษาเฉพาะกองดุริยางค์ทหารบกและโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารกองดุริยางค์ทหารบก ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารอาจารย์ และนักเรียน รวม 16 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก พบว่ามีการนำทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบระบบ และมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนเป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งประกอบไปด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท 2 การเรียนการสอน 3 การพัฒนาผู้เรียน 4 การวิจัย ผลงานทางวิชาการ งานสร้างสรรค์ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ 7 การบริหารและการจัดการ 8 การเงินและงบประมาณ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

2. ด้านความแตกต่างของหลักสูตร นศ.ทบ.เดิม และหลักสูตร นศ.ทบ.ใหม่ พบว่าทั้ง 2 หลักสูตรมีความสอดคล้องในการมุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรที่มีคุณภาพทั้งทางด้านดนตรีและทางทหารควบคู่กันไป แต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับสมัคร ระยะเวลาในการเรียน และความเข้มข้นของหลักสูตร

3. ด้านจุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร พบว่าจุดแข็งคือการคัดเลือกผู้เรียนที่มีความสามารถทางดนตรีตั้งแต่ต้นมีการวัดผลและการประเมินผลที่มีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านดนตรี จุดอ่อนเป็นเรื่องของด้านระบบการศึกษาที่พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรขึ้นมาใหม่ ในเรื่องของการปฏิบัติจริงนั้น อาจจะยังมีปัญหา อุปสรรค อยู่บ้างและไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนให้เป็นแบบ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

4. ด้านความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความชื่นชอบและเห็นด้วยกับการจัดทำหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่เพราะมีการศึกษาที่หลากหลายและมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ แต่ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านไม่เห็นด้วยกับการที่ระบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนยังจัดแผนการเรียนโดยยึดครูผู้สอนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าเป็นการเรียนการสอนที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

คำสำคัญ : ระบบการศึกษาคดนตรี/ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

THE EDUCATION SYSTEM OF THE ROYAL THAI ARMY SCHOOL

CHE TJINDA CHALOTHORN 4837800 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN BANCHONGSILPA, M.Ed., M.M.,
NARONGCHAI PIDOKRAJT, M.Ed., M.M., SUGREE CHAROENSOOK, D.A.

ABSTRACT

This research is a qualitative study. The objective is to study the education system of the Royal Thai Army School. A total of 16 directors, teachers and students were interviewed. The results showed that:

1. Educational structure introduces musical education to augment its philosophy to benefit schools and their students. There is a clear structure convention. There are nine elements 1) Philosophy, Vision, Mission and Master Plan 2) Teaching and Learning 3) student development, Academic Research work 5) community services 6) Preservation of Art and Culture 7) Administration and Management 8) Finance and budget 9) Future Development

2. The differences between the previous educational structure and the current one is that the current one is more effective in the methods of study and length of curriculum.

3. The strongest point for the school is that the structure was well planned out to the highest standard in both within Thailand and the world.

4. The directors suggestions to all the employees and students will hugely benefit the standard of education of the school. Also the school brought in modern information and technology programs for its teachers and students in order to adapt to the current trends in society.

KEY WORDS : THE MUSIC EDUCATION SYSTEM/ THE ROYAL THAI ARMY
SCHOOL OF MUSIC

107 pages

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	7
2.1 การพัฒนาระบบการศึกษาดนตรี.....	8
2.2 หลักสูตร.....	18
2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้.....	26
2.4 โรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ.....	29
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	44
3.1 กลุ่มบุคคลข้อมูล.....	44
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
3.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	45
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
3.5 การวิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูล.....	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยข้อมูล.....	46
4.1 ส่วนที่ 1 ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหาร.....	46
4.2 ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของหลักสูตร นคย.ทบ.เดิม และหลักสูตร นคย.ทบ.ใหม่.....	57
4.3 ส่วนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร / ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก.....	57
4.4 ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และนักเรียนคูริยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....	59
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	59
5.2 การอภิปรายผล.....	63
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	65
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาไทย.....	68
บทสรุปแบบสมบูรณ์ภาษาอังกฤษ.....	79
บรรณานุกรม.....	87
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก. ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก.....	91
ภาคผนวก ข. ประวัติของคูริยางค์ทหารบก.....	92
ประวัติผู้วิจัย.....	107

สารบัญตาราง

ตารางภาพ	หน้า
2.1 ตารางภาพแสดงกระบวนการจัดระบบ.....	9
2.2 ตารางภาพแสดงแนวทางการวิเคราะห์ระบบ.....	10
2.3 ตารางภาพแสดงระบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาชและอีลี.....	15
2.4 ตารางภาพแสดงระบบการจัดการเรียนการสอนของเคมพ์.....	16
2.5 ตารางภาพแสดงระบบการเรียนการสอนของซีลส์และกลาสโกว์.....	18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาเล่าเรียนของประเทศไทยในอดีตนั้น มักกระทำกันในวงจำกัด โดยประชาชนเป็นผู้แสวงหาความรู้เอาเอง ดังนั้น การศึกษาเล่าเรียนจึงเป็นไปในกลุ่มคนจำนวนน้อย คนที่ได้รับการศึกษาจึงมักเป็นบุคคลชั้นสูง ประชาชนทั่วไปมักไม่ค่อยมีโอกาสได้เรียน สถานที่เรียนมักอยู่ในราชสำนัก วัดใหญ่ๆ และบ้าน ส่วนวิชาชีพที่สอนกันส่วนมากเป็นการฝึกงานและเรียนหนังสือต่อจากบรรพบุรุษ (ระลึก ธานี, 2527)

การศึกษาดนตรีที่เป็นกระแสหลักนั้น จะอยู่ในรูปของสำนักความรู้ของชาวบ้านที่ได้รับ การยอมรับว่ามีฝีมือ และดนตรีในราชสำนัก จนกระทั่งไทยได้รับแรงผลักดันและแบบอย่างในเรื่อง การศึกษาจากตะวันตก คำว่า การศึกษา จึงถูกกำหนดบทบาทเฉพาะภายใต้กระบวนการทัศน์ หรือฐานคิด ใหม่ที่ว่า การทำให้ประเทศอยู่ร่วมกับตะวันตกได้นั้น จะต้องอาศัยการศึกษาแบบเป็นทางการ เพื่อจะ ทำให้คนมีความรู้ มีความสามารถรับใช้ประเทศ และต้องเป็นความรู้ความสามารถแบบใหม่ หรือ แบบตะวันตก เพื่อช่วยปฏิรูปและปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย

ประเทศไทยมีอิสระทางการศึกษา ถึงแม้วิชาดนตรีเป็นวิชาที่รัฐให้ความสนใจน้อย สมัยก่อนไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลการศึกษาดนตรีอย่างจริงจัง วิชาดนตรีจึงอยู่ในรูปแบบที่ ใครใคร่จัด จัด การศึกษาดนตรีจึงขยายวงกว้างและมีหลากหลายรูปแบบให้เลือก มีสถาบันของรัฐและเอกชนจาก เหตุผลข้างต้นกองดุริยางค์ทหารบกได้ตั้งขึ้นโดยมีภารกิจ มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ กำกับการ และดำเนินการฝึกศึกษาการดนตรี รวมทั้งการปฏิบัติการแสดงดนตรีของกองทัพบกที่ได้รับ มอบหมาย กองดุริยางค์ทหารบกจึงก่อตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกให้เป็นสถาบันการศึกษาของ กองทัพบก มีความมุ่งหมายรับสมัครบุคคลพลเรือนทั้งชายและหญิง เข้ารับการศึกษาหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในวิชาดุริยางคศาสตร์, วิชาสามัญทั่วไป และ วิชาทหาร เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกองดุริยางค์ทหารบกและหมวดดุริยางค์ส่วนภูมิภาค

ปีพ.ศ.2418-2477 มีการเรียนการสอนในกองแถว (ชื่อเดิมของกองดุริยางค์ทหารบก) แต่ไม่ได้เปิดเป็นโรงเรียน มีการรับบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนแถว ปีละ 1-2 คน โดยรับจาก

บุคคลพลเรือนชายที่มีอายุ 15-16 ปี ความรู้สามัญไม่จำกัดการเรียนการสอนเป็นในลักษณะครูหนึ่งคนต่อนักเรียนหนึ่งคน โดยจะเน้นภาคการปฏิบัติเครื่องมือดนตรีมากกว่าภาคทฤษฎี

พ.ศ.2478 มีการรับสมัครบุคคลพลเรือนเป็นนักเรียนแถวเพิ่มขึ้น แต่การเรียนการสอนยังคงเป็นแบบเดิม ไม่มีโรงเรียน ไม่มีหลักสูตร การเรียนการสอนเน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี แต่การฝึกศึกษาเป็นในลักษณะอยู่ประจำ มีการระบเวลาฝึกปฏิบัติแน่นอน ตั้งแต่ 05.00-07.00, 09.00-12.00 และ 13.00-16.00 น. ซึ่งจะใช้เวลาฝึกศึกษาดังแต่ 3 ปีขึ้นไป การสำเร็จการศึกษาจะนับจากการมีความสามารถร่วมบรรเลงกับวงดนตรีได้และได้รับการบรรจุเป็นพลดุริยางค์ (ลูกแถว)

หลังจากปี พ.ศ.2505 เป็นต้นมา กองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ 1 (มีการเปลี่ยนชื่อจาก “แถว” เป็น “ดุริยางค์” และนักเรียนแถว ก็ได้รับการเปลี่ยนชื่อจาก “นักเรียนแถว” เป็น “นักเรียนดุริยางค์” ด้วย) ในช่วงนี้ได้ยุติการรับนักเรียนดุริยางค์ในลักษณะดังกล่าว จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2512 มีการคัดเลือกนักเรียนนายสิบ ทบ. หลังจากได้รับการฝึกบุคคลทำมือเปล่าแล้ว 8 สัปดาห์เข้ามาเป็น “นักเรียนนายสิบเหล่าทหารดุริยางค์” หรือ นนส.เหล่า ดย. ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว มีการจัดตั้ง โรงเรียนดุริยางค์ขึ้นแล้ว (ในอัตรการจัดของแผนกวิทยากรและการศึกษา กองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ 1) และมีหลักสูตรศึกษา คือ หลักสูตรนักเรียนนายสิบ เหล่า ดย. ใช้เวลาศึกษา 2 ปี โรงเรียนดุริยางค์ได้เปิดการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจนถึงปี พ.ศ.2524

ปี พ.ศ.2522 กองทัพบกได้อนุมัติระเบียบโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ตามข้อพิจารณาของกองดุริยางค์ทหารบก โดยรับจากบุคคลพลเรือนชายที่มีอายุ 13-16 ปี ที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษาจบในสมัยนั้น) เข้ามาเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ตามหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก ระยะเวลาศึกษา 3 ปี โดยรับนักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1 ในปี พ.ศ.2524 จำนวน 40 คน ใช้คำนำหน้าชื่อว่า “นักเรียนดุริยางค์” หรือ “นดย.” ต่อมาปี พ.ศ.2527 ได้มีการแก้ไขระเบียบฯ ให้สามารถรับบุคคลพลเรือนหญิง เข้ามาศึกษาเป็นนักเรียนดุริยางค์หญิง พร้อมขยายหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก จาก 3 ปี เป็น 5 ปี ทำให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1 ได้รับการศึกษาต่อเนื่องจากชั้นปีที่ 3 ขึ้นชั้นปีที่ 4 ในปี พ.ศ.2527 พร้อมกับการรับนักเรียนดุริยางค์หญิง (มีคำนำหน้าชื่อว่า “นักเรียนดุริยางค์หญิง” หรือ “นดย.หญิง”) เป็นครั้งแรก (รุ่นที่ 1) จำนวน 10 คน ในปีเดียวกันนั่นเอง

หลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก ระยะเวลาศึกษา 5 ปี ได้รับการพัฒนาในปี พ.ศ.2531 ให้ได้รับคุณสมบัติเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมีการสอนต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ.2538 ต่อมาในปี พ.ศ.2539 กองดุริยางค์ทหารบก ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร ให้มีระยะเวลาศึกษา 6 ปี แบ่งเป็นหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณสมบัติเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ใช้เวลาศึกษา 3 ปี และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย คุณสมบัติเทียบเท่า

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นอีก 3 ปี หลักสูตรนี้มีชื่อว่า หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ซึ่งใช้ระยะเวลาศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นไปถึงหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลายรวม 6 ปี นักเรียนยังคงมีทั้งนักเรียนชายและหญิงคงเรียกว่า “นักเรียนดุริยางค์ทหารบก” เช่นเดิม

เมื่อ พ.ศ.2548-2550 โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก อยุธยาได้รับสมัครบุคคลพลเรือนสอบเข้าเป็น นักเรียนดุริยางค์ทหารบก เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 โดยปรับปรุงเป็นหลักสูตร 3 ปี เนื่องจากได้จัดทำโครงการ “ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข” โดยมีหลักการรับบุคคลพลเรือนชายจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้ามาศึกษาใน โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก แต่โครงการดังกล่าวได้เกิดปัญหาขึ้นเนื่องจากการเปิดการศึกษาหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบก ทั้งตอนต้นและตอนปลายของ นักเรียนดุริยางค์ ไม่สามารถนำมาใช้ในโครงการดังกล่าวได้ เพราะ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ไม่ใช่สถานศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่สามารถเปิดการศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เป็นการศึกษาภาคบังคับได้ แต่สามารถเปิดการศึกษาหรือจัดการศึกษาที่เรียกว่าเป็นการศึกษาเฉพาะทางได้ ตามมาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ.2542 ลง 10 มิ.ย.47 ส่วนหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเทียบความรู้ไว้เดิม ไม่สามารถนำมาใช้กับโครงการ “ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข ” ได้ เนื่องจากหลักสูตรไม่ได้ถูกจัดทำหรือเทียบเท่าโดย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) (กรมอาชีวศึกษาเดิม) ดังนั้นโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก จึงต้องมีการปรับปรุง และจัดทำระบบการศึกษาขึ้นใหม่ โดยจัดทำหลักสูตรให้เป็นการศึกษาเฉพาะทางระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คงมีระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กองดุริยางค์ทหารบก ได้เชิญผู้แทน กรมยุทธศึกษาทหารบก มาร่วมพิจารณาปรับหลักสูตรในส่วนวิชาทหาร ให้เป็นวิชาทางกิจการพลเรือน และเพื่อความรอบคอบในการดำเนินการ กองดุริยางค์ทหารบกได้ทำหนังสือถึงกระทรวงศึกษาธิการขอความเห็นในการนำหลักสูตรไปดำเนินการดังกล่าว ซึ่งในขณะนี้หลักสูตรได้จัดทำเสร็จแล้วอยู่ในขั้นตอนการประกาศเทียบคุณวุฒิโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และรับสมัครตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา

โดยยึดถือโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พุทธศักราช 2546) เป็นแม่บท มีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 103 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาสามัญ มีจำนวน 27 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพมี 66 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต จากการจัดทำหลักสูตรผลิตกำลังพลทหารดุริยางค์ขึ้นใหม่นี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงระบบ

การศึกษาคณตรีของโรงเรียนคุรียงค์ทหารบกที่ได้ปรับปรุง และจัดทำขึ้นใหม่นี้ ว่ามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างไรบ้าง มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานจริงหรือไม่อย่างไร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องนั้นมีความรู้สึก และมีความพึงพอใจอย่างไรบ้าง เพื่อให้ทราบถึงจุดดี จุดด้อยที่จำเป็นต้องแก้ไขหรือตัดทิ้งเมื่อได้มีการพัฒนาระบบใหม่ขึ้นของกระบวนการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพ และมีความน่าสนใจมากน้อยเพียงไร และนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการศึกษาคณตรีของกองคุรียงค์ทหารบก ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคุรียงค์ทหารบก อันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาในอนาคต

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคุรียงค์ทหารบก ในด้าน หลักสูตร แผนการสอน สื่อและอุปกรณ์การสอน และการวัดผลและประเมินผล

1.3.2 เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และผู้บริหารระดับสูง

1.3.3 มองเห็นแนวทางการพัฒนา และการฝึกอบรมโดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการสร้าง และปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อให้ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคุรียงค์ทหารบกมีความน่าสนใจ ทันสมัย และประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3.4 ช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้และทักษะต่างๆให้ถูกต้องตั้งแต่ระดับขั้นต้นและพัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นจนถึงขั้นสูง

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของการศึกษาไว้เฉพาะกองคุรียงค์ทหารบก และ โรงเรียนคุรียงค์ทหารบก เท่านั้น สำหรับบุคคลข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารกองคุรียงค์ทหารบก ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และ นักเรียน จำนวนรวม 16 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ก. ระบบการศึกษา คือ ระบบการเรียนการสอนของโรงเรียนคุรียงค์ทหารบก โดยมีการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบ ขั้นตอน และความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน

การสอน และองค์ประกอบของระบบการศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

- องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท
- องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน
- องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาผู้เรียน
- องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์
- องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม
- องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ
- องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ
- องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ
- องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

ข. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก หมายถึง สถานศึกษาที่ดำเนินการฝึกและศึกษาวิชาการดนตรี วิชาสามัญ และ วิชาทหาร ให้กับกำลังพลดุริยางค์ทหารบกและนักเรียนดุริยางค์ทหารบกสังกัดกระทรวงกลาโหม

ค. นักเรียนดุริยางค์ทหารบก หมายถึง บุคคลพลเรือนซึ่งผ่านการคัดเลือกเข้ามาศึกษาในหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับบรรจุเข้าเป็นนายทหารชั้นประทวนประจำการเหล่าดุริยางค์

ง. หลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก หมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้แก่ นักเรียนดุริยางค์ทหารบก ตามแผน หรือแนวทางหรือข้อกำหนดในการผลิตกำลังพลเป็นทหารดุริยางค์ โดยให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบกมีความรู้ความสามารถ และ ส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพ

จ. หลักสูตรการศึกษาดนตรีเก่า คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย คุณวุฒิเทียบเท่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นอีก 3 ปี หลักสูตรนี้มีชื่อว่า หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ซึ่งใช้ระยะเวลาศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นไปถึงหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลายรวม 6 ปี

ฉ. หลักสูตรการศึกษาดนตรีใหม่ คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก 3 ปี ประจำปีการศึกษา 2550 เป็นหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทางตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และกฎกระทรวง ว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พุทธศักราช 2547

ลง 10 มิ.ย.47 (หนังสือชี้แจง ของสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศษ 04010/1524 ลง 7 ก.ค.48) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่
ปรับปรุงมาจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก 6 ปี

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา “ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 การพัฒนาระบบการศึกษาดนตรี

- 2.1.1 ความหมายของระบบ
- 2.1.2 วิธีการจัดระบบ
- 2.1.3 ความสำคัญของการจัดระบบ
- 2.1.4 องค์ประกอบในการจัดระบบ
- 2.1.5 ขั้นตอนการจัดระบบ
- 2.1.6 การวิเคราะห์ระบบ
- 2.1.7 แนวทางการวิเคราะห์ระบบ
- 2.1.8 การสังเคราะห์ระบบ
- 2.1.9 ส่วนประกอบ / องค์ประกอบ
- 2.1.10 แนวทางการสังเคราะห์ระบบ
- 2.1.11 การทดสอบระบบ
- 2.1.12 แนวทางการสังเคราะห์ระบบ
- 2.1.13 การสร้างแบบจำลอง
- 2.1.14 ประเภทของแบบจำลอง
- 2.1.15 ขั้นตอนการจำลองระบบ
- 2.1.16 การทดสอบระบบ

2.2 หลักสูตร

- 2.2.1 ความหมายของหลักสูตร
- 2.2.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้

- 2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรี

2.3.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 โรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ

2.4.1 โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

2.4.2 โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

2.4.3 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 การพัฒนาระบบการศึกษาดนตรี

รศ.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) ได้อธิบาย ถึงระบบการเรียนการสอนไว้ดังนี้

2.1.1 ความหมายของระบบ คือ หน่วยบูรณาการหรือหน่วยสมบูรณ์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรมที่ประกอบด้วยหน่วยย่อยที่เป็นอิสระ แต่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยใหญ่เป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมาย ที่แน่นอน

2.1.2 วิธีการจัดระบบ (System approach) เป็นการวางแผนการพัฒนาระบบการสอนใหม่ หรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบ ขั้นตอน และความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

2.1.3 ความสำคัญของการจัดระบบ

- 1) กำหนดแนวทางการดำเนินงานและการแก้ปัญหา
- 2) การสื่อสารเพื่อนำไปสู่การเผยแพร่และการปฏิบัติตามระบบ สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ประกันคุณภาพในดำเนินการดำเนินงานและการแก้ปัญหา
- 4) ควบคุมการดำเนินงานและการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี
- 5) เครื่องมือที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรม
- 6) คาดการณ์หรือพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.1.4 องค์ประกอบในการจัดระบบ

- 1) สภาพแวดล้อม (Content) เป็นสถานการณ์ที่ใช้ระบบในการดำเนินการ ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จิตภาพ และสังคมภาพ
- 2) ปัจจัยนำเข้า (Input) สิ่งต่างๆ ที่ใส่เข้าไปเพื่อให้ระบบดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ปรัชญา/นโยบาย/เนื้อหาสาระ/ผู้เรียน/วัตถุประสงค์/ผู้สอน/โครงสร้างพื้นฐาน)
- 3) กระบวนการ (Process) การดำเนินการหรือกิจกรรมที่กระทำต่อปัจจัยนำเข้า เพื่อให้ได้ระบบตามที่ต้องการ (วิธีการ/บุคลากร/วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ/การจัดการ/สภาพแวดล้อม)
- 4) ผลลัพธ์ (Product/Output) ผลผลิตที่ได้จากการใส่ตัวป้อนเข้าไปในกระบวนการ เพื่อให้ระบบตรงตามความมุ่งหมาย (การประเมิน/การติดตาม)
- 5) ผลย้อนกลับ (Feedback) ส่วนที่ใช้กำกับ และควบคุมให้ระบบดำเนินไปตามจุดมุ่งหมาย

2.1.5 ขั้นตอนการจัดระบบ

- 1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis)
- 2) การสังเคราะห์ระบบ (System Synthesis)
- 3) การสร้างแบบจำลอง (System Modeling)
- 4) การทดสอบระบบ (System Simulation)

ตารางภาพที่ 2.1 ตารางภาพแสดงกระบวนการจัดระบบ

2.1.6 การวิเคราะห์ระบบ เป็นการศึกษาสถานการณ์ และระบบที่เป็นอยู่ปัจจุบัน เพื่อทราบจุดดีหรือจุดเด่น ที่ควรเก็บไว้ และจุดด้อยหรือจุดอ่อนที่จำเป็นต้องแก้ไข หรือตัดทิ้ง เมื่อได้มีการพัฒนาระบบใหม่ขึ้น

2.1.7 การวิเคราะห์ระบบมีความสำคัญอย่างไร

- 1) เพื่อพัฒนาระบบขึ้นใหม่
- 2) เพื่อทราบจุดดี จุดด้อย ขององค์ประกอบ

2.1.8 แนวทางการวิเคราะห์ระบบ

- 1) ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับระบบ
- 2) พิจารณาองค์ประกอบเพื่อทราบจุดดีและจุดด้อย
 - คงองค์ประกอบเดิม
 - เปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ
 - ตัดองค์ประกอบทิ้งเสีย
 - ทำการสร้างตารางการวิเคราะห์ระบบ

องค์ประกอบ	จุดดี	จุดเด่น	พิจารณา		
			คง	เปลี่ยนแปลง	ตัด
ปรัชญา					
ผู้เรียน					
เนื้อหาสาระ					
วิธีการสอน					
สื่อการสอน					

ตารางภาพที่ 2.2 ตารางภาพแสดงแนวทางการวิเคราะห์ระบบ

หลักในการพิจารณาการวิเคราะห์ระบบ

1. วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสอน ในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความพร้อมในด้านทรัพยากร เช่น บุคลากร (ครู) วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ
2. วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา
3. วิเคราะห์ผู้เรียน
4. วิเคราะห์ผู้สอน
5. วิเคราะห์เนื้อหาสาระ
6. วิเคราะห์วิธีการสอน
7. วิเคราะห์สื่อการสอน
8. วิเคราะห์การประเมิน

2.1.9 การสังเคราะห์ระบบ (การออกแบบระบบ) เป็นการนำข้อมูลที่จากการวิเคราะห์ระบบมาใช้ในการสร้างระบบใหม่ โดยการกำหนดองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ วิธีและทิศทาง และลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

2.1.10 การสังเคราะห์ระบบมีความสำคัญอย่างไร

- 1) เป็นขั้นตอนการลงมือสร้างระบบใหม่
- 2) ช่วยให้มีการระบุองค์ประกอบของระบบและเรียงองค์ประกอบเป็นขั้นตอน

2.1.11 ส่วนประกอบ/องค์ประกอบ

ส่วนประกอบ (Element) หน่วยย่อยที่ยังไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง แต่ต้องรวมกับหน่วยย่อยอื่น เพื่อให้เกิดเป็นองค์ประกอบที่มีความหมายสมบูรณ์ เช่น กรอบและสกรูที่รวมเป็นกรอบแว่นตา พลาสติก และสารเคมีที่รวมเป็นเลนส์

องค์ประกอบ (Component) ส่วนที่รวมกันเข้าเป็นระบบ เพื่อทำให้ระบบมีความเป็นหน่วยสมบูรณ์หรือหน่วยบูรณาภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

องค์ประกอบหลัก คือส่วนของระบบที่ทำให้ระบบทรงสภาพความเป็นหน่วยบูรณาภาพ สามารถทำงานหรือประกอบภารกิจได้ตามเกณฑ์ขั้นต่ำ เช่น กรอบแว่นตาและเลนส์

องค์ประกอบรอง ได้ประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น สารฉาบเลนส์กันขีดข่วน / สีสัน/ตัวเคลือบ/รูปร่าง ลักษณะของแว่นตา

2.1.12 แนวทางการสังเคราะห์ระบบ

1. พิจารณาองค์ประกอบเดิม
2. กำหนดองค์ประกอบ เป็นการระบุองค์ประกอบโดยกำหนดในส่วนที่เป็นปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ ผลลัพธ์ ระบุองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบรอง โดยใช้สัญลักษณ์ Ci
Component input ปัจจัยนำเข้า

- Ci1 สภาพปัญหาและความต้องการ
 - Cil.1 สภาพปัญหา
 - Cil.2 ความต้องการ
- Ci2 ผู้เรียน
- Ci3 ปรัชญา

- Ci4 วัตถุประสงค์
- Ci5 เนื้อหา

CP กระบวนการ

- CP1 วิธีการสอน
- CP2 สื่อการสอน
- CP3 สภาพแวดล้อม
- CP4 การจัดการ

CO ผลลัพธ์

- CO1 การประเมิน

3. การกำหนดวิธี / ทิศทางขององค์ประกอบ

4. กำหนดความสัมพันธ์

5. เรียงลำดับองค์ประกอบ

- สภาพปัญหาและความต้องการ
- ปรัชญา
- ผู้เรียน
- วัตถุประสงค์
- เนื้อหา
- วิธีการสอน
- สื่อการสอน
- สภาพแวดล้อม
- การจัดการ
- การประเมิน

6. กำหนดขั้นตอน และอธิบายรายละเอียดแต่ละขั้นตอน (วัตถุประสงค์/ลักษณะหน้าที่/การทำงานแต่ละขั้นตอน)

7. ใส่รหัสแสดงขั้นตอน

- ขั้นตอนหลักใช้ 1.0, 2.0, 3.0, 4.0, 5.0
- ขั้นตอนย่อย ใช้ 1.1, 1.2, 1.3

เช่น 1.0 การวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

2.0 ปรัชญา

3.0 ผู้เรียน

4.0 การกำหนดวัตถุประสงค์

5.0 การกำหนดเนื้อหา

6.0 การกำหนดวิธีการสอน

7.0 การกำหนดสื่อการสอน

8.0 การกำหนดสภาพแวดล้อม

9.0 การกำหนดการจัดการ

10.0 การกำหนดการประเมิน

ตัวอย่างการเขียนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน สมมติว่า เขียน 4.0 การกำหนดวัตถุประสงค์เป็นการระบุ พฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ประกอบด้วยพฤติกรรม เจาะใจ และเกณฑ์

8. ตั้งชื่อระบบ ตามสถาบัน หรือหน่วยงานตามที่ตั้ง หรือตามผู้คิด

2.1.13 การสร้างแบบจำลอง เมื่อเขียนแล้วทุกคนต้องมองออก ใช้ในการสื่อสารและทำนายว่าระบบจะไปรอดหรือไม่ เป็นการสร้างแบบจำลอง องค์ประกอบ วิธี ทิศทางและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ เพื่อการสื่อสารที่ชัดเจน

2.1.14 ประเภทของแบบจำลอง

1. แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง ICONIC MODELS
2. แบบจำลองเปรียบเทียบ ANALOGUE MODELS
3. แบบจำลองสัญลักษณ์ SYMBOLIC MODELS
4. แบบจำลองที่แนบด้วยแผนภูมิหรือแผนภาพ CONCEPTUAL MODELS

2.1.15 ขั้นตอนการจำลองระบบ

1. พิจารณาบทบทวนขั้นตอนของสังเคราะห์ระบบปรับชื่อขั้นตอนให้กระชับ
 2. เลือกประเภทแบบจำลอง (แบบจำลองรูปภาพ แบบจำลองสัญลักษณ์ แบบจำลองเปรียบเทียบ แบบจำลองแนวคิด)
 3. กำหนดรูปแบบการเขียนแบบจำลอง (แนวตั้ง แนวนอน วงกลม วงรี ฯลฯ)
 4. กำหนดเครื่องหมายของแบบจำลอง (สี่เหลี่ยมผืนผ้า เปียกปูน วงกลม)
- สำหรับกำกับขั้นตอน
5. ร่างแบบจำลอง

6. ทดสอบความชัดเจน

7. ปรับปรุงแบบจำลอง

8. เขียนแบบจำลอง

2.1.16 การทดสอบระบบ เป็นการตรวจสอบเบื้องต้นเพื่อหาข้อขัดข้องและประเด็นต่าง ๆ ของต้นแบบระบบ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญรับรองต้นแบบ ตั้งแต่วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างแบบจำลอง หรือทดสอบในสถานการณ์จำลองโดย กำหนดสถานการณ์ กำหนดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดเกณฑ์ กำหนดเครื่องมือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปและรายงานผลระบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาช และอีลี

เกอร์ลาช และอีลี (Gerlach & Ely. 1971 อ้างในอภิชาติ อนุกุลเวช, 2552) ได้นำเสนอองค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนออกเป็น 10 ประการ คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ เป็นจุดเริ่มต้นของระบบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือวัตถุประสงค์เฉพาะที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ ครูสามารถวัดและสังเกตได้

2. การกำหนดเนื้อหา เป็นการเลือกเนื้อหาเพื่อนำมาช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้

3. การประเมินผลพฤติกรรมเบื้องต้น เป็นขั้นตอนของการศึกษาข้อมูลของผู้เรียนว่ามีพื้นฐานเพียงพที่จะเรียนเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ได้หรือไม่ ทั้งนี้จะได้เริ่มต้นสอนให้เหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของผู้เรียน

4. การกำหนดกลยุทธ์การสอน ยุทธศาสตร์การสอนที่เกอร์ลาชและอีลี เสนอไว้มี 2 แบบ คือ

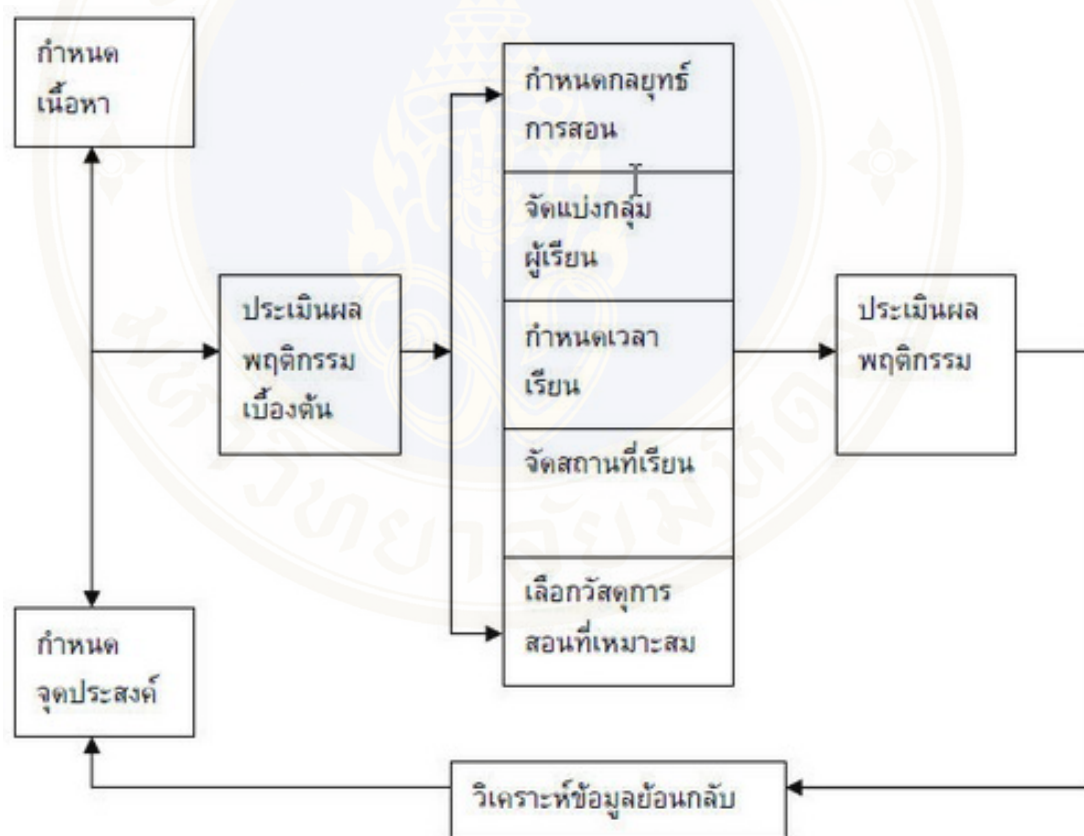
4.1 การสอนแบบป้อน เป็นการสอนที่ครูจะเป็นผู้ป้อนความรู้ต่างๆ ทั้งหมดให้กับผู้เรียน

4.2 การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นการสอนที่ครูจะมีบทบาทเป็นเพียงแต่ผู้เตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ และจัดสภาพการณ์การเรียนรู้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

5. การจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นการจัดกลุ่มเพื่อให้ได้เรียนรู้ร่วมกัน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน จะทำให้เราสามารถจัดกลุ่มผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

6. การกำหนดเวลาเรียน จะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เนื้อหา สถานที่ การบริการ และความสามารถ ตลอดจนความสนใจของผู้เรียน

7. การจัดสถานที่เรียน ห้องเรียนปกติโดยทั่วไปจะมีผู้เรียนประมาณ 30–40 คน ซึ่งนับว่าเหมาะสมกับการสอนแบบบรรยาย แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับการสอนที่ใช้ยุทธศาสตร์แบบอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ห้องเรียนควรมีหลายขนาด
8. การเลือกวัสดุการสอนที่เหมาะสม ครูควรจรรู้จักเลือกสื่อและแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนกับยุทธศาสตร์การสอนที่ต่างกัน
9. การประเมินผลพฤติกรรม เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนได้รับความรู้ หรือมีความเปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด
10. การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการพิจารณาเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ตารางภาพที่ 2.3 ตารางภาพแสดงระบบการเรียนการสอนของเกอร์ลาซและอีลี

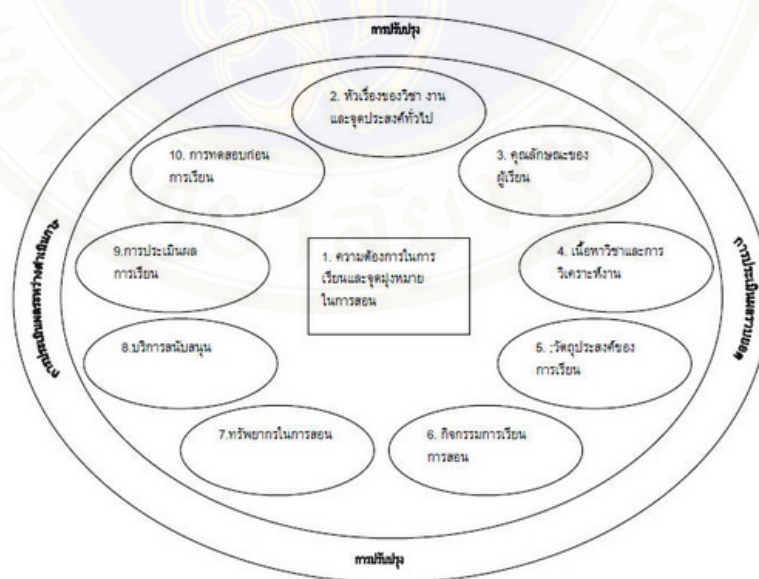
ที่มา: อภิชาติ อนุกุลเวช. (2552, 17 มกราคม). ระบบการเรียนการสอน

http://www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=50&limit=1&limitstart=3

ระบบการจัดการเรียนการสอนของเคมป์

เคมป์ (Kemp. 1985 อ้างในอภิชาติ อนุกุลเวช, 2552) ได้เสนอองค์ประกอบของระบบการจัดการเรียนการสอน 10 องค์ประกอบ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความต้องการทางการเรียน (Learning Needs) กำหนดเป้าหมายการเรียน จัดลำดับความต้องการและความจำเป็น
2. กำหนดหัวข้อเรื่องหรือภารกิจ (Topics or Job Tasks) และจุดมุ่งหมายทั่วไป (General Purposes)
3. ศึกษาลักษณะของผู้เรียน (Learner Characteristics)
4. วิเคราะห์เนื้อหาวิชาและภารกิจ (Subject Content Task Analysis)
5. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective)
6. กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน (Teaching/Learning Activities)
7. กำหนดแหล่งทรัพยากรการเรียนการสอน (Instructional Resources)
8. จัดบริการสิ่งสนับสนุน (Support Services)
9. ประเมินผลการเรียน/ประเมินผลโปรแกรมการเรียน (Learning Evaluation)
10. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest)

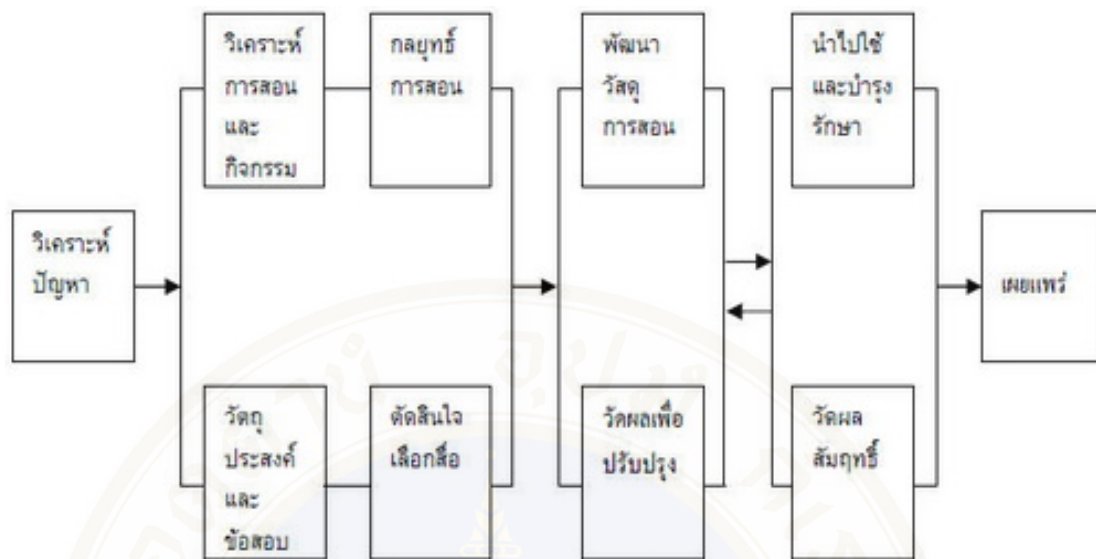
ตารางภาพที่ 2.4 ตารางภาพแสดงระบบการจัดการเรียนการสอนของเคมป์
ที่มา: อภิชาติ อนุกุลเวช. (2552, 17 มกราคม). ระบบการเรียนการสอน.

http://www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=50&limit=1&limitstart=3

ระบบการเรียนการสอนของซีลส์และกลาสโกว์

ซีลส์ และกลาสโกว์ (Seels; & Glasgow. 1990 อ้างในอภิชาติ อนุกุลเวช, 2552) ได้เสนอการจัดระบบการเรียนการสอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis) เป็นการพิจารณาว่าเกิดปัญหาอะไรในการเรียนการสอนโดยผ่านการรวบรวมและเทคนิคการประเมินและระบุสิ่งที่ปัญหา
2. วิเคราะห์การสอนและกิจกรรม (Task and Instructional Analysis) เป็นการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อกำหนดด้านเจตคติเพื่อกำหนดสิ่งที่ได้เรียนมาก่อน
3. การกำหนดวัตถุประสงค์และแบบทดสอบ (Objective and Tests) เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและแบบทดสอบอิงเกณฑ์
4. กลยุทธ์การเรียนการสอน (Instructional Strategy) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับกลยุทธ์และองค์ประกอบด้านการเรียนการสอน
5. การตัดสินใจเลือกสื่อการสอน (Media Decision) เป็นการเลือกสื่อการเรียนการสอนและวิธีการใช้เพื่อทำให้การเรียนการสอนบรรลุผล
6. การพัฒนาการสอน (Materials Development) เป็นการวางแผนสำหรับผลผลิต การพัฒนาวัสดุ เครื่องมือหรือโปรแกรมที่ใช้ในการเรียนการสอน
7. การประเมินผลย่อยระหว่างเรียน (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน รวบรวมข้อมูล และตรวจสอบพัฒนาการของผู้เรียน
8. การนำไปใช้และบำรุงรักษา (Implementation Maintenance) เป็นการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
9. การประเมินผลรวมภายหลังการเรียน (Summative Evaluation) เป็นการพิจารณาประเมินผลว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่
10. การเผยแพร่และขยายผล (Dissemination Diffusion) เป็นขั้นของการจัดการให้มีการเผยแพร่ ขยายผลนวัตกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น

ตารางภาพที่ 2.5 ตารางภาพแสดงระบบการเรียนการสอนของชีลส์และกลาสโกว์

ที่มา: อภิชาติ อนุกุลเวช. (2552, 17 มกราคม). ระบบการเรียนการสอน

http://www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=50&limit=1&limitstart=3

2.2 หลักสูตร

2.2.1 ความหมายของหลักสูตร

การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นผู้รู้ ผู้มีความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขได้นั้น สิ่งสำคัญคือจะต้องมีกระบวนการการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยการจัดการศึกษาในทุกระดับจะมีหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการศึกษาเป็นกรอบการดำเนินการส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ความหมายของหลักสูตรนั้นมีหลายความหมายดังเช่นที่นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ขำรง บัวศรี (2532:6) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ใน แต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียน

สังัด อุทรานันท์ (2532:16) ให้ความหมายหลักสูตรไว้ 4 ประการคือ

1. หลักสูตรคือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตรประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตร ประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียน ซึ่งเขาได้รับรู้และตอบสนองต่อการแนะนำแนวทางของโรงเรียน

กู๊ด, Good (1973: 157) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หมายถึง โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอน ที่สถาบันได้จัดไว้ให้นักศึกษาเรียน เพื่อให้มีคุณสมบัติเพียงพอที่จะจบการศึกษาเพื่อเข้าสู่อาชีพต่อไป

เวลเลอร์, Wheeler (1974:11) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า มวลประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนหรือสถานศึกษาจัดให้แก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตรนั้นเป็นแผนและกระบวนการที่ผู้เขียนหลักสูตรประมวลไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระ หลักการ เป้าหมาย และ องค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางในการบรรลุวัตถุประสงค์

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

เทเลอร์, Tyler (1968:1) กล่าวว่า โครงสร้างของหลักสูตรมี 4 ประการ คือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational Purpose) ที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนเกิดผล
 2. ประสบการณ์ (Educational Experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุผล
 3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational Experience) เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
 4. วิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
- ทูบา, Tuba (1962:422-423) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ โดยองค์ประกอบดังกล่าวสามารถแสดงความสัมพันธ์ภายใน คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป และ วัตถุประสงค์เฉพาะ
2. เนื้อหาและจำนวนชั่วโมงสอนแต่ละวิชา
3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

โบซอมพ์, Beauchamp (1968:108) เป็นผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ คือ ส่วนที่ป้อนเข้าเนื้อหาวิชา ผู้เรียน ชุมชน พื้นฐานการศึกษา, กระบวนการ ลักษณะการใช้ สื่อ อุปกรณ์ ระยะเวลา การวัดผล, ผลลัพธ์ ความรู้ ทักษะ เจตคติ ความมั่นใจ

2.2.2 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมีคำสั่งให้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นไป จะมีลักษณะโครงสร้างการจัดหลักสูตร และองค์ประกอบอื่นๆ แตกต่างจากหลักสูตรประถมศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยมีความเชื่อมโยงระหว่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก. 1166/2544 เรื่องให้ใช้หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

มาตรา 21 กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และ หน่วยงานอื่นของรัฐอาจจัดการศึกษาเฉพาะทางตามความต้องการและความชำนาญของหน่วยงานนั้นได้ โดยคำนึงถึงนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 42 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางวิชาการ การศึกษาอบรม การเรียนการสอน การวิจัยและเผยแพร่งานวิจัยตามหลักวิชาการ ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดต่อหน้าที่ของพลเมืองหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

มาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษาและอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการ

ค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่างๆ เร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษา สำหรับบุคคล ตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัย และศักยภาพ

สาระของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการ และวิชาชีพ ต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 116/2544 เรื่องให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ปีการศึกษา 2546 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4

ปีการศึกษา 2547 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ 5

ปีการศึกษา 2548 ให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ทุกชั้นเรียน

ทั้งนี้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในปัจจุบันจึงเริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศรายชื่อในชั้นเรียนที่เป็นไปตามลำดับข้างต้น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 เป็นต้นมา

2.2.3 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ถวัลย์ มาศจรัส(2545) ให้ความคิดเห็นว่า แม้สถานศึกษาจะเป็นผู้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเอง แต่โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาก็จะต้องเป็นไปตามหลักการ จุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544

วัฒนาพร ระจับทุกซ์(2544) ให้ความคิดเห็นว่า หลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วยการเรียนรู้และประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้อง จัดทำสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องการการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นรายปี หรือรายภาค กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาค และกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการพัฒนาขั้นพื้นฐาน

โครงสร้างหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษา จึงได้กำหนดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้เป็นช่วงชั้น ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

- ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
- ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
- ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
- ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดเวลาเรียน ในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งต้องจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม ในการจัดการศึกษาบางประเภทที่มีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาทางด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นเลิศด้านต่างๆ การศึกษาสำหรับผู้บกพร่องในด้านต่างๆ ผู้มีความสามารถพิเศษ การศึกษานอกระบบและการศึกษาทางเลือกที่จัดโดยครอบครัวและองค์กรต่างๆ การจัดการศึกษาเหล่านี้สามารถปรับใช้มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการให้เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

รายวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน แบ่งเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ,2545)

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์ การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งครูทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเองสู่โลกอาชีพและการมีงานทำ
2. กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตัวเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

การจัดการเรียนรู้ และการส่งเสริมการเรียนรู้

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีกระบวนการ และวิธีการที่หลากหลาย ผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ต้องพยายามนำเนื้อหา กระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน (กระทรวงศึกษาธิการ,2542)

การพัฒนาการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้ที่สัมฤทธิ์ผลและมีประสิทธิภาพ โดยที่ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2535:82) ได้อธิบายประเภทของการสอนไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. การแบ่งตามบทบาทและกิจกรรมการสอน แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง จะเน้นบทบาทของผู้สอน, ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นบทบาทการทำกิจกรรมของผู้เรียน,

ผู้เรียนและผู้สอนมีกิจกรรมร่วมกัน ผู้เรียนและผู้สอนต่างก็มีบทบาทพอกัน มีการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันและการสอนที่ใช้สื่อการสอน บทบาทการสอนจะเน้นที่สื่อที่เป็นอุปกรณ์การสอน

2. การแบ่งตามประเภทการสอนกลุ่มของผู้เรียน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ การสอนเป็นกลุ่มใหญ่ มีผู้เรียนจำนวนมาก ตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนจะเป็นทางเดียว, การสอนเป็นกลุ่มเล็ก มีผู้เรียน 7-8 คน การสอนมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทและสามารถร่วมเข้ากิจกรรมกลุ่มได้ ผู้สอนจะใกล้ชิดกับผู้เรียน, การสอนแบบผู้เรียนเดี่ยว หมายถึง การสอนโดยมีครูคนหนึ่งกับผู้เรียนคนหนึ่ง, การสอนเป็นรายบุคคล เป็นการที่ผู้เรียนแต่ละคน สามารถเรียนได้ด้วยความสามารถของตนเอง โดยใช้วัตกรรมการสอน

การวัด และประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) มีการแบ่งการวัด และประเมินผลออกเป็น 3 ระดับ กล่าวโดยสังเขป คือ

1. การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียนคือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2. การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้
3. การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป

การวัดและประเมินผลในปัจจุบัน มีเทคนิคในการใช้เครื่องมือ และระบบที่หลากหลาย และมีการประเมินตามสภาพจริง ดังเช่นในการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบกลางประจำปีการศึกษา 2549 ด้วยระบบแอดมิชชัน (Admission) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) กล่าวคือ

1. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า (Gpax) ให้ค่าน้ำหนัก 10%
2. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ (GPA กลุ่มสาระ ๑ 3-5 กลุ่ม จาก 8 กลุ่ม) ให้ค่าน้ำหนัก 20%

3. ผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test: O-Net) ให้ค่าน้ำหนัก 35-70%

4. ผลการสอบแบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูง (Advanced National Educational Test: A-Net) และ/หรือวิชาเฉพาะรวมกันไม่เกิน 3 วิชา ให้ค่าน้ำหนัก 0-35%

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตร ผลผลิตจากการบริหารจัดการหลักสูตรจะนำมาเสนอในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขอบข่ายในการบริหารจัดการ โดยสังเขปดังนี้

1. การจัดชั้นเรียนหรือการจัดกลุ่มผู้เรียน สามารถทำได้หลายลักษณะขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และนโยบายของโรงเรียน

2. การจัดครูเข้าสอน อาจแบ่งได้เป็น การจัดครูประจำชั้น การจัดครูแนะแนว การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดครูสอนเป็นคณะ

3. การจัดทำแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนการสอน คู่มือครู หนังสือแบบเรียน ปัจจุบันเมื่อมีการประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งกำหนดเพียงมาตรฐานการเรียนรู้ และขอบเขตของสาระสำคัญไว้กว้างๆ ครูจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการสร้างหลักสูตรเฉพาะที่จะใช้ในโรงเรียน ส่วนในการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ จะต้องวางแผนการสอนให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระและให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

4. การจัดตารางสอนหรือตารางเรียน หมายถึง ตารางกำหนดวิชาและเวลาที่เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอน มี 2 ประเภท คือ ตารางสอนแบบตายตัว เป็นตารางเรียนที่มีช่วงเวลาเรียนเท่ากันหมดไม่ว่าจะเรียนวิชาใด และตารางสอนแบบยืดหยุ่น เป็นการจัดตารางที่ไม่กำหนดตายตัวว่าจะมีกี่คาบ คาบละกี่นาที หรือ ชั่วโมง

5. การนิเทศติดตามผล และส่งเสริมการใช้หลักสูตร ช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศติดตามผล ควรมีลักษณะเป็นการส่งเสริมร่วมมือมิใช่เป็นการจับผิด

6. จัดกิจกรรมอื่นๆที่ส่งเสริมงานวิชาการ ได้แก่ การให้รางวัลชมเชยแก่ผู้ที่มีพฤติกรรมดีเด่น กำหนดนโยบายการให้การบ้านนักเรียนให้ชัดเจนว่าควรจัดทำหรือไม่ จัดกิจกรรมส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม จัดสร้างเครือข่ายวิชาการภายในสถานศึกษา โดยอาจใช้ระบบทางเทคโนโลยีเข้ามาให้เด็กได้รู้จักใช้

7. การบริหารหลักสูตรโดยทั่วไป จะมีหน้าที่ดังนี้ การบริหารจัดการห้องสมุด, จัดหาแหล่งเรียนรู้อื่นๆภายนอกสถานศึกษา, จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนให้สวยงาม สะอาด น่าอยู่ ปลอดภัย และปราศจากอบายมุข, จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองเป็นประจำ เพื่อรับฟังความคิดเห็นผลการใช้หลักสูตร, จัดให้มีอาคารสถานที่ ห้องเรียนเฉพาะเท่าที่จะมีโอกาสจัดได้, จัดทำและจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้เหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด, จัดสรรงบประมาณ, จัดโครงการในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน ตั้งแต่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่ นักการภารโรง ให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้

2.3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรี

ณรุทธ์ สุธงจิตต์ (2541) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างถาวร ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกปฏิบัติ และเป็นผลเนื่องมาจากทั้งด้านวุฒิภาวะและสภาพแวดล้อม ในทางจิตวิทยา ทฤษฎีการเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ (ณรุทธ์ สุธงจิตต์, 2541; กัจจกร กาญจนถาวร, 2541; วิชาญ ใจเถิง, 2543; วรรณ พงษ์แสง, 2544) ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนดนตรี โดยสรุปได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม เป็นทฤษฎีที่ใช้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนองเป็นหลัก ซึ่งจะใช้การเสริมแรง การให้รางวัล การลงโทษ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมต่างๆ ที่ต้องการตอบสนองออกมา แต่ในการลงโทษมักไม่ช่วยให้ผู้เรียนหยุดพฤติกรรมที่ไม่ต้องการอย่างถาวร เป็นเพียงการเก็บพฤติกรรมนั้นไว้ ซึ่งสามารถจะแสดงออกมาเมื่อใดอีกก็ได้ ดังนั้นควรใช้ การให้รางวัลหรือการเสริมแรง เพื่อพฤติกรรมที่ต้องการและไม่สนใจกับสิ่งที่ไม่ต้องการ ซึ่งจะดีกว่าการลงโทษ

ในการเรียนการสอนดนตรี ควรคำนึงถึงผู้เรียนเป็นหลักกว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ สิ่งใดได้ และควรให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนสิ่งนั้นๆ เสมอเพื่อป้องกันการลืม พยายามให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยผู้สอนควรมีหลักในการให้คำแนะนำเป็นครั้งคราว มิฉะนั้นผู้เรียนอาจไม่สามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

2. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เดิม และความสามารถในการคิดหาเหตุผลของบุคคลนั้น สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ

2.1 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีโอกาสรับรู้สิ่งนั้นอย่างเด่นชัด ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจตรงกันก่อนว่า ต้องการเรียนรู้อะไร

2.2 การเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้น โดยชี้ให้ผู้เรียนเห็นความคล้ายคลึง หรือความเหมือนของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่

2.3 การเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่องสัมพันธ์ ดังนั้นผู้สอนจึงควรทราบว่า ผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมอะไรบ้าง และนำมาเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ที่จะเรียนรู้

2.4 เนื่องจากการเรียนรู้เป็นกระบวนการต่อเนื่อง บางครั้งประสบการณ์ใหม่จะไม่สมบูรณ์แบบ แต่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์นั้นได้ เนื่องจากผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมที่มี มาช่วยทำให้ประสบการณ์ใหม่สมบูรณ์แบบ และเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีนี้ในการเรียนการสอนดนตรี คือ ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การจัดลำดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในเรื่องของกระบวนการถ่ายทอดแนวความคิดของเสียงออกมาเป็น ภาษาดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนได้แนวคิดทั้งทางด้านเสียง และทางด้านสัญลักษณ์ที่ใช้แทนเสียง โดยควรคำนึงเสมอว่า ดนตรีเป็นเรื่องของเสียง ฉะนั้นการเรียนการสอนควรเริ่มจากเสียงก่อนที่จะกล่าวถึง สัญลักษณ์ของเสียง หรือตัวโน้ต

3. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคม เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบกายของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ย่อมมีอิทธิพลต่อกันและกันเสมอ การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ แต่ไม่ได้สังเกตและลอกเลียนแบบทุกอย่าง แต่จะใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้ หรือเลียนแบบบางสิ่งบางอย่างที่ตนรับรู้หรือต้องการรับรู้สิ่งที่สำคัญคือแรงจูงใจ ถ้าตัวแบบหรือสิ่งเร้าสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นอย่างดี มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้คือ

3.1 ตัวแบบหรือครูผู้สอน ควรแสดงพฤติกรรมหลายๆ ครั้งเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกต รับรู้ และจดจำพฤติกรรม หรือแนวความคิดที่ตัวแบบต้องการสอน

3.2 การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพ ถ้ามีการให้คำอธิบายที่ชัดเจน โดยการกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 แนะนำขั้นตอนในการเรียนรู้หรือสังเกต เพื่อให้ผู้เรียนมีวิธีคิดหรือการเรียนรู้ อย่างเป็นลำดับ

3.4 ให้การเสริมแรงเมื่อผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือเลียนแบบได้ถูกต้อง เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนตั้งใจ และเรียนสิ่งต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

3.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้ไป เพื่อประเมินการเรียนรู้ หรือ เลียนแบบ และควรมีการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น

3.6 การเรียนรู้เกิดขึ้นได้แม้ไม่ได้แสดงพฤติกรรมออกมา เพราะการเรียนรู้เน้นที่ พฤติกรรมภายใน ไม่ใช่เฉพาะพฤติกรรมการแสดงออกเท่านั้น

3.7 ความตั้งใจในการเรียนรู้ ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง และการ รู้จักประเมินตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญนอกเหนือไปจากการตั้งใจ หรือการเสริมแรงจากผู้อื่นที่ทำให้ มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ดี มีประสิทธิภาพ

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีนี้ในการเรียนการสอนดนตรี คือ การนำมาใช้ในการสอนทักษะ ดนตรี เนื่องจากการเรียนทักษะจำเป็นต้องเรียนรู้จากตัวอย่างคือครูผู้สอนซึ่งผู้สอนควรเตรียมตัวให้ พร้อมเสมอในการสอนและควรแสดงพฤติกรรมที่ดีเหมาะสมถูกต้องเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ เลียนแบบได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมโดยตลอด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกของ ผู้เรียนในการเรียนรู้มากที่สุด ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อผู้เรียนมีส่วนในการกำหนดจุดประสงค์การ เรียนรู้ สามารถเลือกเรียนสิ่งต่างๆ ได้ตามความสนใจโดยไม่มีการบังคับ รวมทั้งมีส่วนในการ ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ

4.1 สร้างสัมพันธภาพอันดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้ ผู้เรียนวางใจที่จะเรียน ด้วยความรู้สึกรู้สึกความต้องการของผู้เรียนเอง

4.2 ให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามความสนใจ โดย ผู้สอนเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียนด้วยตนเอง

4.3 ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ช่วยเหลือ แนะนำ และให้กำลังใจ ช่วยให้ผู้ เรียนมี ความสบายใจในการเรียน เกิดแรงจูงใจภายในที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง

4.4 ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือให้ผู้เรียน รู้จักสร้างหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินผล และประเมินผลตนเองด้วยความซื่อสัตย์

4.5 เห็นความสำคัญของตนเองเท่าเทียมกับผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น มีเหตุผลในการแสดงความคิดเห็น

2.3.2 การเรียนรู้ด้วยตนเอง

สิ่งที่ได้จากทฤษฎีนี้ในการเรียนการสอนดนตรี คือ การสอนดนตรีโดยให้อิสระกับ ผู้เรียน เน้นความเป็นตัวของตัวเอง สร้างสรรค์งานดนตรีตามความคิดและจินตนาการของตนเอง

โดยผู้สอนจะคอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ และผู้สอนควรหาทฤษฎีที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยความสนใจ และชี้แนะให้ผู้เรียนเข้าใจ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนดนตรีได้ดังนี้ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

1. เกี่ยวกับเรื่องของการจัดประสบการณ์ดนตรีให้มีระบบระเบียบ เช่น จากแนวคิดที่ง่ายๆ ไปสู่แนวคิดที่สลับซับซ้อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สาระดนตรีได้อย่างเป็นลำดับขั้น
2. เกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนทำให้ผู้สอนมีแนวคิดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง วิธีการสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนดนตรีมากขึ้น
3. ควรใช้เทคนิควิธีการสอนหลายๆ วิธี เพื่อเป็นการจูงใจผู้เรียน
4. กระบวนการเรียนการสอนดนตรีควรเป็นกระบวนการของการเรียนรู้เกี่ยวกับเสียงก่อนการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ของเสียง
5. การเรียนการสอนดนตรี ควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. ควรให้ผู้เรียนมีโอกาสปฎิบัติดนตรี เพื่อสร้างความเข้าใจในเนื้อหาและทักษะดนตรี
7. การเสริมแรงช่วยให้การเรียนดนตรีมีประสิทธิภาพได้
8. การวัดผลการเรียนดนตรี ควรใช้เทคนิควิธีหลายๆ แบบ เพราะบางครั้งผู้เรียนอาจเรียนรู้สาระดนตรี แต่ไม่ได้แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เห็นเด่นชัด เช่น ในเรื่องของความซาบซึ้ง
9. ควรยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ และการประเมินผล
10. ไม่มีทฤษฎีการเรียนรู้ใดที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนดนตรีได้ดีที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อาจได้รับการประยุกต์มาจากหลายทฤษฎี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะพิจารณาว่า อะไรเหมาะกับผู้เรียนที่สุด และใช้สิ่งนั้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนดนตรีได้ด้วยความสนใจ มีความหมายและเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี

2.4 โรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ

โรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพเป็นสถานศึกษาที่ดำเนินการฝึกและศึกษาวิชาการดนตรี วิชาสามัญ และวิชาทหาร ให้กับกำลังพลดุริยางค์เหล่าทัพและนักเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ สังกัดกลาโหม มีรายละเอียดกล่าวโดยสังเขปดังนี้

2.4.1 โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ความเป็นมาการจัดการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

กองดุริยางค์ทหารบก (2546) ในปี พ.ศ. 2478, 2480, 2482, 2483, 2491, 2496, 2500 และ 2505 มีการรับบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนแถว (หรือนักเรียนดุริยางค์) จำนวนปีละ 20 คน ขึ้นไป การเรียนการสอนไม่กำหนดระยะเวลาศึกษา คุณวุฒิ ให้เป็นหลักสูตรที่แน่นอน โดยจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติเครื่องมือดนตรี จนกว่าจะมีความสามารถบรรเลงร่วมกับวงดนตรีได้ เป็นสำคัญ

พ.ศ. 2512-2524 มีการเปลี่ยนแปลงการรับจากบุคคลพลเรือน เป็นรับจากนักเรียนนายสิบทหารบก ซึ่งผ่านการฝึกเบื้องต้น (8 สัปดาห์) มาเป็นนักเรียนนายสิบดุริยางค์ ใช้เวลาศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว บรรจุเป็นนายสิบประจำการเช่นเดียวกับนักเรียนนายสิบของเหล่าอื่นๆ

พ.ศ. 2522 กองทัพบกได้อนุมัติหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ ระยะเวลาศึกษา 3 ปี โดยรับจากบุคคลพลเรือนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปวiturณ์อายุ 13-16 ปี เข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์

พ.ศ. 2524 มีการรับบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก นับเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1/24 จำนวน 40 นาย

พ.ศ. 2527 มีการขยายหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ จากระยะเวลาศึกษา 3 ปี 5 ปี

พ.ศ. 2531 กระทรวงศึกษาธิการประกาศเทียบวุฒิการศึกษาหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ระยะเวลาศึกษา 5 ปี ให้ได้รับคุณวุฒิเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

พ.ศ. 2539 กองทัพบกได้อนุมัติหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก โดยแบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น ระยะเวลาศึกษา 3 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ม.3 และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากหลักสูตรตอนต้น รวมระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 6 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้เปิดการศึกษาหลักสูตรนี้จนถึงปีการศึกษา 2547

แม้ว่าจะมีการรับนักเรียนแถวหรือนักเรียนดุริยางค์ในกองแถวหรือกองดุริยางค์ทหารบกในชื่อปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 แต่โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกถือว่าได้รับการสถาปนาอย่างเป็นทางการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2513 ด้วยการเป็นหน่วยรองของแผนกวิทยากรและการศึกษา กองดุริยางค์ มณฑลทหารบกที่ 1 ในขณะนั้น จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2521 มีการปรับปรุงแก้ไขอัตราเฉพาะกิจของมณฑลทหารบกที่ 1 แยกกองดุริยางค์ทหารบก ออกจากมณฑลทหารบกที่ 1 ทำให้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองดุริยางค์ทหารบกมาถึงปัจจุบัน

นับจากที่ได้มีการทดลองใช้อัตราของ แผนกวิทยากรและการศึกษา กองดุริยางค์ทหารบกที่ 1 ที่มีการบรรจุหน่วยรองคือ โรงเรียนดุริยางค์ในแผนกดังกล่าวที่มีบรรจ้อัตราโรงเรียน

ดุริยางค์ทหารบก เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองดุริยางค์ทหารบกนั้น โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเปิดสอนหลักสูตรเพื่อผลิตกำลังพลนายทหารชั้นประทวน เหล่าทหารดุริยางค์อย่างเป็นทางการ 3 หลักสูตรคือ

1. หลักสูตรนักเรียนนายสิบดุริยางค์ (2 ปี) ใน พ.ศ. 2512-2524
2. หลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ (5 ปี) ในปี พ.ศ. 2524-2538
3. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (6 ปี) ในปี พ.ศ. 2539-2547

การจัดองค์การภายในโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก คือ ผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารบกโดยตำแหน่ง ได้มอบให้รองผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก จัดการบริหารองค์การภายในให้มีความเหมาะสม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนราชการ คือ

1. แผนกเตรียมการ บังคับบัญชาโดย นายทหารเตรียมการ ส่วนนี้จะเป็นการทำงานธุรการของโรงเรียน และสนับสนุนการศึกษา (งานส่งกำลังบำรุงและงานงบประมาณ)
2. แผนกการศึกษา บังคับบัญชาโดย หัวหน้าแผนกการศึกษา ส่วนนี้จะเป็นการทำงานสอนนักเรียนตามหลักสูตร และงานกิจกรรมของนักเรียนเสริมหลักสูตร (ทางเทคนิคดนตรี)
3. กองร้อยนักเรียน บังคับบัญชาโดย ผู้บังคับกองร้อยนักเรียน ส่วนนี้จะเป็นการทำงานปกครองนักเรียน และงานกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่ด้านเทคนิคดนตรี

สถานภาพหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีหลักสูตรที่เปิดสอน 2 ประเภท คือ 1) หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ และ 2) หลักสูตรผลิตกำลังพล

หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ เป็นหลักสูตรที่เปิดการศึกษาให้กับข้าราชการเหล่าทหารดุริยางค์ เพื่อเพิ่มโอกาสการพิจารณาเลื่อนฐานะตามแนวทางรับราชการและส่งเสริมพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในปัจจุบัน และเตรียมพร้อมปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น หลักสูตรประเภทนี้มี 3 หลักสูตร ซึ่งจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนสลับกันไปในแต่ละปี (ปีละ 1 หลักสูตร ขึ้นอยู่กับจำนวนและความต้องการเข้ารับการศึกษา หลักสูตรตามแนวทางรับราชการได้แก่

1. หลักสูตรชั้นนายร้อย (สำหรับข้าราชการชั้น ขศ ร.ต.- ร.อ.)
2. หลักสูตรนายสิบอาวุโส (สำหรับข้าราชการชั้นยศ จ.ส.อ.)
3. หลักสูตรนายสิบชั้นต้น (สำหรับข้าราชการชั้นยศ ส.อ.)

หลักสูตรตามแนวทางรับราชการเป็นหลักสูตรระยะสั้น ใช้เวลาศึกษาประมาณ 13 สัปดาห์

หลักสูตรผลิตกำลังพลเป็นหลักสูตรที่เปิดการศึกษาให้กับบุคคลพลเรือนเข้ารับการฝึกศึกษา เพื่อผลิตเป็นนายทหารประทวนเหล่าดุริยางค์ บรรจุในกองดุริยางค์ทหารบก และ หมวดดุริยางค์ในสายวิทยาการของเหล่าทหารดุริยางค์ทั่วประเทศ คือหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (คย.ทบ.) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรย่อย ได้แก่หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น ระยะเวลาศึกษา 3 ปี คุณวุฒิเทียบเท่าชั้น ม. 3 และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากหลักสูตรตอนต้น คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกนี้รับจากบุคคลพลเรือนชาย-หญิง ที่มีอายุ 12-15 ปี สำเร็จการศึกษาชั้นต่ำประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 เข้ารับการศึกษ

ปัจจุบันโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ เมื่อปี 2551 โดยมีคุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. เช่นเดิม ทั้งนี้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้รับสมัครบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นเวลา 3 ปี พ.ศ. 2548-2550 ตามโครงการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบก ปี พ.ศ. 2543-2550 กองทัพบกให้กองดุริยางค์ทหารบก ปรับลดกำลังพลลง 70% จนถึงปี พ.ศ. 2549 ซึ่งปัจจุบันกองดุริยางค์ยังมีกำลังพลเกินอัตราอยู่

2.4.2 โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ประวัติความเป็นมาของดุริยางค์ทหารเรือ

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพัฒนาการทหาร ให้ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ จึงทรงสนับสนุนให้มีวงดนตรีเพื่อการเดินสวนสนามของทหาร ตาม แบบตะวันตกและในปี พ.ศ.๒๔๒๑ ได้มีการก่อตั้งหน่วยดุริยางค์ของทหาร เรียกว่า"กรมแตรมะริน" เป็นแตรวงสำหรับทหารเรือฝ่ายบกของกรมแตรมะริน มิได้บรรเลงแต่ทหารเรือฝ่ายบกอย่างเดียว ยังได้บรรเลงบนเรือรบในพิธีการสำคัญ เช่น เมื่อคราวที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสยุโรปครั้งแรกเพื่อเจริญสัมพันธไมตรีโดยเรือพระที่นั่งมหาจักรีเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๔๔๐ การไปราชการในครั้งนั้นได้มี ร้อยเอก ฟุสโก เป็นผู้บังคับบัญชาของดุริยางค์ทหารเรือ ได้บรรจุในอัตรากำลังของกองทัพบกเรือเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.๒๔๔๘ มีชื่อว่า "กองแตร" ขึ้นการบังคับบัญชา กับกรมทหารเรือฝ่ายบกมี เรือเอกหลวงพิมลเสนี ผู้บังคับกองแตร ซึ่งในขณะนั้น จอมพลเรือสมเด็จ เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิตเป็นผู้บัญชาการกรมทหารเรือ พระองค์ทรงโปรดการดนตรี และ สนพระทัยวงดนตรีทหารเรือมากได้ทรงวางรากฐานในด้านต่างๆ จนทำให้กองแตรเจริญก้าวหน้า และพัฒนาขึ้นอย่างมากเป็นผลมาถึงปัจจุบันและทรงนิพนธ์เพลงไทยไว้หลายเพลงทรงกำหนด หลักสูตรการศึกษาวิชาการดนตรี เรียกว่า วิชาการแตร

เมื่อ พ.ศ.๒๔๔๕ ซึ่งนับว่าดนตรีของทหารเรือ ได้เจริญขึ้นอย่างมากสมดังพระประสงค์ของพระองค์ท่าน ในปี พ.ศ.๒๔๕๕ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งวงดุริยางค์ มีชื่อว่า "วงเครื่องสายฝรั่งหลวง" สังกัดกรมมหรสพ กระทรวงวัง หลังจากนั้นมาวงดนตรี ประเภทวงดุริยางค์เริ่มเป็นที่สนใจของคนไทยทั่วไป ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ วงดนตรีของทหารเรือ ซึ่งเดิม ชื่อว่า "กองแตร" ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "หมวดดุริยางค์ทหารเรือ" ขึ้นการบังคับบัญชากับสถานีทหารเรือกรุงเทพ มีการขยายอัตรากำลังพลเพิ่มขึ้น แบ่งส่วนราชการออกเป็น ๒ ส่วน คือ แผนกแตรวง และแผนกซอวง ซึ่งแผนกซอวงก็คือ วงดุริยางค์ราชนาวี กองดุริยางค์ทหารเรือได้พัฒนาปรับปรุง ให้เจริญก้าวหน้าตลอดเวลา ทั้งในด้านองค์บุคคลและองค์วัสดุ ได้จัดตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ในปี พ.ศ.๒๕๐๐ เพื่อรับบุคคลพลเรือนเข้ามารับการฝึกหัดเป็นนักดนตรีทหารเรือ ต่อมา สามารถจัดวงดุริยางค์ซิมโฟนี แสดงในรูปแบบคอนเสิร์ตเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๒ และจัดตั้งวงดนตรีไทยเดิม วงหัดดนตรี นักร้องประสานเสียง เพื่อปฏิบัติการกิจทั้งในงานพระราชพิธี รัฐพิธี และงานบรรเลงต่าง ๆ จนได้รับคำชมเชย และสร้างชื่อเสียงให้กองทัพเรือเสมอมา

ภารกิจของดุริยางค์ทหารเรือ

กองดุริยางค์ทหารเรือ มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับกิจการดุริยางค์ การศึกษา และฝึกอบรมแก่ทหารเหล่าทหารดุริยางค์ เหล่าสัญญาณจำพวก แตรเดี่ยว และนักเรียนดุริยางค์ ตลอดจนงานกำกับการเกี่ยวกับกิจการดุริยางค์ มีผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารเรือเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ความเป็นมาการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือ

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือ (2545) กองทัพเรือ ได้กำหนดให้มีโรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2500 จึงนับได้ว่าเริ่มมีโรงเรียนคูริยางค์เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2500 เป็นต้นมา แบ่งการศึกษาออกเป็นชั้นการศึกษา และดำเนินการฝึกหัดศึกษาในแบบของโรงเรียน หลักสูตรนี้ได้รับอนุมัติ จากกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ให้เป็นหลักสูตร สำหรับการฝึกและศึกษาของนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือ

นักเรียนคูริยางค์ทหารเรือได้รับการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ จากการฝึกทั้งระเบียบวินัย และจิตใจให้เข้มแข็ง นักเรียนคูริยางค์ทหารเรือ ที่มีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น 45 รุ่นนั้น ในระยะแรกๆ นักเรียนคูริยางค์ทหารเรือ จะใช้อักษรย่อหน้าชื่อว่า “นรค” จนถึงปี พ.ศ. 2517 จึงได้เปลี่ยนมาเป็น “นคย” และในช่วงแรกที่รับจากผู้จบ ป.4 เมื่อจบการศึกษาแล้วต้องเป็นพลทหารระยะหนึ่งจึงได้รับการแต่งตั้งยศ

พ.ศ. 2530 ได้เริ่มรับผู้ที่จบ ป.7 เข้าเป็นนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือ และตั้งแต่นั้นเป็นต้นไปผู้ที่จบการศึกษาแล้วได้รับการแต่งตั้งยศเป็น “จ่าตรี” สำหรับนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือหญิงนั้นได้เริ่มมีการรับสมัครมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 โดยมีเว้นการรับเป็นบางปี ปัจจุบันนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือ มีจำนวนทั้งสิ้น 199 คน เป็นนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือชาย 162 คน และนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือหญิง 37คน

โรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือ ได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการศึกษาให้สอดคล้องกับระเบียบกรมยุทธศึกษาทหารเรือ ว่าด้วยการศึกษา พ.ศ. 2521 โดยเปลี่ยนแปลงการศึกษาจากหลักสูตรเดิม (ระบบเปอร์เซ็นต์) เป็นหลักสูตรใหม่ (ระบบหน่วยกิต) ตั้งแต่ พ.ศ. 2522 ในระยะต่อมา กองทัพเรือได้อนุมัติหลักการให้โรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของ นคย. จากหลักสูตรเดิม 5 ปี เป็นหลักสูตร 6 ปี ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาได้เทียบวุฒิปวช. โดยได้เริ่มใช้กับ นคย. ชั้นปีที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 เป็นต้นไป โดยแบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือหลักสูตรนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือตอนต้น ระยะเวลาศึกษา 3 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ม. 3 และหลักสูตรนักเรียนคูริยางค์ทหารเรือตอนปลาย ระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากหลักสูตรตอนต้น รวมระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 6 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช.

การจัดองค์กรภายในโรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือ

โรงเรียนคูริยางค์ทหารเรือมีผู้บังคับกองคูริยางค์ทหารเรือ ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และมีการแบ่งมอบหน้าที่เป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนธุรการ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานธุรการงานสารบรรณและบัญชีพลของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ
2. ส่วนครูปกครอง มีหน้าที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติดำเนินการและควบคุมการปกครองปัญหานักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผนของโรงเรียนตลอดจนดูแลการเข้าเวรยาม
3. ส่วนครูดนตรี มีหน้าที่กำหนดแนวทางปฏิบัติดำเนินการและควบคุมเกี่ยวกับการศึกษาฝึกอบรม นักเรียนอยู่ในความรับผิดชอบของโรงเรียนดุริยางค์ และกำหนดหลักเกณฑ์ วัดประเมินผลการศึกษา
4. ส่วนเครื่องช่วยการศึกษา มีหน้าที่เกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ตลอดจนจัดพิมพ์ตำรา และแบบฝึกหัดที่เป็นโน้ตเพลง สำหรับใช้ในโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

สถานภาพหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ

ด้านการศึกษาและฝึกอบรม การศึกษาเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนดุริยางค์ มีหน้าที่ให้การศึกษาศึกษาและฝึกอบรมแก่ทหารเหล่าดุริยางค์ เหล่าสัญญาบัตรเดี่ยว และนักเรียนดุริยางค์ได้แก่การเปิดอบรมหลักสูตรอาชีพชั้นพันจ่าเอก และหลักสูตรอาชีพชั้นจ่าเอก เพื่อเลื่อนฐานะ และเพิ่มพูนความรู้แก่ข้าราชการกองดุริยางค์ทหารเรือเหล่าสัญญาบัตรเดี่ยว ได้แก่ การเปิดอบรมหลักสูตรเตรียมสัญญาบัตร ปีละ 4 รุ่น รุ่นละ 31 นาย แต่ละรุ่นมีระยะเวลาการฝึกอบรม 6 เดือน จึงมีพลเตรียมสัญญาบัตรหมุนเวียนเข้ารับการฝึกอบรมตลอดปี

นักเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ปัจจุบันใช้หลักสูตรใหม่ ระยะเวลาในการศึกษา 6 ปี หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ กองทัพอากาศได้อนุมัติหลักการให้โรงเรียนดุริยางค์ปรับหลักสูตรการศึกษาของ นคย. จากเดิมหลักสูตร 5 ปี เป็นหลักสูตร 6 ปี ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาได้รับยศ จ่าตรี และเทียบวุฒิปวช. โดยเริ่มใช้กับ นคย. ชั้นปีที่ 1 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา หลักสูตรนี้โรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ได้ดำเนินการจัดทำเป็น 2 ตอน คือ

1. หลักสูตรการดุริยางค์ตอนต้น (ชั้นปีที่ 1-3) กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เทียบวุฒิต่างมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เมื่อ 30 เม.ย. 34

2. หลักสูตรการศรียางค์ตอนปลาย (ชั้นปีที่ 4-6) กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติให้เทียบวุฒิตำ ปวช. สาขาวิชาการดนตรี เมื่อ 20 ต.ค. 35

ปรัชญาโรงเรียนศรียางค์ทหารเรือ

เก่งดนตรี มีวินัย ใฝ่ความรู้ คู่คุณธรรม เป็นพลังแห่งราชนาวิ

วิสัยทัศน์โรงเรียนศรียางค์ทหารเรือ

โรงเรียนศรียางค์ทหารเรือให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่นักเรียนศรียางค์ เพื่อให้เป็นทหารที่มีความรู้ ความสามารถในการดนตรี มีความคิดริเริ่ม มีระเบียบวินัย รักสถาบัน เพียบพร้อมด้วย คุณธรรม จริยธรรม สำหรับปฏิบัติราชการในกองทัพเรือ รวมทั้งมีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

พันธกิจโรงเรียนศรียางค์ทหารเรือ

1. ให้ความรู้ด้านวิชาการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม สาขาวิชาศรียางค์ ตามความต้องการของกองทัพเรือ
2. ให้ความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพการศรียางค์แก่นักเรียนศรียางค์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถปฏิบัติเครื่องดนตรีต่างๆ แยกตามประเภทได้ดังนี้
 - 2.1 ประเภทเครื่องลมไม้
 - 2.2 ประเภทเครื่องลมทองเหลือง
 - 2.3 ประเภทเครื่องกระทบ
 - 2.4 ประเภทเครื่องสาย
3. ให้ความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพการศรียางค์ แก่นักเรียนศรียางค์ทหารเรือ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว สามารถขับร้องและปฏิบัติการแสดงต่างๆ ได้
4. ให้ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวิชาการทหารเรือเบื้องต้น
5. พัฒนาร่างกายและจิตใจให้นักเรียนศรียางค์มีความเป็นผู้นำ มีสุขภาพแข็งแรง มีสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่ม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2.4.3 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศก่อตั้งเมื่อ พฤษภาคม พ.ศ.2485 โดยโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศตั้งอยู่ขวามือของประตูทางเข้ากองภาพยนตร์ทหารอากาศ ณ เลขที่ 70 ถ.งามดูพลี ต.ทุ่งมหาเมฆ อ.ยานนาวา จ.พระนคร ลักษณะของโรงเรียนเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว โครงสร้างเป็นไม้ ฝาเป็นเลื้อยราแพน หลังคามุงจาก กว้างประมาณ 10 ม. ยาวประมาณ 30 ม. ตัวโรงเรียนหันหน้าไปทางทิศใต้ ด้านหลังโรงเรียนติดกับแนวรั้วขนานกับซอยปรีดี หน้าห้องเรียนเป็นระเบียงทางเดินไปกองบังคับการกองตรวจฯ และโรงอาหาร โรงเรียนแบ่งเป็น 2 ห้องเรียน โดยใช้ผ้า màn สีแดงกั้นเป็นห้อง ห้องแรกสำหรับนักเรียนดนตรี ห้องที่ 2 สำหรับนักเรียนรุ่น “ศิลปิน” เรียนวิชาดนตรีชั้นประสานเสียง ตรงกลางห้องเรียนมีแกรนด์เปียโนตั้งอยู่ 1 หลัง

ศาสตราจารย์พระเจนดุริยางค์ ได้เสนอให้กองภาพยนตร์ทหารอากาศ ขออนุมัติจากผู้บัญชาการทหารอากาศก่อตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ในเดือน เม.ย.2485 ได้ประกาศรับสมัครบุคคลภายนอกเป็นนักเรียนดนตรี หลักสูตรการศึกษา 5 ปี (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ) หลักเกณฑ์ในการสมัครเป็นนักเรียน มีดังนี้-

1. เพศชายหรือหญิง
2. อายุ 14-16 ปี
3. วุฒิการศึกษา ม.3

มีผู้มาสมัครประมาณ 80 คน ผ่านการสอบและถูกต้องตามหลักเกณฑ์ จำนวน 46 คน นักเรียนดนตรีรุ่นที่ 1 จำนวน 46 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 34 คน นักเรียนหญิง 12 คน นักเรียนดนตรี รุ่นที่ 1 นี้ได้รับการบรรจุเป็นนักเรียนดนตรี ตั้งแต่วันที่ 1 มิ.ย.2485

ปลายปี 2485 กองภาพยนตร์ทหารอากาศได้รับสมัครบุคคลภายนอกเป็นนักเรียนดนตรีเพิ่มอีก 11 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 9 คน นักเรียนหญิง 2 คน นักเรียนดุริยางค์ รุ่นที่ 1 รวมทั้งสิ้น 57 คน

โดยท่านอาจารย์ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน เริ่มทำการสอนวิชาสามัญและวิชาดนตรี หลักสูตร 5 ปี โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศมีนักเรียนดุริยางค์ที่จบการศึกษาแล้วทั้งหมด 29 รุ่น (นับจนถึง พ.ศ.2553)

เมื่อพระเจนดุริยางค์ได้เข้ารับราชการในกองภาพยนตร์ทหารอากาศ ท่านสามารถจัดตั้งวงดุริยางค์ของกองตรวจทหารอากาศจนสามารถบรรเลงเพลงประกอบภาพยนตร์และบรรเลงในโอกาสต่างๆ จนได้ผลดีในระดับหนึ่ง

ด้วยเกรงว่าหากมีเหตุใดอันจะทำให้นักดนตรีบางคน หรือหลายคนไม่สามารถร่วมบรรเลงกันจนเป็นวงดุริยางค์ในระดับมาตรฐานได้ อันจะทำให้การบรรเลงขาดความสมบูรณ์ไป ประกอบกับนโยบายที่วงดนตรีต่างๆ ของกองทัพอากาศจะต้องสามารถปฏิบัติงานรองรับภารกิจต่างๆ ของกองทัพอากาศได้ พระเจนคริยวงศ์จึงได้เสนอแนวคิดไปยังผู้บังคับบัญชาชั้นสูงของกองทัพอากาศเพื่อเปิดโรงเรียนสอนดนตรีขึ้นในส่วนของกองทัพอากาศ เพื่อเป็นขยาย รองรับ และจัดอัตรากำลังให้เหมาะสม ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากกองทัพอากาศเป็นอย่างดี พ.ศ.2485 กองทัพอากาศจึงได้เริ่มดำเนินการก่อตั้ง “โรงเรียนดนตรีทหารอากาศ” ขึ้นตรงต่อ กองภาพยนตร์ทหารอากาศ ซึ่งต่อมาโรงเรียนดนตรีทหารอากาศได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ” จึงนับได้ว่านี่คือจุดเริ่มต้นของโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศนั่นเอง โอกาสนี้ กองทัพอากาศจึงมอบหมายให้ท่านดำรงตำแหน่ง “ผู้อำนวยการโรงเรียนดนตรี กองภาพยนตร์ทหารอากาศ” อีกตำแหน่งหนึ่งด้วย

จากบทความหลายตอนซึ่งปรากฏอยู่ในหนังสือ “ บันทึกความทรงจำของพระเจนคริยวงศ์ (ปิติ วาทยะกร) สามสิบห้าปีในชีวิตการดนตรี 2460-2495 ” ซึ่งเรียบเรียงโดยศาสตราจารย์พระเจนคริยวงศ์เอง พบว่าท่านมีแนวคิดที่จะพัฒนาดนตรีสากลของชาติในทุกๆ ด้านให้มีความเจริญ รุดหน้าอยู่ตลอดชั่วชีวิตของท่าน หลายครั้งที่ท่านพยายามผลักดันให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติดำเนินการเปิดโรงเรียนดนตรีเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจและมีคุณสมบัติเหมาะสม เข้าศึกษาในโรงเรียนที่มีการจัดบริเวณสถานศึกษาอย่างเหมาะสม มีเครื่องดนตรี วัสดุสิ้นเปลือง อะไหล่ แบบเรียน อุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอสามารถซ่อมบำรุงรักษาเครื่องดนตรีและอุปกรณ์ต่างๆ ให้สามารถใช้งานได้ดี มีผู้รับผิดชอบด้านการรักษาและตรวจตราบทเพลง เสนอแนวทางจัดหลักสูตร โดยเปิดรับสมัครผู้เรียนที่มีวัยเหมาะสม กล่าวคือควรมีอายุไม่เกิน 14 ปี มีครูผู้ฝึกสอนที่มีความสามารถ มีเบี้ยเลี้ยงเงินเดือนและสวัสดิการที่เพียงพอแก่การครองชีพ มีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นในสาขาวิชาดนตรีอย่างเข้มข้นควบคู่ไปกับการเรียนในวิชาสามัญ พร้อมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ เห็นคุณค่าในศิลปะด้านดนตรี พร้อมจะรักษาไว้ซึ่งเกียรติของตนเองและหน่วยงาน อันจะส่งผลให้ประเทศไทยมีนักดนตรีที่มีทักษะ มีความสามารถในการบรรเลงที่มีมาตรฐานสูง เข้าใจถึงศิลปะทั้งงดงามในการบรรเลง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการที่จะแสดงให้นานาอารยประเทศเห็นซึ่งความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติไทย

แนวคิดของศาสตราจารย์พระเจนคริยวงศ์ซึ่งท่านได้วางรากฐานไว้ตั้งแต่อดีตยังสามารถใช้ได้ดีมาโดยตลอดมาจนถึงปัจจุบัน กองดุริยางค์ทหารอากาศ และโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ได้ยึดถือแนวทางของท่านในการกำหนดนโยบายและปฏิบัติงานมาโดยตลอด จนอาจกล่าว

ได้ว่าบรรลุลักษณะประสงคของท่านในทุกข้อ ซึ่งส่งผลให้กองดุริยางค์ทหารอากาศ และโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศมีพัฒนาการที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมาการจัดการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

กองดุริยางค์ทหารอากาศ(2547) โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศเป็นสถาบันหลักของกองทัพอากาศ ที่ดำเนินการฝึก และศึกษาวิชาการดนตรีสากล ดนตรีไทย และวิชาสามัญ ตามหลักสูตรให้กับกำลังพลเหล่าดุริยางค์ทหารอากาศและนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศขึ้นตรงต่อกองดุริยางค์ทหารอากาศ เดิมมีที่ตั้งอยู่ที่ทุ่งมหาเมฆ สาทร กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2485 ได้ประกาศรับสมัครนักเรียนดุริยางค์รุ่นแรก จำนวน 57 คน สำเร็จแล้วบรรจุเป็นข้าราชการ กองดุริยางค์ทหารอากาศ เพื่อสนับสนุนภารกิจของกองทัพอากาศเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ. 2534 ได้หยุดรับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศไประยะหนึ่ง

ในปี พ.ศ. 2538 โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศย้ายที่ตั้งจากทุ่งมหาเมฆ มาอยู่ที่ตั้งใหม่บริเวณ ถนนเดชะตุงคะ แขวงสีกัน ดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2543 และ พ.ศ. 2544 รับนักเรียน จำนวนปีละ 10 คน โดยฝากนักเรียนไว้ที่โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

พ.ศ. 2546 เปิดรับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศรุ่นที่ 22 รับเอง 10 คน และรับโอนจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก จำนวน 8 คน รวมเป็น 18 คน

พ.ศ. 2547 รับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ รุ่นที่ 23 รับเอง 10 คน รับโอนจากโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ จำนวน 8 คน รวมเป็น 18 คน

พ.ศ. 2548 รับนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศรุ่นที่ 24 จำนวน 20 คน
ปัจจุบันมีนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศรวม 56 คน

การจัดองค์กรภายในโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

ผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ คือ ผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารอากาศ โดยตำแหน่ง ได้มอบให้รองผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ จัดการบริหารองค์กรภายในให้มีความเหมาะสม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนราชการคือ

1. ฝ่ายธุรการ มีหน้าที่ดำเนินการและรับผิดชอบงานสารบรรณ สถิติ งานทะเบียน ประวัติ กำลังพล งานพิมพ์ตำรา เอกสาร งานงบประมาณการเงิน และงานประชาสัมพันธ์

2. ฝ่ายการศึกษา มีหน้าที่ดำเนินงานและรับผิดชอบงานหลักสูตร งานจัดการเรียนการสอน งานโสตทัศนูปกรณ์ งานวัดและประเมินผล งานพัฒนาตำราเรียน

3. ฝ่ายปกครอง มีหน้าที่ดำเนินงานและรับผิดชอบงานด้านวินัย งานกิจกรรมนักเรียน งานการกีฬา และ วิชาทหาร

สถานภาพหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศดำเนินการฝึกและศึกษาวิชาดนตรีสากล ดนตรีไทย วิชาสามัญ และ วิชาทหาร ตามหลักสูตรตามแนวทางรับราชการให้กับกำลังพลเหล่าดุริยางค์ทหารอากาศและนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

โดยหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ ปัจจุบันใช้หลักสูตรใหม่ ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2540 ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่ กองทัพอากาศได้อนุมัติหลักการให้โรงเรียนดุริยางค์ปรับหลักสูตรการศึกษาของ นคย. จากเดิมหลักสูตร 5 ปี ซึ่งรับผู้สำเร็จการศึกษา ป. 6 เมื่อสำเร็จการศึกษาได้คุณวุฒิ ม.3 โดยเปลี่ยนมาเป็นหลักสูตรปัจจุบัน 3 ปี ตามหลักสูตรฉบับปรับปรุงใหม่ ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรับผู้สำเร็จการศึกษา ม. 3 เมื่อสำเร็จการศึกษาผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับยศ จ่าอากาศตรี และเทียบวุฒิ ปวช.

ปรัชญาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

เรียนดี ดนตรีเด่น เน้นวินัย ใฝ่คุณธรรม

วิสัยทัศน์โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เป็นมาตรฐานสากล ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยี สู่ความเป็นเลิศและมุ่งพัฒนานุเคราะห์ ให้มีประสิทธิภาพ เป็นคนดี มุข ธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะทางทหาร สามารถดำรงตนอยู่ได้ในสังคม ประเทศชาติ และ สิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุข

พันธกิจโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ

1. ผลิตนักเรียนดุริยางค์ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและวิชาชีพดนตรี มี คุณธรรม จริยธรรม และ มีคุณลักษณะทางทหาร

2. สร้างผลงานวิชาการ หรือนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพการดนตรี

3. ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

การสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพ พบว่า มีการศึกษาแนวทาง ผลกระทบเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาของกองทัพบก หลักสูตรและเหล่าทหารดุริยางค์ เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาปรับปรุงด้านการบริหารและหลักสูตร อาทิเช่น

สุทธิรัตน์ เกษมสันต์ (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ 5 ปี เป็น 4 ปี” “จากการวิจัยพบว่า หลักสูตรนายเรืออากาศ 4 ปี ที่เปลี่ยนแปลงใหม่ยังมีข้อบกพร่องและขาดความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ของโรงเรียนนายเรืออากาศอยู่หลายประการดังนี้

1. หลักสูตรโรงเรียนนายเรืออากาศ 4 ปี มีระยะเวลาศึกษาจริงตามหลักสูตรเพียงประมาณ 3 ปี 8 เดือน โดยไม่มีการศึกษาวิชาการในภาคฤดูร้อน ไม่เหมาะสมกับการศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ของโรงเรียนทหาร การลดระยะเวลาการศึกษาจากหลักสูตร 5 ปี เป็น 4 ปี ยังคงจัดให้มีการสอนหลักสูตรและกิจกรรมพิเศษทางการศึกษา รวมทั้งกิจกรรมร่วมกับกองทัพอากาศอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้มีผลกระทบต่อการศึกษาด้านวิชาการ

2. จัดให้มีชั่วโมงการปฏิบัติการในห้องทดลองและในสถานประกอบการจริงน้อย ขาดการผสมผสานระหว่างทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามหลัก “สหกิจศึกษา” (Cooperative Education)

3. จัดให้มีการเรียนวิชาวิศวกรรมการบินพื้นฐาน ซึ่งจำเป็นต่อการเป็นทหารอากาศและการศึกษาสาขาอื่นๆ ตามหลักสูตรน้อยเกินไป ทำให้ขาดการบูรณาการระหว่างศาสตร์ที่เกี่ยวข้องในลักษณะพหุวิทยาการ ซึ่งทำให้ขาดความต่อเนื่องของความรู้ในวิชาพื้นฐานสาขาอากาศยานพลศาสตร์กับวิชาชีพ อาจส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถในการทำการบินและการปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับอากาศยาน

4. กำหนดจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรน้อยใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานต่ำสุดที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด หากประสิทธิภาพในการเรียนการสอนไม่ดีพอ อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้

5. โรงเรียนการบินของกองทัพอากาศจะประสบปัญหา ไม่สามารถจัดให้เข้ากับการฝึกบินพร้อมกัน 2 รุ่น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายเรืออากาศในหลักสูตร 5 ปี

รุ่นสุดท้ายจะสำเร็จการศึกษา ในปีเดียวกับผู้ที่ศึกษาหลักสูตร 4 ปี รุ่นแรก รวมทั้งจะส่งผลต่อเนื่องถึงการไม่มีตำแหน่งบรรจุทางด้านวิศวกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้แก่ผู้ที่ไม่ได้เป็นนักบิน

ณัฐวิพงศ์ วานิชชินชัย(2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพเหล่าทหาร دریangk เพื่อการยกระดับกองดุริangkทหารบกขึ้นเป็นหน่วยระดับกรม” จากการวิจัยพบว่าเหล่าทหารดุริangkในปัจจุบันซึ่งรวมทั้งที่อยู่ในกองดุริangkทหารบกและกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาค มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ และปริมาณงานทั้งตามภารกิจหลักและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย เฉพาะกิจในสัดส่วนที่สูง ไม่สมดุลเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดและกำลังพลขององค์กร แต่ถึงกระนั้นก็ตามพบว่าเหล่าทหารดุริangkภายใต้ความรับผิดชอบของกองดุริangkทหารบกก็ยังสามารถดำเนินบทบาทภารกิจ และสร้างผลงานได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพอันเป็นที่ประจักษ์และได้รับการยอมรับทั้งภายในและภายนอกเหล่าทัพ แต่อย่างไรก็ตามจากการศึกษาเพื่อตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อศักยภาพขององค์กร พบว่า ระบบการบริหารสายงานโดยภาพรวมภายใต้โครงสร้างองค์กรในปัจจุบันที่ต้องเป็นหน่วยฝากการบังคับบัญชา น่าจะเป็นข้อจำกัดที่สำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพเหล่าทหารดุริangkของกองทัพบกให้สูงขึ้น ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชา และผู้บริหารระดับสูงของกองทัพบกได้ให้การยอมรับว่าการยกระดับกองดุริangkทหารบกขึ้นเป็นหน่วยทหารระดับกรม โดยมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อกองทัพบก น่าจะเป็นแนวทางที่เหมาะสม

อิสระพันธ์ สนิทวงศ์(2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรนักเรียนพลตำรวจ” จากการวิจัยพบว่า บุคลิกภาพที่เหมาะสมนำมาประกอบการคัดเลือกเข้ามาเป็นตำรวจตามลำดับก่อนหลัง ดังนี้ ชื่อสัตย์สุจริต, กล้าหาญ, ความเที่ยงธรรม, รับผิดชอบและสำนึกในหน้าที่, เสียสละและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ในส่วนบุคลิกภาพที่ควรคัดออกตามลำดับก่อนหลังดังนี้ ขี้โกง, เกียจคร้าน, ก้าวร้าว สามหาญ, เห็นแก่ตัว และดื้อรั้นไม่ชอบฟังคำสั่ง

การฝึกอบรมภาคทฤษฎีที่ผ่านมามีน้ำหนักมากเกินไป ทำให้ฝึกปฏิบัติมีน้อย ผลที่ออกมาคือเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว หน่วยผู้ให้นักเรียนพลตำรวจยังคงฝึกหัดเพิ่มเติม ในส่วนนี้ได้ข้อสรุปว่าให้ฝึกภาคปฏิบัติมากขึ้น และลดการฝึกอบรมภาคทฤษฎีลง

อุปกรณ์ เครื่องช่วยฝึกและสื่อการสอน หลายอย่างยังขาดแคลน เช่น รถวิทยุ และรถจักรยานยนต์ สำหรับฝึกสายตรวจรถวิทยุ และสายตรวจรถจักรยานยนต์ เครื่องมือสื่อสารที่ใช้กับสายตรวจ เครื่องมือใช้ในการสืบสวน เช่น กล้องถ่ายภาพ กลางวัน- กลางคืน , กล้อง vdo, ควรมีการสร้างสนามฝึกขับรถวิทยุวิธีตำรวจไว้ใช้ฝึกทั้งนักเรียน และฝึกข้าราชการตำรวจทบทวน, ควรมีการสร้างโรงฝึกยิงในแบบจำลองสถานการณ์โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้ตำรวจได้มีโอกาสฝึกหัดการใช้อาวุธในสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจในการใช้อาวุธหรือไม่ใช้ซึ่ง

หมายความว่าถึงความเป็นความตายของผู้อยู่ในเหตุการณ์ เครื่องมืออุปกรณ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ไม่มีใช้ในราชการกองบัญชาการศึกษา

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

โชวเมคเกอร์ Shoemaker (1993) ได้ประเมินผลการใช้รูปแบบหลักสูตรบูรณาการในโรงเรียนประถมศึกษาที่ถูกคัดเลือกในเมืองยูจีน รัฐโอเรกอน การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึง

1. ระดับความสามารถของครูในการระบุเครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอนซึ่งเป็นส่วนประกอบของหลักสูตร

2. ระดับความเคยชินในการใช้หลักสูตร

3. ความตระหนักของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตร โดยวิธีการประเมินใช้ CBAM (Concerns- Based Adootion Model) เป็นพื้นฐานวิธีการประเมิน ประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบตรวจสอบ และ การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ผลการวิจัย พบว่า เจ้าหน้าที่ที่เป็นสมาชิก ไม่สามารถระบุส่วนประกอบที่จำเป็นของหลักสูตรบูรณาการการศึกษา ปี ค.ศ. 2000 ได้ ทั้งที่เป็นผู้ใช้หลักสูตรในระดับปฏิบัติการ มีความตระหนักเกี่ยวกับความสม่ำเสมอถึงผลสะท้อนกลับของการใช้หลักสูตร ส่วนผู้ที่ไม่ได้ใช้หลักสูตรนั้นตระหนักว่า ต้องการข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรจึงจะใช้หลักสูตรให้เกิดประโยชน์ได้ ส่วนด้านผู้ใช้หลักสูตรจะตระหนักถึง การจัดการประเด็นต่างๆ เช่น เวลา ตารางสอน ทรัพยากร การประชุม และ ความพยายามมีส่วนร่วมในหลักสูตร ซึ่งการวิจัยนี้เป็นเพียงพื้นฐานกลุ่มการแนะนำการใช้หลักสูตรบูรณาการที่จำกัดในโรงเรียนเท่านั้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากบุคคลข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.1 กลุ่มบุคคลข้อมูล ได้แก่

1. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
2. อาจารย์ผู้จัดการเรียนการสอน
3. นักเรียนคูริยางค์ทหารบก

โดยมีจำนวนผู้บริหาร และผู้มีส่วนร่วมในการบริหารกองคูริยางค์ทัพบก จำนวน 4 คน อาจารย์ จำนวน 6 คน นักเรียนคูริยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคณตรีเก่า จำนวนรวม 3 คน และนักเรียนคูริยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคณตรีใหม่ จำนวนรวม 3 คน รวม 16 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์โดยแบ่งคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแนวคำถามที่สอบถามถึงข้อมูลบุคคล เช่น ตำแหน่ง ลักษณะงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวม 4 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก
- ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของหลักสูตร นคย.ทบ.เดิม และหลักสูตร นคย.ทบ. ใหม่

- ส่วนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร / ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง “ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” ผู้วิจัยได้ศึกษา ปรับปรุง และเพิ่มเติมประเด็นคำถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต และเพื่อให้ได้แนวคำถามที่มีประสิทธิภาพที่สุด ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ และแก้ไขให้มีความเที่ยงตรง และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ รวมถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และได้ทำการปรับปรุงแนวคำถามเพื่อให้ได้แนวคำถามที่ครอบคลุมที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 16 คน โดยทำการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อเตรียมนำมาแยกแยะตามประเด็นที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 16 คนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผล และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 4 และสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะในบทที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิจัยข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 16 คน โดยทำการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นผู้วิจัยได้นำคำสัมภาษณ์ที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ และประมวลผล ซึ่งสามารถรายงานผลการวิจัยได้ 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก

ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของหลักสูตร นคย.ทบ.เดิม และหลักสูตร นคย.ทบ. ใหม่

ส่วนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร / ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และนักเรียน คูริยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก

ส่วนที่ 1 ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และผู้มีส่วนร่วมในการบริหารกองคูริยางค์ทัพบก อาจารย์ นักเรียนคูริยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคณตรีเก่า และนักเรียนคูริยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคณตรีใหม่ จำนวน 16 คน พบว่าทุกคนมีความเห็นเกี่ยวกับระบบการศึกษาของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์

องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ

- องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ
 องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ
 องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ในการดำเนินงานของโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน ซึ่งโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้มีการจัดการประชุมทบทวน และให้ความรู้กับบุคลากรเกี่ยวกับเรื่องปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมพิจารณา และแสดงความคิดเห็นในการกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน โดยมีปรัชญา คือ “สร้างวินัย ใฝ่ดนตรี มีคุณธรรม” และมีการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์ใหม่เป็น “โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก เป็นสถาบันการศึกษาทางการดนตรีชั้นนำของกองทัพ มุ่งผลิตและพัฒนาทหารดุริยางค์ด้วยคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ” และพิจารณาปรับพันธกิจเป็น “ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับนักเรียนดุริยางค์ทหารบกในหลักสูตรการผลิต, ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับกำลังพลเหล่าดุริยางค์ ในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ, สร้างนวัตกรรมการดนตรี รวมทั้งให้บริการวิชาการดนตรีแก่ชุมชนและสังคม, ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและรักษาสืบสาน และบริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล ส่งเสริมบุคลากรทุกคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี” มีการเผยแพร่ให้บุคลากร และผู้เข้ารับการศึกษาทราบ โดยแสดงไว้ในคู่มือประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก, ติดยาประกาศ และเว็บไซต์ ทั้งนี้ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของโรงเรียน และความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ของหน่วยเหนือ โดยคำนึงถึงคำขวัญของกองดุริยางค์ทหารบก คือ “มีวินัย ตั้งใจฝึกซ้อม พร้อมรับภารกิจ คุณภาพชีวิตกำลังพล ฝึกตนเป็นคนดี ถือศักดิ์ศรีทหารดุริยางค์” โดยจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นแผนแม่บทเพื่อรองรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และระบบการบริหารงานของกองดุริยางค์ และโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และให้เป็นไปตามนโยบายการศึกษาของกองทัพ กระทรวงกลาโหม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแนวทางการปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศ และตอบสนองต่อ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ ไปสู่การปฏิบัติงาน โดยบรรจุแผนงาน / โครงการ ไว้อย่างครอบคลุมตามองค์ประกอบ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการวิจัยและนวัตกรรม 4) ด้านการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนและสังคม 5) ด้านการทำนุบำรุงศาสนา / ศิลปะ / วัฒนธรรม และนันทนาการ และ 6) ด้านการบริหารและการ

จัดการ ทั้งนี้มีดำเนินงานครบทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ 15 แผนงาน 26 โครงการ พร้อมทั้งมีการประเมินแผนงานและสรุปผลครบตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการประเมินโครงการ ประชุมและสรุปในรูปของตารางข้อมูลเพื่อการพัฒนาแผนแม่บท และนำผลการประเมินแผนงานมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาแผนแม่บทต่อไป ซึ่งที่ผ่านมาองค์การยูนิเซฟ และโรงเรียนศรียางค์ตหรรบก ได้มีการปรับปรุงแผนแม่บทในการบริหารคุณภาพเชิงระบบเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ของโรงเรียนนั้นมีมาแล้ว 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกในปี 2548 และครั้งที่ 2 ในปี 2549 โดยแผนแม่บทที่ปรับปรุงใหม่นี้มีการจำแนกแผนงานให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550-2555 และในปี 2551 โรงเรียนศรียางค์ตหรรบก ได้ปรับปรุงแผนแม่บทเพื่อให้สอดคล้องกับผลรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดย สมศ. และเรียกแผนแม่บทว่า แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2552-2556 ทั้งนี้ ในแต่ละปีการศึกษาจะมีการกำหนดแผนงาน โครงการหรือกิจกรรม ในการปฏิบัติตามแผนแม่บทและยุทธศาสตร์ ซึ่งให้สอดคล้องกันทั้งระบบการบริหารงานในโรงเรียนศรียางค์ตหรรบก เป็นไปตามนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานการศึกษาของกองทัพ กระทรวงกลาโหม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแนวทางการปฏิรูประบบการศึกษาของประเทศ อย่างเป็นระบบ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม และครอบคลุมตามความต้องการของกองทัพ และมีการพัฒนา สรุปผลเพื่อหาแนวทางเสริมเพื่อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนศรียางค์ตหรรบก

ปรัชญา สร้างวินัย ใฝ่คุณธรรม มีคุณธรรม

วิสัยทัศน์ โรงเรียนศรียางค์ตหรรบก เป็นสถาบันการศึกษาทางการดนตรีชั้นนำของกองทัพ มุ่งผลิตและพัฒนาทหารศรียางค์ด้วยคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

พันธกิจ

1. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับนักเรียนศรียางค์ตหรรบก ในหลักสูตรการผลิต
2. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับกำลังพลเหล่าศรียางค์ ในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ
3. สร้างนวัตกรรมการดนตรี รวมทั้งให้บริการวิชาการดนตรีแก่ชุมชน และสังคม
4. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และรักษาสืบสานวัฒนธรรม
5. บริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล ส่งเสริมบุคลากรทุกคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมาย

1. พัฒนาด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องผ่านมาตรฐานวิชาชีพ รร.ดย.ทบ.
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาดนตรี, วิชาสามัญ และวิชาทหาร

3. ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้เรียนสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. พัฒนาการบริการทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน และสังคมบนพื้นฐานความรู้
5. อนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการจัดหลักสูตร และการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ทางวิชาการ และวิทยาการทางทหาร รวมทั้งปลูกฝังให้มีความเป็นทหารอาชีพ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีครู อาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนารูปแบบ และวิธีการสอนที่หลากหลาย ซึ่งจะมีการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาผู้เรียนตามความสามารถ ความถนัด การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ มีการดำเนินการเรื่องรางวัล และประเมินผล การสร้าง และการวิเคราะห์ข้อสอบอย่างมีระบบ พร้อมทั้งระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความร่วมมือจากแหล่งต่างๆ ทั้งภายใน และภายนอกในการสนับสนุนการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงมีระบบติดตาม และประเมินคุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบด้านการเรียนการสอนสามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) หลักสูตรการเรียนการสอน 2) บุคลากร ครู อาจารย์ผู้สอน และ 3) อาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

1) หลักสูตรการเรียนการสอน มีหลักสูตรในการเรียนการสอนทั้งสิ้น 3 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (ใหม่)

(รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ารับการศึกษาต่อ คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ)

2. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย (เก่า)

(ศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ)

3. หลักสูตรนายสิบอาวุโส

โดยหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (ใหม่) นั้นเป็นการปรับปรุง และจัดทำระบบการศึกษาใหม่ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก โดยจัดทำหลักสูตร ให้เป็นการศึกษาเฉพาะทาง ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คงมีระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อรองรับโครงการ “ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข” ที่มีหลักการรับบุคคลพลเรือนชายจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้ามาศึกษาในโรงเรียน

ครูวิทยาทหารบก และเป็นการตอบสนองนโยบายของกองทัพบก นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังมุ่งเน้นที่จะผลิตนักดนตรีมืออาชีพ และทัดเทียมกับโรงเรียนดนตรีในระดับสากล และเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยจึงแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในทุกหลักสูตรที่เปิดสอน และบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีการจัดการเรียนการสอนตามจำนวนชั่วโมง รายวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตร ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ จึงมีการดำเนินโครงการ การประเมินโครงการฯ และจัดทำแบบประเมินหลักสูตรในด้านต่างๆ อาทิ เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ ดำรง เป็นต้น โดยมีการนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

2) บุคลากร ครู อาจารย์ผู้สอน

โรงเรียนครูวิทยาทหารบกยังได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรการของโรงเรียน โดยเฉพาะครู / อาจารย์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยโรงเรียนครูวิทยาทหารบก ได้กำหนดแผนงานโครงการด้านการพัฒนาครู / อาจารย์ เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ด้านการเรียนการสอนไว้ในแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยการสนับสนุนครู / อาจารย์ เข้ารับการอบรม สัมมนา ทั้งจากการจัดการภายใน โรงเรียนครูวิทยาทหารบก และการเข้ารับการอบรมจากภายนอก มีการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลความรู้แก่ครู / อาจารย์ท่านอื่นๆ มีการประเมินโครงการตามวัตถุประสงค์และเกณฑ์อย่างเป็นระบบ มีการพิจารณาหาแนวทางการพัฒนาโครงการฯ โดยมีแนวทางการพัฒนา, ผู้รับผิดชอบ และห้วงเวลาการดำเนินการที่ชัดเจน มีการกำหนด อำนาจ หน้าที่ และภาระงานของครู/ อาจารย์ จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับครู / อาจารย์ และให้ครู / อาจารย์มีแฟ้มสะสมงานเพื่อใช้แสดงข้อมูลประวัติและภาระงาน โดยการบันทึกภาระงานครอบคลุมทั้งงานประจำและงานที่ได้รับมอบหมาย แยกตามประเภทของงานในรูปของตัวเลข ซึ่งใช้เป็นฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการบริหารงาน โดยจะมีการนำแฟ้มสะสมงานมาทำการประเมินการปฏิบัติงานทุกเดือน และมีการสรุปภาระงานเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาครู / อาจารย์ ต่อไป และในการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนจะมีเขียนแผนการสอน 1 แผนเพื่อใช้กับเป็นแนวทางในการสอนกับนักเรียนทุกคน และจะทำการเขียนแผนการสอนที่ละ 1 ภาคการศึกษา หลักเกณฑ์ของแผนการสอนตั้งไว้ตาย ตัวตามเนื้อหาของหลักสูตร และมีวิธีการบอกแผนการสอนแก่นักเรียนด้วยเอกสาร โดยจะแจกให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นภาคการศึกษา โดยแผนการสอนนั้นจะเขียนโดยยึดหลักครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง คือ การสอนแบบสาธิต โดยแสดงให้เห็นขั้นตอนหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยระบุไว้แต่ละคาบต่อสัปดาห์ มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยครูผู้สอนจะตั้งจุดประสงค์ไว้เหมือนกัน คือ ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติเครื่องมือเอกได้ตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้ ภายหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอนแล้ว และระบุถึงสื่อการเรียนการสอนในแต่ละ

ละสัปดาห์ที่สอนว่าจะให้มีการใช้สื่อประเภทใดประกอบการสอน เช่น โน้ตเพลง คำราต่างๆ รวมถึงอุปกรณ์ เช่น แอบบันทิกเสียง แผ่นซีดี วีดิทัศน์ แต่ก็มักมีครูผู้สอนบางคนที่ใช้สื่อประเภทตำราเรียนและโน้ตเพลงเพียงอย่างเดียว

ในด้านการประเมินหลักสูตร โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้จัดทำประมวลรายวิชาในแต่ละหลักสูตรที่เปิดสอน และได้จัดทำแผนการสอนเพื่อใช้ในกระบวนการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของหลักสูตร อีกทั้งยังมีการจัดการความรู้ไว้เป็นคู่มือครูใน วิชาการปฏิบัติเครื่องมือดนตรี เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนของนักเรียนดุริยางค์ทหารบกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจัดทำแบบประเมินการสอนของครู / อาจารย์ โดยผู้เรียนเป็นผู้ประเมินในแต่ละหลักสูตรที่เปิดสอน รวมถึงสรุปผลการประเมินการสอนของครู / อาจารย์ เพื่อนำผลการประเมินการสอนโดยผู้เรียนมาปรับปรุง และพัฒนาการสอนต่อไป โดยการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนจะแจ้งให้นักเรียนได้ทราบทุกครั้งตอนต้นภาคการศึกษาด้วยวาจา ไม่มีแจกเป็นเอกสาร นอกจากนี้ยังดำเนินการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยส่งเสริมครู / อาจารย์ให้มีการเข้ารับการอบรมในเรื่อง การเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีห้องคอมพิวเตอร์ที่สามารถรองรับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ได้ อาทิ รายวิชาประสานเสียง การประพันธ์เพลง ประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตก อีกทั้งยังได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ด้านการประเมินผลการเรียน โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกนั้นมีการวัดผลที่หลากหลาย ทั้งการทดสอบความรู้เชิงวิชาการเชิงปฏิบัติจริง และทดสอบในสถานการณ์จริงทั้งวิชาการ และเป็นไประเบียบ ทบ. ว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนทหารบก พ.ศ.2552 และจัดทำระเบียบการประเมินผลการศึกษาตามแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เนื่องจากมีการเทียบคุณวุฒิกับกระทรวงศึกษาธิการ ตอน ปมส.ร.ร.ดช.ทบ. ซึ่งรับผิดชอบด้านการประเมินผล มีการดำเนินการควบคุมและจัดการสอบอย่างเป็นระบบ และเผยแพร่ระเบียบการประเมินผลให้กับ ครู/อาจารย์ บุคลากร และผู้เรียนทราบ อาทิ การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์ นอกจากการประเมินผลที่เป็นระบบแล้ว โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกยังมีการพัฒนาความรู้ด้านการสร้าง และวิเคราะห์ข้อสอบ โดยการขอรับการสนับสนุนจากวิทยากรมาบรรยายเรื่อง การสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบให้แก่ครู / อาจารย์ และมอบหมายให้ครู / อาจารย์ ศึกษาโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอบจากครู / อาจารย์ผู้มีความชำนาญในการสร้างและวิเคราะห์ข้อสอบภายในโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ของแต่ละหลักสูตร และได้นำผลการวิเคราะห์ข้อสอบมาปรับปรุงพัฒนาการออกข้อสอบในครั้งต่อไป นำมาจัดเก็บไว้ในคลังข้อสอบ

3) อาคารสถานที่ และอุปกรณ์การเรียนการสอน

ในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนนั้น โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีอาคารสถานที่สำหรับจัดการเรียนการสอนที่พร้อมเพียง และมีกลไกการบริหารงานอาคารสถานที่ที่เป็นระบบ ซึ่งประกอบด้วย ห้องเรียนวิชาการสำหรับนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ห้องเรียนอเนกประสงค์ ห้องปฏิบัติการดนตรี ห้องปฏิบัติการทางภาษาและโสตประสาท ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ห้องสมุดทั่วไป ห้องสมุดดนตรี สำนักงานผู้บังคับบัญชา ห้องสำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา / ตอนประเมินผลและสถิติ ห้องฝ่ายวิชาดุริยางค์ อาคารที่พักของนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ในความรับผิดชอบของกองร้อยนักเรียนดุริยางค์ทหารบก คลังเครื่องช่วยฝึก คลังเครื่องดนตรี คลังอาวุธ ห้องฝึกซ้อมรวมวงดนตรี ห้องฝึกซ้อมดนตรีรายบุคคล (ฝึกซ้อมเดี่ยว) ห้องฝึกซ้อมวงหัดดนตรี ห้องฝึกซ้อมเครื่องกระทบ โรงเลี้ยงอาหาร ห้องดูแลการฝึก ซึ่งในแต่ละห้องแต่ละอาคารนั้นมีผู้รับผิดชอบกำกับดูแลทรัพยากรการเรียนรู้ จัดทำสถิติและข้อมูลการใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ โดยดำเนินการจัดการใช้แหล่งทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์การเรียนการสอนของสถาบันมีสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการบริหารงาน พัฒนาการจัดหา และซ่อมบำรุงเครื่องมืออุปกรณ์ดุริยางค์ อุปกรณ์สื่อสาร และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการสอน สื่อการสอน สื่อการเรียนรู้ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ มีระบบการใช้ และการบริการสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์ ที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน / ผู้ใช้ และมีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายทันสมัย และส่งเสริมการเรียนรู้อีกด้วย

องค์ประกอบที่ 3 การพัฒนาผู้เรียน

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการดำเนินโครงการในแผนงานด้านการพัฒนาผู้เรียนจำนวน 3 โครงการ คือ โครงการฝึกทบทวนวิชาทหาร และส่งเสริมความเป็นผู้นำหน่วย, โครงการด้านวิชาการและสร้างเสริมประสบการณ์ และโครงการกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งมีการดำเนินงานโครงการในทุกหลักสูตรที่เปิดสอน และมีการกำหนดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา / นายทหารปกครอง โดยแบ่งมอบหน้าที่ของครูประจำชั้น ครูปกครอง และนายทหารปกครอง ประจำทุกหลักสูตรที่สอน และดำเนินการจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา พร้อมทั้งออกคำสั่งแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา / นายทหารปกครอง ทุกหลักสูตรที่เปิดสอน โดยมีการปฏิบัติหน้าที่ให้คำปรึกษา กำกับดูแล และหา แนวทางแก้ไขปัญหให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง และใกล้ชิด ทั้งนี้จัดให้มีตารางการเข้าพบผู้เรียนในทุกสัปดาห์ และมีการประชุมหารืออย่างต่อเนื่อง ในการประเมินระบบอาจารย์ที่ปรึกษา / นายทหารปกครอง ได้ดำเนินการประเมินทั้งจากผู้เรียน และครู / อาจารย์ และมีการประชุมเพื่อร่วมพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนากระบวนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์

ในด้านการวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์นี้ ทางโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มุ่งเน้นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่ การทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงการสร้างผลงานทางวิชาการ ได้แก่ การแต่งตำรา การแปลตำรา การพัฒนาปรับปรุงตำรา การเขียนเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความวิจัย บทความทางวิชาการ หรืองานสร้างสรรค์ ได้แก่ การคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ / นวัตกรรมเพื่อพัฒนาวิชาการของเหล่า หรือเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยโรงเรียนสามารถเลือกทำงาน วิจัยในชั้นเรียน หรืองานวิจัยด้านอื่นได้ตามความสนใจ หรือสร้างผลงานทางวิชาการ หรืองานสร้างสรรค์ได้อย่างใดอย่างหนึ่งตามศักยภาพ และความพร้อมของโรงเรียน ทั้งนี้โรงเรียนต้องมีการกำหนดแผนงาน การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีการปฏิบัติจริง มีการประเมินผลแผนงาน และโครงการ รวมถึงมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาแผนงาน การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์ที่ชัดเจน ซึ่งทางโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบแผนงานด้านการวิจัย / ผลงานทางวิชาการ โครงการสร้างผลงานทางดนตรี เพื่อส่งเสริมการสร้างสรรคและเผยแพร่ผลงานทางดนตรี พร้อมทั้งสรุปความรู้ที่ได้รับจากผลงานวิชาการ มีกระบวนการจัดการความรู้ ผ่านการทดลอง ปรับปรุง แก้ไข อีกทั้งนำผลการประเมินโครงการมากำหนดแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบเรื่องที่จะดำเนินการ และห้วงเวลาในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม

ในด้านกาบริการวิชาการแก่สังคมนั้น โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมุ่งเน้นการให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่สังคมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง และเข้มแข็งของชุมชน สังคม ทั้งภายในและภายนอกหน่วยทหารตามความรู้ และความเชี่ยวชาญของโรงเรียน โดยใช้ทรัพยากร และสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงเรียนมีอยู่ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการพัฒนาวิชาการ และการบริหารจัดการความรู้ของบุคลากร ตลอดจนเป็นการขยายเครือข่ายทางวิชาการกับหน่วยงานภายนอกกองทัพอีกด้วย ทั้งนี้การบริการวิชาการอาจจะมีการพิจารณาคิดค่าใช้จ่ายได้ตามความเหมาะสม เช่น การใช้สถานที่เพื่อการจัดอบรม หรือสัมมนาทางวิชาการแก่นักศึกษาภายนอก การสนับสนุนวิทยากร โดยทางโรงเรียนมีการดำเนินโครงการในแผนงานด้านการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน และสังคม คือ โครงการบริการวิชาการดนตรีแก่สังคม โดยมีรายละเอียด อาทิ การกำหนดผู้รับผิดชอบระยะเวลา วัตถุประสงค์ การประเมินโครงการ มีการสนับสนุนบุคลากรให้บริการด้านดนตรีแก่สังคม โดยส่งบุคลากรเข้าร่วมการแสดง การบรรเลงเพลงดนตรี ในงานต่างๆ ส่งบุคลากรเป็นอาจารย์พิเศษ สนับสนุนการสอนวิชาชีพ วิชาเหล่าทหารดุริยางค์ ให้การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการดนตรีแก่

สังคม และชุมชน การร่วมเป็นวิทยากรพิเศษฝึกสอนวิชาดุริยางค์ การบริการวิชาการแก่สังคม นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้จัดส่งครู / อาจารย์ ที่มีความรู้ความชำนาญปฏิบัติงานตามที่ร้องขอ และมีโครงการประเมินโครงการซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ / เป้าหมาย ของโครงการเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการบริการวิชาการแก่สังคม โดยมีการดำเนินการสรุปผล และจัดทำข้อมูลสารสนเทศใน เรื่อง งานบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อเผยแพร่อีกด้วย

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการจัดกิจกรรม เพื่อการอนุรักษ์ สืบสาน เผยแพร่ พัฒนา ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย / ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นมรดกไทย และสืบทอดจรรโลงไว้ซึ่ง วัฒนธรรมองค์กรทหาร รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม อันดีงามตลอดจนอุดมการณ์ความรัก ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ให้แก่ผู้เรียน โดยมีการจัดกิจกรรมขึ้นเอง หรือนำผู้เรียนไปร่วม กิจกรรมกับหน่วยงานอื่นๆ โดยทางโรงเรียนมีการดำเนินโครงการในแผนงานด้านการทำนุบำรุง ศาสนา / ศิลปะ / วัฒนธรรมองค์กรทหาร และการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ จำนวนทั้งสิ้น 6 โครงการ คือ โครงการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน, โครงการการปลูกฝังอุดมการณ์ความรัก ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์, โครงการสืบทอด และจรรโลงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรทหาร, โครงการ การส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความถูกต้องในขนบธรรมเนียมประเพณีทั้งของท้องถิ่นและของ ชาติ, โครงการ SPORT DAY และโครงการคนดีศรีดุริยางค์ โดยมีการดำเนินงานในทุกหลักสูตรที่เปิดสอน ทุกโครงการมีการประเมินโครงการซึ่งได้กำหนดวัตถุประสงค์ / เป้าหมาย ของกิจกรรม และโครงการไว้อย่างชัดเจน และได้นำผลการประเมินโครงการมากำหนดแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโครงการ โดยมีการกำหนดผู้รับผิดชอบเรื่องที่จะดำเนินการ และห้วงเวลาในการ ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

องค์ประกอบที่ 7 การบริหาร และการจัดการ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ และผู้บริหารมีภาวะ ผู้นำ โดยการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน การให้ความสำคัญกับการพัฒนา และ ธำรงรักษาบุคลากร ทางโรงเรียนจึงได้จัดโครงสร้างการจัดองค์กรมีแผนภูมิโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารงาน และแผนภูมิการปฏิบัติงาน ตามอัตราเฉพาะกิจ หมายเลข 4800 ซึ่งกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน โดย ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญในการบริหารหน่วยอย่างต่อเนื่องมีการกำหนด

แนวทาง / วิสัยทัศน์ และแต่งตั้งกรรมการมารับผิดชอบในการบริหารจัดการหน่วยงานต่างๆ ทำให้ส่วนราชการมีคุณภาพ และประสิทธิผลในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศมาช่วยในการบริหารและจัดการ ทั้งงานการบริหารงานบริหารองค์กร จัดการปฏิบัติงานตามภารกิจของทุกส่วนราชการเพื่อดำเนินงาน และจัดการข้อมูลต่างๆ อย่างเป็นระบบ ตามสายการบังคับบัญชา เพื่องานบริหาร งานวิชาการ งานบริการ ตามหลักนิยมของการศึกษาที่เป็นระบบ มีระดับมาตรฐาน สร้างบูรณาการในงานบุคลากรงานวัสดุครุภัณฑ์ สิ่งปลูกสร้าง การเงินและงบประมาณ และการบริหารจัดการองค์กร มีการกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงาน และภาระงานของบุคลากร การปฏิบัติงานและภาระงานของบุคลากรในทุกส่วนราชการจะยึดถือตามคำสั่งการหมุนเวียนกำลังพลในห้วงเวลาที่เหมาะสมเป็นสำคัญในแต่ละปีการศึกษา มีการปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง ข้าราชการจะได้รับการแบ่งมอบหน้าที่อย่างเหมาะสม ตรงความสามารถ และเต็มประสิทธิภาพ ในทุกภาระงานหน้าที่ที่รับผิดชอบทุกส่วนราชการ และบุคลากรทุกคนได้จัดทำแฟ้มสะสมงาน เพื่อบันทึกสถิติตามหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย มีการประเมินค่าการปฏิบัติงานในทุกหน่วยงานตามแบบประเมินการปฏิบัติงานของกองทัพบก โดยดำเนินการปีละ 2 ครั้ง และประเมินระบบการบริหารทรัพยากร ตามห้วงเวลาเพื่อปรับให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน มีการประเมินการบริหารและการจัดการ โดยจัดทำแบบสอบถามเพื่อประเมินการบริหารและจัดการทุกระดับ ซึ่งดำเนินการประเมินจากบุคลากรในหน่วยงาน แล้วรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ประเมินค่า สรุปและนำเสนอเพื่อการปรับปรุงพัฒนางานที่เกี่ยวข้องในองค์กรต่อไป การนำผลการประเมินการบริหารและการจัดการมาปรับปรุงได้นำผลการประเมินด้านการบริหารและการจัดการมาปรับปรุงพัฒนาระบบงานบริหารองค์กร งานวิชาการ และงานบริการ ส่งเสริม ดำรงภารกิจในการบริหาร และจัดการงานองค์กรที่ดีต่อไป

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นสถานศึกษาที่มีงบประมาณในการจัดการศึกษาอย่างพร้อมสรรพ และในการบริหารงบประมาณทางโรงเรียนได้กำหนดวิธีการจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ และประเมินการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ ตามแนวทางที่ สปช.ทบ.กำหนด ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงศักยภาพเชิงการบริหารจัดการด้านการเงินของหน่วยที่เน้น ความโปร่งใส ความถูกต้อง ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด โดยโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านงบประมาณเป็นเอกสารที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวิเคราะห์ทางการเงินได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการใช้จ่ายเงินงบประมาณมีการดำเนินงานเป็นไปตามระเบียบ ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งบประมาณที่กำหนดของหน่วย มีบุคลากรที่มี

ความเข้าใจในการบริหารการเงินและงบประมาณ เพื่อเป็นไปตามนโยบายของ ทบ.และพัฒนาประสิทธิภาพควรส่งเสริมการเพิ่มพูนความรู้ด้านงบประมาณมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 9 ระบบ และกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

ทางโรงเรียนศุริยวงศ์ทหารบกมุ่งเน้นเพื่อที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละแผนงาน / โครงการ และบรรลุผลสำเร็จตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน โดยมีการแบ่งมอบความรับผิดชอบในการดำเนินงาน ให้นักลกรทุกคนในโรงเรียนต่างตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบทั้งในส่วนของตน และส่วนรวม ให้สามารถปฏิบัติงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่มีคุณภาพ และสามารถตรวจสอบหรือประเมินผลได้ ซึ่งจะทำให้เกิดระบบและกลไกในการดำเนินงานประกันคุณภาพที่เข้มแข็งต่อไป โดยทางโรงเรียนศุริยวงศ์ทหารบกได้จัดตั้ง สปค.รร.คย.ทบ. ไว้ในโครงสร้างการบริหารเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน โดย สปค.รร.คย.ทบ. ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินระบบงานประกันฯ โดยมีการวางแผนการปฏิบัติงานประกันฯ และดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบงานประกันฯ เพื่อกำหนดบทบาทความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง และมีการจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีที่ครอบคลุมยุทธศาสตร์และการปฏิบัติไว้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานตามองค์ประกอบดัชนีและเกณฑ์คุณภาพ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งดำเนินโครงการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยได้มีการจัดทำคู่มือครูวิชาปฏิบัติเครื่องมือคนตรี (เล่ม 1) ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางแนวทางการเรียนการสอนวิชาปฏิบัติเครื่องมือคนตรีที่มีมาตรฐานเดียวกัน มีโครงการห้องสมุดย่อยในชั้นเรียน โครงการจัดทำคู่มือประกันฯ เผยแพร่ข้อมูลการประกันฯ ของโรงเรียนทางเว็บไซต์ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ อาทิ จัดการประชุม / การสัมมนา ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาคุณภาพในหัวข้อต่างๆ เช่น องค์ประกอบ ดัชนีและเกณฑ์กลางการประเมินคุณภาพฯ, การจัดการความรู้ในองค์กร, การพัฒนาหลักสูตร, เทคนิคการเรียนการสอน เป็นต้น มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติ ร่วมพิจารณา แสดงความคิดเห็น และหาแนวทางแก้ไขปัญหาในระบบงานประกันฯ เพื่อการจัดการความรู้ด้านการประกันฯ อย่างเป็นรูปธรรม มีการตรวจสอบฯ และการประเมินฯ โดยคณะกรรมการฯ ซึ่งได้นำผลการตรวจสอบฯ และประเมินฯ มาดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของโรงเรียน และให้ข้อเสนอแนะกับผู้รับผิดชอบ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ทั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลความรู้ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับระบบประกันฯเพื่อการค้นคว้า และการเผยแพร่ให้กับบุคลากรทั้งทางเอกสารและเว็บไซต์ของโรงเรียน

ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของหลักสูตร นศ.ทบ.เดิม และหลักสูตร นศ.ทบ.ใหม่

หลักสูตรทั้ง 2 หลักสูตรนี้มีความสอดคล้อง และความแตกต่างกันในด้านต่างๆ โดยทั้ง 2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร คือ มุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรที่มีคุณภาพทั้งทางด้านดนตรี และทางทหารควบคู่กันไป และเป็นหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทาง (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างกันนั้นมี ดังนี้

1. การรับสมัคร และผู้เรียน ทั้ง 2 หลักสูตรมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับสมัครนักเรียนเข้ารับการเรียน โดยที่หลักสูตรเดิมนั้น จะเป็นนักเรียนดุริยางค์ที่ศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยส่วนมากเป็นนักเรียนที่ยังไม่มีความสนใจ และความสามารถทางด้านดนตรี หรือยังไม่ค้นพบความชอบของตนเอง ส่วนหลักสูตรใหม่นี้จะเป็นหลักสูตรที่เปิดรับผู้สำเร็จการศึกษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ารับการศึกษาคู่คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยนักเรียนที่มาสมัครนั้นจะเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเป็นเลิศทางด้านดนตรี

2. ระยะเวลาในการเรียน โดยหลักสูตรเดิมเป็นหลักสูตรต่อเนื่องที่ต้องมีการเรียนการสอนต่อเนื่องมาจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น แต่หลักสูตรใหม่จะรับผู้สำเร็จการศึกษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อเข้ารับการศึกษาคู่คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ

3. ความเข้มข้นของหลักสูตร โดยหลักสูตรใหม่นี้มีความเข้มข้นทางการเรียนทางด้านดนตรีมากกว่าหลักสูตรเดิม เพราะการปรับปรุงหลักสูตรใหม่นี้ต้องการมุ่งพัฒนาให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นเลิศทางด้านดนตรี และมีความสามารถทัดเทียมระดับสากล แต่หลักสูตรเดิมไม่ได้มีการเน้นเนื้อหาของหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับทางด้านดนตรีโดยตรง

ส่วนที่ 3 จุดแข็ง จุดอ่อนของหลักสูตร / ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ผู้ให้สัมภาษณ์มีความเห็นไปในทางเดียวกันว่า ระบบการศึกษาดนตรีที่ได้จัดทำขึ้นนี้ จุดแข็ง คือ เป็นระบบที่มีการคัดเลือกผู้เรียนตั้งแต่ต้น จึงทำให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบกที่ได้นั้นมีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความพร้อมที่จะได้รับการฝึกฝน และพัฒนาให้เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ และคุณภาพต่อไป อีกทั้งยังเป็นระบบการศึกษาที่พัฒนาให้เป็นระบบการศึกษาที่มีความเข้มข้น มีระบบการจัดการการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินที่มีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และมีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านดนตรี โดยมีคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ออกแบบระบบ และหลักสูตรการศึกษาใหม่นี้ ส่วนข้อเสีย หรือจุดอ่อนนั้นน่าจะเป็นเรื่องของด้านระบบใหม่นี้เป็นระบบการศึกษาที่พัฒนา และปรับปรุงขึ้นมาใหม่ ในเรื่อง

ของการนำมาปฏิบัติจริงนั้น อาจจะยังมีปัญหา หรืออุปสรรค หรือยังเป็นระบบที่ไม่มีความเสถียร และไม่ได้จัดระบบการสอนให้เป็นแบบ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ส่วนที่ 4 เจตคติของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และนักเรียนคิริยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนคิริยางค์ทหารบก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) กับผู้ให้สัมภาษณ์แล้วนั้น ส่วนใหญ่มีความชื่นชอบ และเห็นด้วยกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาดนตรีของโรงเรียนคิริยางค์ทหารบก (ฉบับปรับปรุงใหม่) และมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ระบบการศึกษาใหม่นี้มีความเข้มข้นของหลักสูตรมากกว่า และคิดว่าน่าจะสามารถพัฒนานักเรียนคิริยางค์ทหารบกให้ไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ว่า ต้องการมุ่งพัฒนา และยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอน รวมทั้งบุคลากรสู่ระดับสากล เพราะมีการศึกษาที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งมีระบบการจัดการ การบริหาร และการวัดผลและประเมินในทุกส่วนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปพัฒนา ปรับปรุงให้ระบบ และหลักสูตรต่อไปในอนาคต แต่ผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านก็ไม่เห็นด้วยกับการที่ระบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนยังจัดแผนการเรียนการสอนโดยยึด ครูผู้สอนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าเป็นการเรียนการสอนที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 16 คน โดยทำการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 จากนั้นผู้วิจัยได้นำคำสัมภาษณ์ที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ และประมวลผลเพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกหลักสูตรใหม่ในอนาคต

สรุปผลวิจัย

จากการศึกษาพบว่า “ระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” นั้นเป็นระบบการศึกษาอย่างมีการออกแบบที่มีระบบ และมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนเป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1	ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท
องค์ประกอบที่ 2	การเรียนการสอน
องค์ประกอบที่ 3	การพัฒนาผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 4	การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์
องค์ประกอบที่ 5	การบริการวิชาการแก่สังคม
องค์ประกอบที่ 6	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ
องค์ประกอบที่ 7	การบริหารและการจัดการ
องค์ประกอบที่ 8	การเงินและงบประมาณ
องค์ประกอบที่ 9	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

โดยมีปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท ดังนี้

ปรัชญา สร้างวินัย ใฝ่ดนตรี มีคุณธรรม

วิทยาลัย โรงเรียนคูริยางค์ทหารบก เป็นสถาบันการศึกษาทางการดนตรีชั้นนำของ กองทัพมุ่งผลิตและพัฒนาทหารคูริยางค์ด้วยคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

พันธกิจ

1. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับนักเรียนคูริยางค์ทหารบก ในหลักสูตรการผลิต
2. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับกำลังพลเหล่าคูริยางค์ ในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ
3. สร้างนวัตกรรมการดนตรี รวมทั้งให้การบริการวิชาการดนตรีแก่ชุมชน และสังคม
4. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และรักษาสีงแวดล้อม
5. บริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล ส่งเสริมบุคลากรทุกคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

เป้าหมาย

1. พัฒนาด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องผ่านมาตรฐาน วิชาชีพ รร.ดช.ทบ.
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาดนตรี, วิชาสามัญ และวิชาทหาร
3. ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้เรียนสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
4. พัฒนาการบริการทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชน และสังคม บนพื้นฐานความรู้
5. อนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล

ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบกมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้ โรงเรียนคูริยางค์ทหารบก และนักเรียนคูริยางค์ทหารบกมีความสามารถ และชื่อเสียงทางด้านดนตรี ในระดับสากล โดยโรงเรียนคูริยางค์ทหารบกมีการทำแผนแม่บทเพื่อการดำเนินงาน และมีการ กำหนดขอบเขตหน้าที่ในการดำเนินงานขององค์ประกอบทุกองค์ประกอบอย่างชัดเจน และมีการ ปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยเริ่มจากการ ประเมิน การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และเป้าหมายในแต่ละปี เพื่อที่จะกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ ของการทำงานในแต่ละองค์ประกอบ มีการกำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานภายในที่ชัดเจน รวมทั้งผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีการวางแผนงานในการสอนของครูผู้สอนอีกด้วย โดยครูผู้สอน จะมีเขียนแผนการสอน 1 แผนเพื่อใช้กับเป็นแนวทางในการสอนกับนักเรียนทุกคน และจะทำการ เขียนแผนการสอนที่ละ 1 ภาคการศึกษา หลักเกณฑ์ของแผนการสอนตั้งไว้ตาย ตัวตามเนื้อหาของ หลักสูตร และมีวิธีการบอกแผนการสอนแก่นักเรียนด้วยเอกสาร โดยจะแจกให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มต้น ภาคการศึกษา โดยแผนการสอนนั้นจะเขียนโดยยึดหลัก ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง คือ การสอนแบบ สาธิต โดยแสดงให้เห็นขั้นตอนหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยระบุไว้แต่ละคาบต่อสัปดาห์ มี

การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยครูผู้สอนจะตั้งจุดประสงค์ไว้เหมือนกัน คือ ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติเครื่องมือเอกได้ตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้ ภายหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอน และมีการติดตามผล วัดผลและประเมินแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อต่อการปฏิบัติงาน โดยการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนจะแจ้งให้นักเรียนได้ทราบทุกครั้งตอนต้นภาคการศึกษาด้วยวาจา ไม่มีแจกเป็นเอกสาร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกนั้น มีการพัฒนาสื่อการเรียนให้มีความทันสมัย เช่น การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมอื่นๆ และมีการส่งเสริมบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอนให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น และยังส่งเสริมและมีการบริการสังคมอีกด้วย โดยการส่งบุคลากร อาจารย์ รักเรียนดุริยางค์ทหารบกเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หรือสังคม เช่น การเปิดการแสดงแก่สาธารณะชน การทำกิจกรรมไปสอนดนตรีแก่เด็กๆ เป็นต้น นอกจากนี้ทางด้านบุคลากรแล้วที่ให้บริการแก่สังคม ยังมีทรัพยากรอื่นๆ อีกที่สามารถบริการแก่สังคมได้ และโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกยังปลูกฝังให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบก เป็นบุคคลที่มีสำนึกรักในบ้านเกิด รักในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี อนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีเจตคติที่ดี ชื่นชอบต่อระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก เพราะทุกคนเห็นด้วยกับระบบ และหลักสูตรที่ได้มีการปรับปรุงใหม่นี้ และเห็นว่าระบบ และหลักสูตรใหม่นี้สามารถที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางด้านดนตรีได้จริง และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกองทัพ และกองดุริยางค์ทหารบกได้จริง และเพื่อที่จะให้ได้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกบรรลุวัตถุประสงค์ตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งเป็นระบบการศึกษาดนตรีที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดทิศทาง เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และในการปรับ และจัดทำระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดนตรีดุริยางค์ทหารบกนี้ สิ่งที่มาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางดนตรี คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก จากหลักสูตร 6 ปี มาเป็น หลักสูตร 3 ปี โดยหลักสูตรทั้ง 2 หลักสูตรนี้มีความสอดคล้อง และความแตกต่างกันในด้านต่างๆ โดยมีทั้ง 2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร คือ มุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรที่มีคุณภาพทั้งทางด้านดนตรี และทางทหารควบคู่กันไป และเป็นหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทาง (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างกันนั้นมี ดังนี้

1. การรับสมัคร และผู้เรียน ทั้ง 2 หลักสูตรมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับสมัครนักเรียนเข้ารับการเรียน โดยที่หลักสูตรเดิมนั้น จะเป็นนักเรียนดุริยางค์ที่ศึกษาต่อจากหลักสูตร

นักเรียนครูิยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยส่วนมากเป็นนักเรียนที่ยังไม่มีความสนใจ และความสามารถทางด้านดนตรี หรือยังไม่ค้นพบความชอบของตนเอง ส่วนหลักสูตรใหม่นี้จะเป็นหลักสูตรที่เปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ารับการศึกษาต่อ คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยนักเรียนที่มาสมัครนั้นจะเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเป็นเลิศทางด้านดนตรี

2. ระยะเวลาในการเรียน เนื่องจากหลักสูตรเดิมเป็นหลักสูตรต่อเนื่องที่ต้องมีการเรียนการสอนต่อเนื่องมาจากหลักสูตรนักเรียนครูิยางค์ทหารบกตอนต้น

3. ความเข้มข้นของหลักสูตร หลักสูตรใหม่นี้มีความเข้มข้นทางการเรียนดนตรีมากกว่าหลักสูตรเดิม เพราะการปรับปรุงหลักสูตรใหม่นี้ต้องการมุ่งพัฒนาให้นักเรียนครูิยางค์ทหารบกเป็นเลิศทางด้านดนตรี และมีความสามารถทัดเทียมระดับสากล

หลังจากปรับหลักสูตรแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่า หลักสูตรใหม่นี้มีจุดแข็ง หรือจุดเด่น คือ เป็นระบบที่มีการคัดเลือกผู้เรียนตั้งแต่ต้น จึงทำให้นักเรียนครูิยางค์ทหารบกที่ได้นั้นมีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความพร้อมที่จะได้รับการฝึกฝน และพัฒนาให้เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ และคุณภาพต่อไป อีกทั้งยังเป็นระบบการศึกษาที่พัฒนาให้เป็นระบบการศึกษาที่มีความเข้มข้น มีระบบการจัดการการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินที่มีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านดนตรี โดยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ออกแบบระบบ และหลักสูตรการศึกษาใหม่นี้ ส่วนข้อเสีย หรือจุดอ่อนนั้นน่าจะเป็นเรื่องความใหม่ของระบบ เนื่องจากใหม่นี้เป็นระบบการศึกษาที่พัฒนา และปรับปรุงขึ้นมาใหม่ในเรื่องของการนำมาปฏิบัติจริงนั้น อาจจะยังมีปัญหา หรืออุปสรรค หรือยังเป็นระบบที่ไม่มีความเสถียร และไม่ได้จัดระบบการสอนให้เป็นแบบ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความชื่นชอบ และเห็นด้วยกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาดนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก (ฉบับปรับปรุงใหม่) และมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ระบบการศึกษาใหม่นี้มีความเข้มข้นของหลักสูตรมากกว่า และคิดว่าน่าจะสามารถพัฒนานักเรียนครูิยางค์ทหารบกให้ไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ว่า ต้องการมุ่งพัฒนา และยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอน รวมทั้งบุคลากรสู่ระดับสากล เพราะมีการศึกษาที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งมีระบบการจัดการ การบริหาร และการวัดผลและประเมินในทุกส่วนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปพัฒนา ปรับปรุงให้ระบบ และหลักสูตรต่อไปในอนาคต อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านก็ไม่ได้เห็นด้วยกับการที่ระบบการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนยังจัดแผนการเรียนการสอนโดยยึด ครูผู้สอนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าเป็นการเรียนการสอนที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

การอภิปรายผล

การศึกษา “ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) จึงขออภิปราย ดังรายละเอียดดังนี้

ระบบการศึกษาใหม่ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1	ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท
องค์ประกอบที่ 2	การเรียนการสอน
องค์ประกอบที่ 3	การพัฒนาผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 4	การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์
องค์ประกอบที่ 5	การบริการวิชาการแก่สังคม
องค์ประกอบที่ 6	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ
องค์ประกอบที่ 7	การบริหารและการจัดการ
องค์ประกอบที่ 8	การเงินและงบประมาณ
องค์ประกอบที่ 9	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

จะเห็นได้ว่า ระบบการศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยหลายองค์ประกอบ โดยในแต่ละองค์ประกอบก็มีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป แต่มีความสัมพันธ์กัน และมีการทำหน้าที่ที่สอดคล้องกันเพื่อให้เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์โดยรวมของระบบใหญ่สำคัญผล ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ความหมายของระบบที่ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) ให้คำจำกัดความว่า ระบบ คือ หน่วยบูรณาการหรือหน่วยสมบูรณ์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ที่ประกอบด้วยหน่วยย่อยที่เป็นอิสระ แต่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยใหญ่เป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และองค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบนั้นยังมีความสอดคล้องกับ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) ที่อธิบายถึง แนวทางการวิเคราะห์ระบบต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 8 ประการ คือ 1) วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสอนในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความพร้อมในด้านทรัพยากร เช่น บุคลากร (ครู) วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ 2) วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา 3) วิเคราะห์ผู้เรียน 4) วิเคราะห์ผู้สอน 5) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ 6) วิเคราะห์วิธีการสอน 7) วิเคราะห์สื่อการสอน และ 8) วิเคราะห์การประเมิน

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ และผู้บริหารมีภาวะผู้นำ โดยการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน การให้ความสำคัญกับการพัฒนา และธำรงรักษามูลค่าทางโรงเรียนจึงได้จัดโครงสร้างการจัดองค์กรมีแผนภูมิโครงสร้าง

แผนภูมิการบริหารงาน และแผนภูมิการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับ วิธีการจัดระบบ (System approach) ที่ รศ.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) อธิบายว่า เป็นการวางแผนการพัฒนาระบบการสอนใหม่ หรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบ ขั้นตอน และความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนของระบบการศึกษาคณิตของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบกยังมีการออกแบบ ปรับปรุงหลักสูตรโดยยึดหลักของทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนคนตรีเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการรับสมัครคัดเลือก โดยการเปิดรับสมัครเด็กนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถในด้านคณิต และยังมีการวางหลักสูตรก่อน และหลังของรายวิชาที่ต้องเรียนนั้น มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เดิม สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้น โดยชี้ให้ผู้เรียนเห็นความคล้ายคลึง หรือความเหมือนของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541)

โรงเรียนคูริยางค์ทหารบกให้ความสำคัญกับบุคลากร ครูผู้สอนจนจัดทำให้เป็นแผนงานในการบริหาร และการดำเนินงานประจำปี และแผนงานที่ครูผู้สอนได้จัดทำยังเป็นแผนการเรียนการสอนที่ยึดเอาครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคมที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) อธิบายว่า เป็นกลุ่มที่การเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบกายของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ย่อมมีอิทธิพลต่อกันและกันเสมอ การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการสังเกตหรือการเลียนแบบ แต่ไม่ได้สังเกตและลอกเลียนแบบทุกอย่าง แต่จะใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้ หรือเลียนแบบบางสิ่งบางอย่างที่ตนรับรู้หรือต้องการรับรู้ สิ่งที่สำคัญคือแรงจูงใจ ถ้าตัวแบบหรือสิ่งเร้าสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นอย่างดี มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ ตัวแบบ หรือครูผู้สอน ซึ่งเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกต รับรู้ และจดจำพฤติกรรม หรือแนวความคิดที่ตัวแบบต้องการสอน

นอกจากนี้ในระบบการเรียนการสอนยังเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การประเมินผู้สอน ซึ่งเป็นการเปิดอิสระทางความคิด และยังมีกิจกรรมต่างๆ วิชาเลือกเสรีที่ให้นักเรียนคูริยางค์ทหารบกสามารถที่จะเลือกเรียนได้อย่างอิสระนั้น ก็ยังเป็นการสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยนิยม ที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) อธิบายว่า เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกรักของผู้เรียนในการเรียนรู่มากที่สุด ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อผู้เรียนมีส่วนในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถเลือกเรียนสิ่งต่างๆ ได้ตามความสนใจโดยไม่มีการบังคับ รวมทั้งมีส่วนในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกนั้นมีการนำทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบระบบการศึกษาดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี สุทธิจิตต์ (2541) อธิบายว่า ไม่มีทฤษฎีการเรียนรู้ใดที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนดนตรีได้ดีที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อาจได้รับการประยุกต์มาจากหลายทฤษฎี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะพิจารณาว่า อะไรเหมาะสมกับผู้เรียนที่สุด และใช้สิ่งนั้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนดนตรี ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนดนตรีได้ด้วยความสนใจ มีความหมายและเจตคติที่ดีต่อวิชาดนตรี

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้

จากผลการวิจัย ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกดังนี้

1. ด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณสมบัติผู้เรียน ด้านโครงสร้างหลักสูตร พบว่าโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกควรมุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศในด้านการดนตรีเป็นสำคัญ และมีการกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนดุริยางค์ทหารบกก่อนเข้ารับการศึกษารับทั้งเพศชาย และเพศหญิงที่จบในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างน้อยต้องปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี และมีความรู้วิชาการดนตรีในระดับปานกลาง มีความรู้วิชาสามัญ และมีโครงสร้างหลักสูตร 3 ปี โดยมีจำนวนหน่วยกิตดังนี้ 1) หมวดวิชาสามัญ จำนวน 30-39 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาดนตรี จำนวน 70-79 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเลือกเสรี จำนวน 10-19 หน่วยกิต และ 4) หมวดวิชาทหาร จำนวน 10-19 หน่วยกิต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1.1 ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ควรมีการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ร่วมกับผู้ที่มีส่วนร่วมในการบริหารทั้งหมดภายในองค์กร จากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกที่เป็นรูปธรรม

2. ด้านรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้และด้านการวัด และประเมินผล จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่มีระดับความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากต่อการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ควรจัดสัมมนา ประชุมทางวิชาการสำหรับครู อาจารย์ให้ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้มีบูรณาการเป็นรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อที่จะสามารถเทียบโอนไปยังสถาบันอื่นๆ ได้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการหลักสูตร โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกทั้งด้านวิสัยทัศน์ คุณสมบัติผู้เรียน และโครงสร้างหลักสูตร เพื่อให้การดำเนินการด้านรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลพัฒนาไปในแนวทางเดียวกัน และเป็นมาตรฐานสากล

3. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการที่เป็นอยู่มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นจำนวนมาก และกิจกรรมที่จัดขึ้นล้วนแต่มีประโยชน์ทั้งสิ้น แต่ไม่ควรจัดให้ซ้ำซ้อนเวลาเรียนในหลักสูตร หากจะจัดกิจกรรมเพิ่มเติม ควรเริ่มจากการประเมินกิจกรรมที่มีอยู่อย่างจริงจังเพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรม หรือเพิ่มลดกิจกรรมตามสภาพจริง ผู้บังคับบัญชาควรพิจารณาจัดสนับสนุนจำนวนครู อาจารย์ให้เพียงพอรวมทั้งสนับสนุนด้านเครื่องดนตรี เครื่องมือเทคโนโลยี และห้องซ้อมให้มีจำนวนเพียงพอ และมีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนงานอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกจึงควรมีการประเมินผลสภาพและปัญหาจากการปฏิบัติตามแผนงาน และดำเนินการแก้ปัญหาความขาดแคลน อาทิเช่น พิจารณาเพิ่มอัตราจำนวนครู อาจารย์ เครื่องดนตรี หรือการอาศัยร่วมมือจากบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งควรมีการจัดอบรมส่งเสริมการให้ความรู้กับครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพื่อการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกสอดคล้องกับแผนงานภายในโรงเรียนและมีความทันสมัย

3.1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา จากผลวิจัยพบว่า การกำหนดภารกิจในการบริหารงานวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้หลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการตรวจสอบการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ดังนั้นผู้บังคับบัญชาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกจึงควรสร้างบรรยากาศการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มเติมในส่วนการบริหารแบบราชการเนื่องจากเป็นองค์กรทางทหารและการศึกษาในขณะเดียวกัน และควรให้มีการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อทราบสภาพและปัญหาและร่วมกันแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การทำวิจัยในอนาคตที่ควรศึกษาต่อจากการวิจัยชิ้นนี้ ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดุริยางค์ที่มีต่อระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และอีกประการหนึ่งคือ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ เพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมในภาพรวมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดุริยางค์ที่สามารถอธิบาย หรืออ้างอิงถึงประชากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ หรือมีการศึกษาถึงสภาพ และปัญหาระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

หรือการประเมินหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (ฉบับปรับปรุงใหม่) รวมทั้งควรทำการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุก 3-5 ปี เพื่อดูแลแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดุริยางค์ที่มีต่อระบบการศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

การวางแผนนโยบายการศึกษาในอนาคตควรกำหนดทิศทางและนำปัญหาต่างๆ ที่ได้ศึกษาแล้วมาลำดับและดำเนินการแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาได้จริง โดยคำนึงถึงความเป็นจริง เช่น สอดคล้องกับสถานะทางการเงิน สอดคล้องกับสังคมและเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อให้นโยบายสามารถนำไปกำหนดแผนงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

THE MUSIC EDUCATION SYSTEM OF THE ROYAL THAI ARMY SCHOOL

เชษฐจินดา ชโลธร 487800 MSMS/M

ศศ.ม. (ดนตรี)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อรวรรณ บรรจงศิลป์, ค.ม., กศ.บ., M.M., ณรงค์ชัย ปิฎกัรัช
กศ.ม., ศศ.ม., สุกรี เจริญสุข, D.A.

บทสรุปแบบสมบูรณ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การศึกษาเล่าเรียนของประเทศไทยในอดีตนั้น มักกระทำกันในวงจำกัด โดยประชาชนเป็นผู้แสวงหาความรู้เอาเอง ดังนั้น การศึกษาเล่าเรียนจึงเป็นไปในกลุ่มคนจำนวนน้อย คนที่ได้รับการศึกษาจึงมักเป็นบุคคลชั้นสูง ประชาชนทั่วไปมักไม่ค่อยมีโอกาสได้เรียน สถานที่เรียนมักอยู่ในราชสำนัก วัดใหญ่ๆ และบ้าน ส่วนวิชาชีพที่สอนกันส่วนมากเป็นการฝึกงานและเรียนหนังสือต่อจากบรรพบุรุษ (ระลึก ธานี, 2527)

การศึกษาดนตรีที่เป็นกระแสหลักนั้น จะอยู่ในรูปของสำนักความรู้ของชาวบ้านที่ได้รับการยอมรับว่ามีฝีมือ และดนตรีในราชสำนัก จนกระทั่งไทยได้รับแรงผลักดันและแบบอย่างในเรื่องการศึกษาจากตะวันตก คำว่า การศึกษา จึงถูกกำหนดบทบาทเฉพาะภายใต้กระบวนการทัศน์ หรือฐานคิดใหม่ที่ว่า การทำให้ประเทศอยู่ร่วมกับตะวันตกได้นั้น จะต้องอาศัยการศึกษาแบบเป็นทางการ เพื่อจะทำให้คนมีความรู้ มีความสามารถรับใช้ประเทศ และต้องเป็นความรู้ความสามารถแบบใหม่ หรือแบบตะวันตก เพื่อช่วยปฏิรูปและปรับปรุงประเทศให้ทันสมัย

ประเทศไทยมีอิสระทางการศึกษา ถึงแม้วิชาดนตรีเป็นวิชาที่รัฐให้ความสนใจน้อย สมัยก่อนไม่มีผู้เชี่ยวชาญดูแลการศึกษาดนตรีอย่างจริงจัง วิชาดนตรีจึงอยู่ในรูปแบบที่ ใครใคร่จัด จัด การศึกษาดนตรีจึงขยายวงกว้างและมีหลากหลายรูปแบบให้เลือก มีสถาบันของรัฐและเอกชน

จากเหตุผลข้างต้นกองดุริยางค์ทหารบกได้ตั้งขึ้นโดยมีภารกิจ มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ กำกับ การ และดำเนินการฝึกศึกษาการดนตรี รวมทั้งการปฏิบัติการแสดงดนตรีของกองทัพบกที่ได้รับ

มอบหมาย กองดุริยางค์ทหารบกจึงก่อตั้งโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกให้เป็นสถาบันการศึกษาของ กองทัพบก มีความมุ่งหมายรับสมัครบุคคลพลเรือนทั้งชายและหญิง เข้ารับการศึกษาหลักสูตรนักเรียน ดุริยางค์ทหารบก เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในวิชาดุริยางคศาสตร์, วิชาสามัญทั่วไป และวิชาทหาร เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในกองดุริยางค์ทหารบกและหมวดดุริยางค์ส่วนภูมิภาค

พ.ศ.2478 มีการรับสมัครบุคคลพลเรือนเป็นนักเรียนแตรวงเพิ่มขึ้น แต่การเรียนการสอนยังคงเป็นแบบเดิม ไม่มีโรงเรียน ไม่มีหลักสูตร การเรียนการสอนเน้นภาคปฏิบัติมากกว่า ภาคทฤษฎี แต่การฝึกศึกษาเป็นในลักษณะอยู่ประจำ มีการระบุนเวลาฝึกปฏิบัติแน่นอน ตั้งแต่ 05.00-07.00, 09.00-12.00 และ 13.00-16.00 น. ซึ่งจะใช้เวลาฝึกศึกษาตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป การสำเร็จการศึกษา จะนับจากการมีความสามารถร่วมบรรเลงกับวงดนตรีได้และได้รับการบรรจุเป็นพลดุริยางค์ (ลูกแถว)

หลังจากปี พ.ศ.2505 เป็นต้นมา กองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ 1 (มีการเปลี่ยนชื่อจาก “แตรวง” เป็น “ดุริยางค์” และนักเรียนแตรวง ก็ได้รับการเปลี่ยนชื่อจาก “นักเรียนแตรวง” เป็น “นักเรียนดุริยางค์” ด้วย) ในช่วงนี้ได้ยุติการรับนักเรียนดุริยางค์ในลักษณะดังกล่าว จนกระทั่งถึงปี พ.ศ.2512 มีการคัดเลือกนักเรียนนายสิบ ทบ. หลังจากได้รับการฝึกบุคคลทำมือเปล่าแล้ว 8 สัปดาห์ เข้ามาเป็น “นักเรียนนายสิบเหล่าทหารดุริยางค์” หรือ นนส.เหล่า ดย. ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าว มีการ จัดตั้ง โรงเรียนดุริยางค์ขึ้นแล้ว (ในอัตรการจัดของแผนกวิทยาการและการศึกษา กองดุริยางค์ มณฑลทหารบกที่ 1) และมีหลักสูตรศึกษา คือ หลักสูตรนักเรียนนายสิบ เหล่า ดย. ใช้เวลาศึกษา 2 ปี โรงเรียนดุริยางค์ได้เปิดการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าวจนถึงปี พ.ศ.2524

ปี พ.ศ.2522 กองทัพบกได้อนุมัติระเบียบโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ตามข้อพิจารณา ของกองดุริยางค์ทหารบก โดยรับจากบุคคลพลเรือนชายที่มีอายุ 13-16 ปี ที่มีคุณสมบัติขั้นต่ำการศึกษา ภาคบังคับ (ประถมศึกษาจบในสมัยนั้น) เข้ามาเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ตามหลักสูตร นักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก ระยะเวลาศึกษา 3 ปี โดยรับนักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1 ในปี พ.ศ.2524 จำนวน 40 คน ใช้คำนำหน้าชื่อว่า “นักเรียนดุริยางค์” หรือ “นดย.” ต่อมาปี พ.ศ.2527 ได้ มีการแก้ไขระเบียบฯ ให้สามารถรับบุคคลพลเรือนหญิง เข้ามาศึกษาเป็นนักเรียนดุริยางค์หญิง พร้อมขยายหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก จาก 3 ปี เป็น 5 ปี ทำให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1 ได้รับการศึกษาต่อเนื่องจากชั้นปีที่ 3 ขึ้นชั้นปีที่ 4 ในปี พ.ศ.2527 พร้อมกับการรับนักเรียน ดุริยางค์หญิง (มีคำนำหน้าชื่อว่า “นักเรียนดุริยางค์หญิง” หรือ “นดย.หญิง”) เป็นครั้งแรก (รุ่นที่ 1) จำนวน 10 คน ในปีเดียวกันนั่นเอง

หลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ทหารบก ระยะเวลาศึกษา 5 ปี ได้รับการพัฒนาในปี พ.ศ.2531 ให้ได้รับคุณวุฒิเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) และมีการสอนต่อเนื่องมาจนถึงปี พ.ศ.2538 ต่อมาในปี พ.ศ.2539 กองดุริยางค์ทหารบก ได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตร ให้มีระยะเวลาศึกษา

6 ปี แบ่งเป็นหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ใช้เวลาศึกษา 3 ปี และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย คุณวุฒิเทียบเท่าประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ใช้เวลาศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นอีก 3 ปี หลักสูตรนี้มีชื่อว่า หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ซึ่งใช้ระยะเวลาศึกษาต่อเนื่องจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้นไปถึงหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลายรวม 6 ปี นักเรียนยังคงมีทั้งนักเรียนชายและหญิงเรียกว่า “นักเรียนดุริยางค์ทหารบก” เช่นเดิม

เมื่อ พ.ศ.2548-2550 โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก หยุดรับสมัครบุคคลพลเรือนสอบเข้าเป็น นักเรียนดุริยางค์ทหารบก เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 โดยปรับปรุงเป็นหลักสูตร 3 ปี เนื่องจากได้จัดทำโครงการ “ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข” โดยมีหลักการรับบุคคลพลเรือนชายจาก 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) เข้ามาศึกษาใน โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก แต่โครงการดังกล่าวได้เกิดปัญหาขึ้นเนื่องจากการเปิดการศึกษาหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบก ทั้งตอนต้นและตอนปลายของ นักเรียนดุริยางค์ ไม่สามารถนำมาใช้ในโครงการดังกล่าวได้ เพราะ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ไม่ใช่สถานศึกษาตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่สามารถเปิดการศึกษาขึ้นพื้นฐานที่เป็นการศึกษาภาคบังคับได้ แต่สามารถเปิดการศึกษาหรือจัดการศึกษาที่เรียกว่าเป็นการศึกษาเฉพาะทางได้ ตามมาตรา 21 แห่ง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการศึกษาเฉพาะทาง พ.ศ.2542 ลง 10 มิ.ย.47 ส่วนหลักสูตร นักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศเทียบความรู้ไว้เดิม ไม่สามารถนำมาใช้กับโครงการ “ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข ” ได้ เนื่องจากหลักสูตรไม่ได้ถูกจัดทำหรือเทียบเท่าโดย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) (กรมอาชีวศึกษาเดิม)

ดังนั้น โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก จึงต้องมีการปรับปรุง และจัดทำระบบการศึกษาขึ้นใหม่ โดยจัดทำหลักสูตรให้เป็นการศึกษาเฉพาะทาง ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คงมีระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กองดุริยางค์ทหารบก ได้เชิญผู้แทน กรมยุทธศึกษาทหารบก มาร่วมพิจารณาปรับหลักสูตรในส่วนวิชาทหาร ให้เป็นวิชาทางกิจการพลเรือน และเพื่อความรอบคอบในการดำเนินการ กองดุริยางค์ทหารบกได้ทำหนังสือถึงกระทรวงศึกษาธิการ ขอความเห็นในการนำหลักสูตรไปดำเนินการดังกล่าว ซึ่งในขณะนี้หลักสูตรได้จัดทำเสร็จแล้วอยู่ในขั้นตอนการประกาศเทียบคุณวุฒิโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และรับสมัครตั้งแต่ปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา โดยยึดถือโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุงพุทธศักราช 2546) เป็นแม่บท มีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งสิ้น 103

หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นหมวดวิชาสามัญ มีจำนวน 27 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพมี 66 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกเสรี 10 หน่วยกิต

จากการจัดทำหลักสูตรผลิตกำลังพลทหารดุริยางค์ขึ้นใหม่นี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกที่ได้ปรับปรุง และจัดทำขึ้นใหม่นี้ ว่ามีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างไรบ้าง มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานจริงหรือไม่อย่างไร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องนั้นมีความรู้สึก และมีความพึงพอใจอย่างไรบ้าง เพื่อให้ทราบถึงจุดดี จุดด้อยที่จำเป็นต้องแก้ไขหรือตัดทิ้งเมื่อได้มีการพัฒนาระบบใหม่ขึ้นของกระบวนการเรียนการสอนว่า มีประสิทธิภาพ และมีความน่าสนใจมากน้อยเพียงไร และนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการศึกษาคดนตรีของกองดุริยางค์ทหารบก ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกอันจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาในอนาคต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ในด้านหลักสูตร แผนการสอน สื่อและอุปกรณ์การสอน และการวัดผลและประเมินผล
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเสนอผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และผู้บริหารระดับสูง
3. มองเห็นแนวทางการพัฒนา และการฝึกอบรมโดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการสร้าง และปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อให้ระบบการศึกษาคดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีความน่าสนใจ ทันสมัย และประสิทธิภาพมากขึ้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายที่ชัดเจน สามารถพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้และทักษะต่างๆให้ถูกต้องตั้งแต่ระดับขั้นต้นและพัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นจนถึงขั้นสูง

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของการศึกษาไว้เฉพาะกองดุริยางค์ทหารบก และ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก เท่านั้น สำหรับบุคคลข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารกองดุริยางค์ทหารบก ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และ นักเรียน จำนวนรวม 16 คน

กลุ่มบุคคลข้อมูลได้แก่

1. บุคคลที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
2. อาจารย์ผู้จัดการเรียนการสอน
3. นักเรียนครูิยางค์ทหารบก

โดยมีจำนวนผู้บริหาร และผู้มีส่วนร่วมในการบริหารกองดุริยางค์ทัพบก จำนวน 4 คน ดังนี้

1. พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ 2. พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน 3. พันเอกโชติภณ จันทร์อยู่ 4.

พันตรีหญิงวรารณณิต นันทนาสิทธิ์ อาจารย์ จำนวน 6 คน นักเรียนครูิยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคนตรีเก่า จำนวนรวม 3 คน และนักเรียนครูิยางค์ทหารบกหลักสูตรการศึกษาคนตรีใหม่ จำนวนรวม 3 คน รวม 16 คน

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์โดยแบ่งคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์เป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นแนวคำถามที่สอบถามถึงข้อมูลบุคคล เช่น ตำแหน่ง ลักษณะงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแนวคำถามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาคนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวม 4 ส่วนดังนี้

- ส่วนที่ 1 ระบบการศึกษาคนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก
- ส่วนที่ 2 ความแตกต่างของหลักสูตร นคย.ทบ.เดิม และหลักสูตร นคย.ทบ.ใหม่
- ส่วนที่ 3 จุดแข็งจุดอ่อนของหลักสูตร/ระบบการศึกษาคนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก
- ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร อาจารย์ และ

นักเรียนครูิยางค์ทหารบก ที่มีต่อระบบการศึกษาคนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในงานวิจัยเรื่อง “ระบบการศึกษาคนตรีของโรงเรียนครูิยางค์ทหารบก” ผู้วิจัยได้ศึกษา ปรับปรุง และเพิ่มเติมประเด็นคำถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอดีต และเพื่อให้ได้แนวคำถามที่มีประสิทธิภาพที่สุด ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบ และแก้ไขให้มีความเที่ยงตรง และครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ รวมถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม และได้ทำการปรับปรุงแนวคำถามเพื่อให้ได้แนวคำถามที่ครอบคลุมที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 16 คน โดยทำการสัมภาษณ์ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2553 และรวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อเตรียมนำมาแยกแยะตามประเด็นที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 16 คนแล้ว ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประมวลผล และวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยนำเสนอผลการวิจัยในบทที่ 4 และสรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะในบทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า “ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก” นั้นเป็นระบบการศึกษาอย่างมีการออกแบบที่มีระบบ และมีโครงสร้างการทำงานที่ชัดเจนเป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1	ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท
องค์ประกอบที่ 2	การเรียนการสอน
องค์ประกอบที่ 3	การพัฒนาผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 4	การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์
องค์ประกอบที่ 5	การบริการวิชาการแก่สังคม
องค์ประกอบที่ 6	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ
องค์ประกอบที่ 7	การบริหารและการจัดการ
องค์ประกอบที่ 8	การเงินและงบประมาณ
องค์ประกอบที่ 9	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาให้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก และนักเรียนดุริยางค์ทหารบกมีความสามารถ และชื่อเสียงทางด้านดนตรีในระดับสากล โดยโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีการทำแผนแม่บทเพื่อการดำเนินงาน และมีการกำหนดขอบเขตหน้าที่ในการดำเนินงานขององค์ประกอบทุกองค์ประกอบอย่างชัดเจน และมีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกัน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยเริ่มจากการประเมิน การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น และเป้าหมายในแต่ละปี เพื่อที่จะกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ของการทำงานในแต่ละองค์ประกอบ มีการกำหนดภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานภายในที่ชัดเจน

รวมทั้งผู้รับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีการวางแผนงานในการสอนของครูผู้สอนอีกด้วย โดยครูผู้สอนจะมีเขียนแผนการสอน 1 แผนเพื่อใช้กับเป็นแนวทางในการสอนกับนักเรียนทุกคน และจะทำการเขียนแผนการสอนที่ละ 1 ภาคการศึกษา หลักเกณฑ์ของแผนการสอนตั้งไว้ตาย ตัวตามเนื้อหาของหลักสูตร และมีวิธีการบอกแผนการสอนแก่นักเรียนด้วยเอกสาร โดยจะแจกให้นักเรียนตั้งแต่เริ่มต้นภาคการศึกษา โดยแผนการสอนนั้นจะเขียนโดยยึดหลัก ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง คือ การสอนแบบสาธิต โดยแสดงให้เห็นขั้นตอนหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยระบุไว้แต่ละคาบต่อสัปดาห์ มีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยครูผู้สอนจะตั้งจุดประสงค์ไว้เหมือนกัน คือ ต้องการให้นักเรียนปฏิบัติเครื่องมือเอกได้ตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้ ภายหลังจากผ่านกระบวนการเรียนการสอน และมีการติดตามผล วัดผลและประเมินแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อง่ายต่อการปฏิบัติงาน โดยการวัดและประเมินผล ครูผู้สอนจะแจ้งให้นักเรียนได้ทราบทุกครั้งตอนต้นภาคการศึกษาด้วยวาจา ไม่มีแจกเป็นเอกสาร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า โรงเรียนศรียางค์ตหารบกนั้น มีการพัฒนาสื่อการเรียนให้มีความทันสมัย เช่น การนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน หรือนวัตกรรมอื่นๆ และมีการส่งเสริมบุคลากร โดยเฉพาะครูผู้สอนให้มีความสามารถเพิ่มพูนยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมและมีการบริการสังคมอีกด้วย โดยการส่งบุคลากร อาจารย์ รักเรียนศรียางค์ตหารบกเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หรือสังคม เช่น การเปิดการแสดงแก่สาธารณชน การทำกิจกรรมไปสอนดนตรีแก่เด็กๆ เป็นต้น

นอกจากทางด้านบุคลากรแล้วที่ให้บริการแก่สังคม ยังมีทรัพยากรอื่นๆ อีกที่สามารถบริการแก่สังคมได้ และโรงเรียนศรียางค์ตหารบกยังปลูกฝังให้นักเรียนศรียางค์ตหารบก เป็นบุคคลที่มีสำนึกรักในบ้านเกิด รักในวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี อนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนา และพระมหากษัตริย์ จากการศึกษายังพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีเจตคติที่ดี ชื่นชอบต่อระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนศรียางค์ตหารบก เพราะทุกคนเห็นด้วยกับระบบ และหลักสูตรที่ได้มีการปรับปรุงใหม่นี้ และเห็นว่าระบบ และหลักสูตรใหม่นี้สามารถที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางด้านดนตรีได้จริง และสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของกองทัพบก และกองศรียางค์ตหารบกได้จริง และเพื่อที่จะให้ได้ผลการดำเนินงานของโรงเรียนศรียางค์ตหารบกบรรลุวัตถุประสงค์ตามปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งเป็นระบบการศึกษาดนตรีที่มีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผน และกำหนดทิศทาง เพื่อที่จะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีการทำงานที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และในการปรับ และจัดทำระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดนตรีศรียางค์ตหารบกนี้ สิ่งที่มาทางโรงเรียนศรียางค์ตหารบกได้มีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางดนตรี คือ หลักสูตรนักเรียนศรียางค์ตหารบก จากหลักสูตร 6 ปี มาเป็น

หลักสูตร 3 ปี โดยหลักสูตรทั้ง 2 หลักสูตรนี้มีความสอดคล้อง และความแตกต่างกันในด้านต่างๆ โดยมีทั้ง 2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกันในเรื่องของวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร คือ มุ่งเน้นการสร้างทรัพยากรที่มีคุณภาพทั้งทางด้านดนตรี และทางทหารควบคู่กันไป และเป็นหลักสูตรการศึกษาเฉพาะทาง (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือ ปวช.) ส่วนในประเด็นที่มีความแตกต่างกันนั้นมี ดังนี้

1. การรับสมัคร และผู้เรียน ทั้ง 2 หลักสูตรมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับสมัครนักเรียนเข้ารับการเรียน โดยที่หลักสูตรเดิมนั้น จะเป็นนักเรียนดุริยางค์ที่ศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยส่วนมากเป็นนักเรียนที่ยังไม่มีความสนใจ และความสามารถทางด้านดนตรี หรือยังไม่ค้นพบความชอบของตนเอง ส่วนหลักสูตรใหม่นี้จะเป็นหลักสูตรที่เปิดรับสมัครผู้สำเร็จการศึกษชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้ารับการศึกษาคู่คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยนักเรียนที่มาสมัครนั้นจะเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเป็นเลิศทางด้านดนตรี

2. ระยะเวลาในการเรียน เนื่องจากหลักสูตรเดิมเป็นหลักสูตรต่อเนื่องที่ต้องมีการเรียนการสอนต่อเนื่องมาจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น

3. ความเข้มข้นของหลักสูตร หลักสูตรใหม่นี้มีความเข้มข้นทางการเรียนดนตรีมากกว่าหลักสูตรเดิม เพราะการปรับปรุงหลักสูตรใหม่นี้ต้องการมุ่งพัฒนาให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นเลิศทางด้านดนตรี และมีความสามารถทัดเทียมระดับสากล

หลังจากปรับหลักสูตรแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่า หลักสูตรใหม่มีจุดแข็ง หรือจุดเด่น คือ เป็นระบบที่มีการคัดเลือกผู้เรียนตั้งแต่ต้น จึงทำให้นักเรียนดุริยางค์ทหารบกที่ได้นั้นมีความสามารถทางด้านดนตรี และมีความพร้อมที่จะได้รับการฝึกฝน และพัฒนาให้เป็นนักดนตรีที่มีความสามารถ และคุณภาพต่อไป อีกทั้งยังเป็นระบบการศึกษาที่พัฒนาให้เป็นระบบการศึกษาที่มีความเข้มข้น มีระบบการจัดการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินที่มีการวางโครงสร้างอย่างเป็นระบบ ระเบียบ และมีมาตรฐานในระดับสากล เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านดนตรี โดยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ออกแบบระบบ และหลักสูตรการศึกษาใหม่นี้ ส่วนข้อเสีย หรือจุดอ่อนนั้นน่าจะเป็นเรื่องความใหม่ของระบบ เนื่องจากใหม่นี้เป็นระบบการศึกษาที่พัฒนา และปรับปรุงขึ้นมาใหม่ในเรื่องของการนำมาปฏิบัติจริงนั้น อาจจะยังมีปัญหา หรืออุปสรรค หรือยังเป็นระบบที่ไม่มีความเสถียร และไม่ได้จัดระบบการสอนให้เป็นแบบ นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความชื่นชอบ และเห็นด้วยกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (ฉบับปรับปรุงใหม่) และมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่า ระบบการศึกษาใหม่นี้มีความเข้มข้นของหลักสูตรมากกว่า และคิดว่าจะสามารถพัฒนานักเรียนดุริยางค์ทหารบกให้ไปสู่เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรใหม่ที่ว่า ต้องการมุ่งพัฒนา และยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอน

สอน รวมทั้งบุคลากรทุกระดับสากล เพราะมีการศึกษาที่หลากหลาย อีกทั้งยังมีการพัฒนาสื่อการเรียน การสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งมีระบบการจัดการ การบริหาร และการวัดผลและประเมินใน ทุกส่วนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลไปพัฒนา ปรับปรุงให้ระบบ และหลักสูตรต่อไปใน อนาคต อย่างไรก็ตามผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านก็ไม่เห็นด้วยกับการที่ระบบการเรียนการสอนที่ ครูผู้สอนยังจัดแผนการเรียนการสอนโดยยึด ครูผู้สอนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าเป็นการเรียนการสอน ที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก

การอภิปรายผล

การศึกษา “ระบบการศึกษาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธี สัมภาษณ์เชิงลึก (In depth interview) จึงขออภิปราย ดังรายละเอียดดังนี้

ระบบการศึกษาใหม่ของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบก ซึ่งประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1	ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนแม่บท
องค์ประกอบที่ 2	การเรียนการสอน
องค์ประกอบที่ 3	การพัฒนาผู้เรียน
องค์ประกอบที่ 4	การวิจัย / ผลงานทางวิชาการ / งานสร้างสรรค์
องค์ประกอบที่ 5	การบริการวิชาการแก่สังคม
องค์ประกอบที่ 6	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และวัฒนธรรมองค์กรทหาร การ
ปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ
องค์ประกอบที่ 7	การบริหารและการจัดการ
องค์ประกอบที่ 8	การเงินและงบประมาณ
องค์ประกอบที่ 9	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา

จะเห็นได้ว่า ระบบการศึกษาของโรงเรียนคูริยางค์ทหารบกเป็นระบบที่ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยหลายองค์ประกอบ โดยในแต่ละองค์ประกอบก็มีหน้าที่ที่แตกต่างกันไป แต่มี ความสัมพันธ์กัน และมีการทำหน้าที่ที่สอดคล้องกันเพื่อให้เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์โดยรวมของ ระบบใหญ่สำคัญที่สุด ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ความหมายของระบบที่ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) ให้คำจำกัดความว่า ระบบ คือ หน่วยบูรณาการหรือหน่วยสมบูรณ์ ทั้งที่เป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ที่ประกอบด้วยหน่วยย่อยที่เป็นอิสระ แต่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยใหญ่ เป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และองค์ประกอบทั้ง 9 องค์ประกอบนั้นยังมีความสอดคล้องกับ วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) ที่อธิบายถึง แนวทางการวิเคราะห์ระบบต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ 8 ประการดังนี้

1) วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ เป็นการศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการสอน ในด้าน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ความพร้อมในด้านทรัพยากร เช่น บุคลากร (ครู) วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ 2) วิเคราะห์ปรัชญาการศึกษา 3) วิเคราะห์ผู้เรียน 4) วิเคราะห์ผู้สอน 5) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ 6) วิเคราะห์วิธีการสอน 7) วิเคราะห์สื่อการสอน และ 8) วิเคราะห์การประเมิน

โรงเรียนศรียางค์ทหารบกได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ และผู้บริหารมีภาวะผู้นำ โดยการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน การให้ความสำคัญกับการพัฒนา และข้าราชการบุคลากร ทางโรงเรียนจึงได้จัดโครงสร้างการจัดองค์กรมีแผนภูมิโครงสร้าง แผนภูมิการบริหารงาน และแผนภูมิการปฏิบัติงาน ซึ่งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และสายการบังคับบัญชาเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับ วิธีการจัดระบบ (System approach) ที่ รศ.วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2552) อธิบายว่าเป็นการวางแผนการพัฒนาระบบการสอนใหม่ หรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบ ขั้นตอน และความสัมพันธ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

อีกทั้งหลักสูตรการเรียนการสอนของระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนศรียางค์ทหารบกยังมีการออกแบบ ปรับปรุงหลักสูตรโดยยึดหลักของทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรีเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ขั้นตอนการรับสมัครคัดเลือก โดยการเปิดรับสมัครเด็กนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถในด้านดนตรี และยังมี การวางแผนหลักสูตรก่อน และหลังของรายวิชาที่ต้องเรียนนั้น มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เดิม สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ การเรียนรู้สิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นต้องใช้ประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นจุดเริ่มต้น โดยชี้ให้ผู้เรียนเห็นความคล้ายคลึง หรือความเหมือนของประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2541) โรงเรียนศรียางค์ทหารบกให้ความสำคัญกับบุคลากร ครูผู้สอนจนจัดทำให้เป็นแผนงานในการบริหาร และการดำเนินงานประจำปี และแผนงานที่ครูผู้สอนได้จัดทำยังเป็นแผนการเรียนการสอนที่ยึดเอาครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญาสังคมที่ ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) อธิบายว่า เป็นกลุ่มที่การเรียนรู้ของมนุษย์ เกิดขึ้นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบกายของมนุษย์ ซึ่งมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ย่อมมีอิทธิพลต่อกันและกันเสมอ การเรียนรู้เกิดขึ้นโดยการสังเกตหรือ การเลียนแบบ แต่ไม่ได้สังเกตและลอกเลียนแบบทุกอย่าง แต่จะใช้ปัญญาคิดวิเคราะห์ในการเรียนรู้หรือเลียนแบบบางสิ่งบางอย่างที่ตนรับรู้หรือต้องการรับรู้ สิ่งที่สำคัญคือแรงจูงใจ ถ้าตัวแบบหรือสิ่งเร้าสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนได้ การเรียนรู้ย่อมเกิดขึ้นอย่างดี มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ ตัวแบบ หรือครูผู้สอน ซึ่งเป็นตัวอย่าง เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกต รับรู้ และจดจำพฤติกรรมหรือแนวความคิดที่ตัวแบบต้องการสอน

นอกจากนี้ในระบบการเรียนการสอนยังเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การประเมินผู้สอน ซึ่งเป็นการเปิดอิสระทางความคิด และยังมีกิจกรรมต่างๆ วิชาเลือกเสรี ที่ให้นักเรียนดูริยางค์ทหารบกสามารถที่จะเลือกเรียนได้อย่างอิสระนั้น ก็ยังเป็นการสอดคล้องกับ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมานุษยนิยม ที่ฌ็อง-ฌัก สตรูทซ์ (2541) อธิบายว่า เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความรู้สึกรักของผู้เรียนในการเรียนรู้มากที่สุด ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อผู้เรียนมีส่วนในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถเลือกเรียนสิ่งต่างๆ ได้ตามความสนใจโดยไม่มีการบังคับ รวมทั้งมีส่วนในการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตัวเอง กล่าวโดยสรุปได้ว่า ระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนดูริยางค์ทหารบกนั้นมีการนำทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบระบบการศึกษาคณตรี ซึ่งสอดคล้องกับฌ็อง-ฌัก สตรูทซ์ (2541) อธิบายว่า ไม่มีทฤษฎีการเรียนรู้ใดที่นำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนคณตรีได้ดีที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์ที่แตกต่างกัน การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ อาจได้รับการประยุกต์มาจากหลายทฤษฎี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะพิจารณาว่า อะไรเหมาะกับผู้ที่เรียนที่สุด และใช้สิ่งนั้น เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอนคณตรี ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนคณตรีได้ด้วยความสนใจ มีความหมายและเจตคติที่ดีต่อวิชาคณตรี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การทำวิจัยในอนาคตที่ควรศึกษาต่อจากการวิจัยชิ้นนี้ ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดูริยางค์ที่มีต่อระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนดูริยางค์ทหารบก และอีกประการหนึ่งคือ งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ดังนั้นงานวิจัยครั้งต่อไปอาจศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ เพื่อที่จะได้ทราบถึงความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมในภาพรวมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดูริยางค์ที่สามารถอธิบาย หรืออ้างอิงถึงประชากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ หรือมีการศึกษาถึงสภาพ และปัญหาของระบบการศึกษาคณตรีของโรงเรียนดูริยางค์ทหารบก หรือการประเมินหลักสูตรโรงเรียนดูริยางค์ทหารบก (ฉบับปรับปรุงใหม่) รวมทั้งควรทำการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุก 3-5 ปี เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้บริหาร / ครู อาจารย์ / นักเรียนดูริยางค์ที่มีต่อระบบการศึกษาของโรงเรียนดูริยางค์ทหารบก

การวางนโยบายการศึกษาในอนาคตควรกำหนดทิศทางและนำปัญหาต่างๆ ที่ได้ศึกษาแล้วมาลำดับและดำเนินการแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาได้จริง โดยคำนึงถึงความเป็นจริง เช่น สอดคล้องกับสถานะทางการเงิน สอดคล้องกับสังคมและเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อให้นโยบายสามารถนำไปกำหนดแผนงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

THE EDUCATION SYSTEM OF THE ROYAL THAI ARMY SCHOOL

CHETJINDA CHALOTHORN 4837800 MSMS/M

M.A. (MUSIC)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ORAWAN BANCHONGSILPA, M.Ed.,M.M.,
NARONGCHAI PIDOKRAJT, M.Ed., M.M., SUGREE CHAROENSOOK, D.A.**EXTENDED SUMMARY**

Thailand education and its limited past history, most Thai' have to gain his/her own knowledge therefore to be able to classify as "educated" you have to be in a upper class level in the society. In those day, there were only a few places that you can have full access to education system is The Palace, Loyal Temple and at your own home. The actual Subjects/knowledge which available at the time was only hands on training and any old information's that passed on from families and ancestors.

Music education as the main stream classifies back in its time which needing to be fully skills and playing in the Royal palace, this was only influence from the Foreigner who came in to Thailand. The word "education" then became part of Thailand society which developing to adapting between Thai's and Foreigner culture. Thai's then starting to became educated and started to developed its Country and peoples.

Thailand and its freedom in education even thought "music" still wasn't widely approves from Thai's government at the time because there weren't any specialists that be able to seriously cope its plan and lay out. Music school was then depending upon public and/or government to make available to public.

From the above facts, Thai Army Marching Bands was started, its duties was to plan and implement, training and perform its various outing that requested. Thai Army Marching band was created as a part of Thai Army Education platform to make available for any Thais men or women who wish to be part of its curriculum. The school curriculum is providing Music education, Army education and normal school education. Once student graduated, you will be able to work in the Army and receive any benefit that available for its Graduate.

In the year of 2418 – 2477 BD, there was a “Trae Wong” studied but it wasn’t really started as a school level, this only accept 1 or 2 persons per year and must not be over the age of 15 and 16 years old. This is one teacher per student basis which highly focus on instrumental rather than its theory.

In the year of 2478 BD, there was more enrolment for “Trae Wong” or Army School Band, but its system still never changes. There weren’t any school, system and still fully focus on its instrument and theory. The actual system was boarding house and fix timetable training which is during between 0500 – 0700 hrs and 0900 – 1200 hrs and 1300 – 1600 hrs respectively. Student who enrolled in to this system need to be there for 3 years to be able to graduate and perform well with the Bands before Graduated.

After the year 2505 BD, Thai Army 1 Marching Band (changed its name from Trae Wong to Doreyang and Trae Wong student to Doreyang students) during this periods the schools stop enroll any students until 2512 BD stating to enroll student once again as a Army role. Once started your role as a Doreyang student you have to practice free hand for duration of 8 weeks then you will become a Cadet of Thai Army Marching Band. The curriculum is for 2 years before you graduated as a School of Army Marching Band.

In the year of 2522 BD, Thai Army have approved the regulation and its role in Doreyang Army School or Thai Army Marching Band school. The enrolment rules was your age have to be between 13-16 years old. The curriculum is for 3 years, first time in 2524 BD in Class number 1; there was on 40 students that make available in class at the time. In the year of 2527 BD there were make some changes in regulation for enrolment from 3 years durations to be 5 years duration and girls can enroll in to the school as well as boys.

The Curriculum for the Thai Army Marching Bands is 5 years duration and finally make a breakthrough in major improving in year 2531 BD and you need to finished M3 (lower high school) to be able to gain enrolment at the School. In the year 2539 BD changed another Curriculum and its duration to be 6 years in studied period. Its curriculum divided to be lower and higher studied. Once graduated you will received M6 or Higher school certificate and still using the same tile as “Thai Army Marching Bands School”.

In the year of 2548 – 2550 BD Thai Army Marching Band school stop any enrolment due to a Major reengineer its curriculum once again to adaption to the Royal Thai Curriculum 2552 BD and changed to be 3 years duration. Royal Thai Army Marching Bands also create a program called “Marching Bands to happiness” which accept its enrolment from 3 provinces from South of Thailand who finished its study in year M3 to gain entry in to the school. There was a problems with this entry therefore its Curriculum was scraped.

Thai Army Marching Brand changed its structure once again and this time is a totally make over its education system the focus on its Music and theory. Durations for 3 years and as a graduated you will achieved Associated Diploma. This particular Diploma is approved from Department of Education, Thailand.

Benefit for its research

1. To accept and understand the entire educational system of the Thai Army Marching Bands.
2. Basics idea in organizing structure and their roles of operating the School of Music
3. Looking forward its future for the School and moving forward to the better direction.
4. Develops and teaching students to his/her potential to highest degree in studies.

Limitation in Research

Researcher need to limit its purposes in this particular research for Thai Army Marching Band School only. The result only can provide to the Director of Thai Army Marching Band and anyone who is allow having access to this results, in a total of 16 peoples.

Research Groups

1. Anyone involve in Operational area
2. Teachers
3. Students

Research tools

Interview methods, will divided into 2 parts

Part 1 : detailing on, what type of position and job description.

Part 2 : question about the school system for Thai Army Marching Bands and any ideas for its improvement which will divide into 4 categories

1. Educational system
2. the differences between old system and new system
3. the weakest link of the Thai Army Marching band and its system
4. the ideas of School director and any involvement of teachers and students.

Testing the Research tools

Interview question “Educational system for Thai Army Marching Bands school”. The Researchers create and make improvement and adding any valuable subject which covers all the necessary information’s for this particular projects.

Information's gathering

Researchers will conduct the actual interview in the number of 16 persons during period between October 2553 BD and gathered all the information which then divided into different categories that set from the beginning.

Result analyses

After the interview session, the researchers then bring all the information's to the process called descriptive analysis.

From the studies, researchers discovered that the Education system in Thai Army Marching Band is a neat and well planned out. This divided into 9 categories:

1. vision
2. study plan
3. futures plan and improvise
4. research, result and event
5. be part of the local community
6. highly strict to its value and culture
7. organizations
8. finance
9. Focus on coming future

Final Analysis

From the studies, researchers discovered that the Education system in Thai Army Marching Band is a neat and well planned out. This divided into 9 categories:

1. vision
2. study plan
3. futures plan and improvise
4. research, result and event
5. be part of the local community
6. highly strict to its value and culture
7. organizations

8. finance

9. Focus on coming future

Thai Army Marching Bands highly focuses on continue its improvement for school and their students skills to the highest international level. With all Departments within its school organization plus all the research and result, this would bring the best to the school in the near future. The system also focus on the Teacher, Teachers will have each individual plan for each entire class. There will also be more details pass out to each individual plan for its students to be able to studies to the end of each year class. This will also including theory and practical part of this plan. From the information that gathered, Thai Army Marching Bands bring in electronic to assist in their teaching, especially Teachers who gain more knowledge and can then passes on to the students. Local assist in community is the big help in their communities. Free event performance this can bring music to peoples life in the particular communities.

There are still plenty of events that Thai Army Marching Bands participate and build within each individual pupil, base on culture, and family's value. All the students and teachers are happy with this present Educational system. Thai Army are very satisfy with the way Marching is currently running. The result had shown that the system is transparency and can be tested at any time. The school also focus on its enrolment and the differences

1. Enrolment, in both curriculum pupil who interest need to have love in music and willing to focus on the path career future.

2. Duration in studies

3. There will be more focusing in Music studies.

After the Curriculum has changed, the researchers discovered that the new curriculum was a big hit because when enroll pupil for the first time student who wish to study need to have certain criteria before can then gain entry to the school. This can then bring in many bright pupil who can then generate knowledge and bring school to adapt with International standard

Result of in depth interview with its new educational system areas

1. vision
2. study plan
3. futures plan and improvise
4. research, result and event
5. be part of the local community
6. highly strict to its value and culture
7. organizations
8. finance
9. Focus on coming future

From the result you can see that, the educational system of the Thai Army Marching Bands consist of different component, in each individual component having different criteria, according to Khun Watsana Taweekulsap (2552BD) with limitation “system” is organization that is working perfect in both theory and practical which work together very well. There are 8 criteria base on Khun Watsana Taweekulsap (2552BD)

1. Analyses any problems and wants in a current situation, teacher, tools or budgets
2. Analyses in Studies trend
3. Analyses in Students
4. Analyses on Teachers
5. Analyses details curriculum
6. Analyses on teaching methods
7. Analyses on teaching Chanel
8. Analyses methods

Thai Army Marching Bands highly focus on the organizational structure and bring in plenty of information system to assist in this current running educational system. Khun Watsana Taweekulsap and method also called System Approach, it is a new way in teaching and increasing in Teaching advantage. Another curriculum for the Thai Army Marching Bands still design and continuous its improvement right from

choose the best pupil to gain entry. And keep strict during the ongoing year of studies. Thai Army Marching Bands see the most valuable in Teachers status, and how important is the education linkage with knowledge with Teachers. Teachers need to be able to adapt with the new way and tread of teachings at all time (Khun Naron Sudjit 2541)

All the above facts, the studies system still open wide in idea and provide communities with all the show event. School still provide its pupils with all the subject that make available for any individual interest. According to (Khun Naron Sudjit 2541) studies that by study in group on both theory and practical in music this can bring in and creates an ample of benefit to the school and its pupils.

Recommendation for Thai Army Marching Bands School

1. Vision, Quality of pupils, Curriculum, discovered that the school highly focus on Music as the main stream. Enrolment has carefully chosen boy and girls with 3 years durations in their study.
2. Subjects and its analyses, from the interview result, there should be more work shop provided for Teachers to share their experiences, this can bring in a great deal of benefit for the future development for this school in the near future
3. Major focus on the budget in bring in new technology to adapt with the new trend in world standard.

General Recommendation

For the near future, whomever needing to gathering information for this Analyses, keep in mind that this analyses is a Qualitative research so therefore next research will be Quantitative research follow by Survey research and Questionnaire. The above tools will let us find out more information's base on the actual result. By carefully layout the educational system this can will bring in all the benefits which base on its reality, finance which adapt to the society, technology for the near future.

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กองดุริยางค์ทหารบก. 2546. **คู่มือนักเรียนดุริยางค์ทหารบก**. กรุงเทพมหานคร.
- กองดุริยางค์ทหารอากาศ. 2547. **เอกสารประกอบการบรรยายสรุปการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารอากาศ**. กรุงเทพมหานคร.
- กัจจกร กาญจนถาวร. (2541). **การศึกษาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง กระบวนการสร้างขลุ่ย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ. 2545. **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารเรือ ฐานทัพเรือกรุงเทพ**. กรุงเทพมหานคร.
- จำนง แนวเล็ก, พันเอก. 2542. **การพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยการทัพบก**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง.
- ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2541). **จิตวิทยาการสอนดนตรี**. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ณัฐวิงศ์ โพธิ์ทองนาก, พลตรี. 2546. **แนวทางพัฒนาศักยภาพเหล่าทหารดุริยางค์เพื่อยกระดับกองดุริยางค์ทหารบกขึ้นเป็นหน่วยระดับกรม**. กรุงเทพมหานคร: วิทยาการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง.
- ถวิล มาตรฐานเยี่ยม. 2545. **การปฏิรูปการศึกษา: โรงเรียนเป็นฐานการบริหารจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สมาธรรม.
- ธีรารัง บัวศรี. 2532. **ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรออฟเซต
- ประทีป สยามชัย. มปป. **ทฤษฎีและหลักการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร.
- ประอร สุนทรวิภาต, นาวาโทหญิง. 2543. **การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับโรงเรียนเหล่าทัพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
- รุจิรัฐ ภู่อาระ. 2546. **การพัฒนาหลักสูตร: ตามแนวปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: บิ๊ก พอยท์.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

ระลึก ธานี. (2527). *วิวัฒนาการในการจัดการศึกษาภาคบังคับของไทย (พ.ศ.2475-2503)*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วรรณ พงษ์แสวง. (2544). *ผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในวิชาการภาษาอังกฤษ ของ นักศึกษาแผนกวิชาเลขานุการ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพฯ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

วิชาญ ใจเถิง. (2543). *ผลการใช้มัลติมีเดียสอนทักษะปฏิบัติ เรื่องการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย สอนเบื้องต้น สำหรับครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตกรุงเทพฯ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*

วาสนา ทวีกุลทรัพย์. (2552). *การพัฒนาระบบการเรียนการสอน*. วันเข้าถึงข้อมูล 14 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.aiss.rtaf.mi.th/paper/000%25E0%25B>

สมยศ นาวิการ. 2525. *การบริหารแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์.

สังัด อุทรานันท์. 2532. *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสยาม

สุกรี เจริญสุข. 2545. “ *วิสัยทัศน์ ปรัชญา แนวคิดของสาระดนตรี เด็กไทยต้องได้เรียน ได้เล่น ได้รู้ และรักดนตรี*”. มติชนสุดสัปดาห์. 1143 (15-21 กรกฎาคม 2545): 72.

สุทธิรัตน์ เกษมสันต์, พลอากาศตรี หม่อมหลวง. 2546. *ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โรงเรียนนายเรืออากาศ 5 ปี เป็น 4 ปี*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก สถาบัน วิชาการทหารบกชั้นสูง.

อภิชาติ อนุกุลเวช. (2552, 17 มกราคม). *ระบบการเรียนการสอน*. วันเข้าถึงข้อมูล 14 พฤศจิกายน 2553, จาก http://www.chontech.ac.th/~abhichat/1/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=50&limit=1&limitstart=3

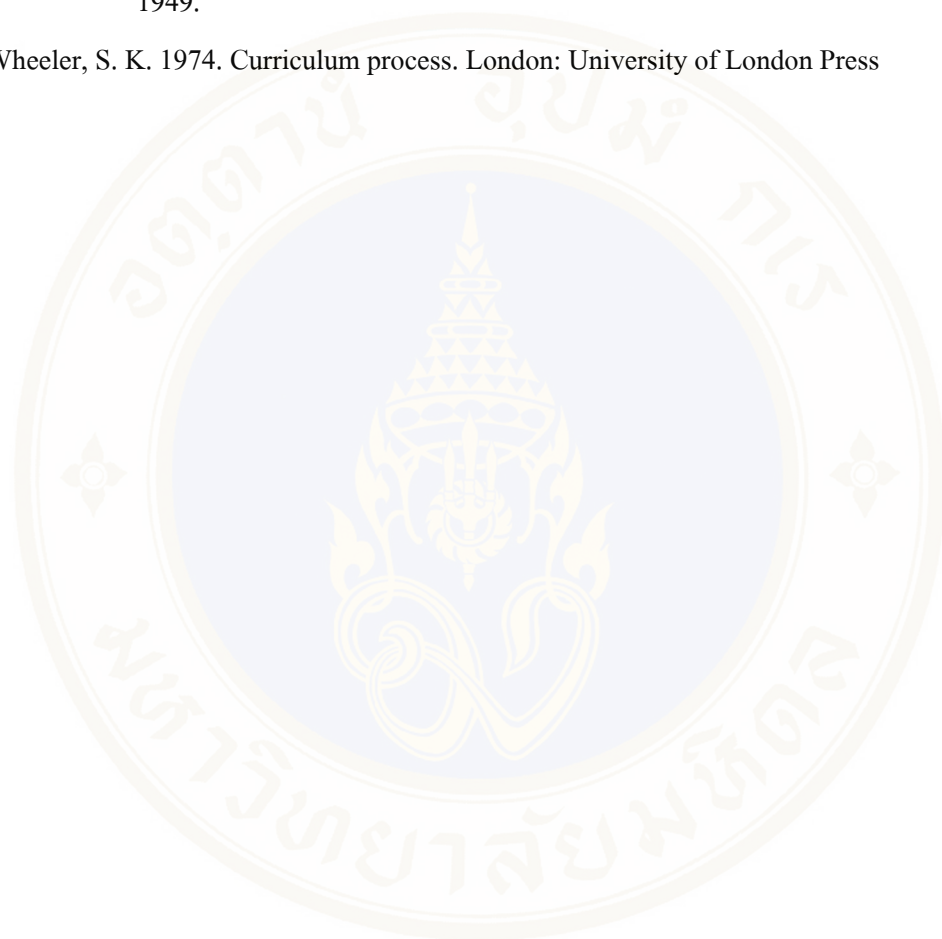
อิสระพันธ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, พลตำรวจตรี. 2542. *ทิศทางการพัฒนาหลักสูตรนักเรียนพลตำรวจ*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง

เอกรินทร์ สีมหาศาล. 2545. *กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิต พอยท์.

Beauchamp, George. 1981. *A Curriculum Theory*. 4th ed. Itusch, Illinois: F. E. Peacock Publisher.

Best, JW. 1981. *Research in Education*. 4th. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice – hall

- Good, C. V. 1973. Dictionary of Education. New York: McGraw – Hill Book Company.
- Taba, H. 1962. Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Tyler, R.W. Basic Principles of Curriculum and Instruction. Illinois: Chicago University Press, 1949.
- Wheeler, S. K. 1974. Curriculum process. London: University of London Press

ภาคผนวก ก
ระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

วัน เดือน ปี / เวลา สถานที่

1. ท่านมีตำแหน่งอะไร และมีหน้าที่เกี่ยวกับอะไรบ้าง ในโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก
2. การจัดทำโครงการ ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ท่านมีแนวคิดในการจัดสร้างหลักสูตรอย่างไรเพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ
3. ในส่วนของผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรโครงการ ดุริยศึกษา นำพาสันติสุข ระดับการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระยะเวลาในการศึกษา 3 ปี ท่านคิดว่าผู้สำเร็จหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคมอย่างไรบ้าง
4. ท่านคิดว่าการเรียนการสอนของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีความแตกต่างจากการเรียนการสอนในโรงเรียนอื่นๆอย่างไร
5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อระบบการศึกษาดนตรีของกองทัพบกเมื่อเปรียบเทียบกับระบบการศึกษาดนตรีของโรงเรียนดุริยางค์เหล่าทัพอื่นๆ
6. ท่านมีแนวคิดอย่างไร สำหรับการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักเรียนดุริยางค์กองทัพบกให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด
7. ท่านคิดว่าการวางนโยบายทางการศึกษาของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกในอนาคตควรเป็นอย่างไร

ภาคผนวก ข

ประวัติกองดุริยางค์ทหารบก

เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๑๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจัดตั้งกองแตรขึ้นในบริเวณสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวังทรงมอบหมายให้พระเจ้าน้องยาเธอพระองค์เจ้าสุขสวัสดิ์ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้บังคับกองร้อย ทหารราบที่ ๕ ในกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ปกครองบังคับบัญชา

ต่อมาพระองค์ทรงตั้งให้พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าดิศวรกุมาร (พลโทพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ) ซึ่งในครั้งนั้นมียศเป็นร้อยตรี เป็นผู้บังคับการกองแตรวง และทรงเห็นว่า ม.ร.ว. ชิด เสนีวงศ์ ณ กรุงเทพ เป็นผู้รู้วิชาแตรเป็นอย่างดี เป็นนายวงดนตรี มียศเป็นจ่านายสิบ ซึ่งต่อมา ม.ร.ว. ชิด เสนีวงศ์ ณ กรุงเทพฯ ได้เป็นผู้บังคับการกองแตรวงและได้รับพระราชทานสัญญาบัตรยศเป็น พระวาทิตบรเทศ ทองใหญ่ ซึ่งต่อมาก็ได้เป็นผู้บังคับการแตรวง ฯ และได้รับพระทานยศเป็นพันตรี พระวาทิตบรเทศ เช่นเดียวกัน

พุทธศักราช ๒๔๕๔ กองแตรวงได้ย้ายตามทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์จากบริเวณสวนกุหลาบใน พระบรมมหาราชวัง มาอยู่ที่บริเวณสวนดุสิต ริมถนนเบญจมาศด้านทิศตะวันออก ใกล้เชิงสะพานม้ฆาพรังสรรค์ และทางราชการได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “ กองแตรวงกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ “ และเปลี่ยนชื่อตำแหน่งผู้บังคับบัญชาในหน่วยนี้ว่า “ ผู้บังคับกองแตรวงกรมทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ “

พุทธศักราช ๒๔๖๕ ทางราชการได้ย้าย เรือตรี สุทธิ ศรีขญา จากกองแตรวงทหารเรือ มาเป็นผู้ช่วยผู้บังคับกองแตรวง ทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ และได้รับพระราชทานสัญญาบัตรยศเป็นพันตรี หลวงประสานดุริยางค์ ในระยะนี้กองแตรวง ได้จัดวงเครื่องสายฝรั่ง วงเล็ก ๆ ขึ้นไว้ใช้ในราชการ

พุทธศักราช ๒๔๗๕ หลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว กองแตรวงทหารมหาดเล็กรักษาพระองค์ ได้ย้ายไปขึ้นสังกัดกับจังหวัดทหารบกกรุงเทพ ฯ จึงเรียกชื่อหน่วยนี้ใหม่ว่า กองแตรวงจังหวัดทหารบกกรุงเทพ ฯ

พุทธศักราช ๒๔๘๐ กองแตรวงจังหวัดทหารบกกรุงเทพ ฯ ได้ย้ายจากสวนดุสิต เชิงสะพานม้ฆาพ มาพร้อมกับกองพันทหารราบที่ ๑ มาตั้งที่ตำบลทุ่งพญาไท โดยตั้งอยู่ด้านตรงข้าม

กับกองพันทหารราบที่ ๓ ในระยะนี้ผู้บังคับบัญชา และพลเอกหลวงพรหมโยธี ซึ่งย้ายไปรับราชการหน่วยเหนือ ได้ร่วมกันปรับปรุงแก้ไขวงดนตรีต่าง ๆ ให้ทันสมัยโดยได้จัดตั้งวงดนตรีแบบหัดดนตรีและตั้งชื่อให้ว่า วง “ดุริยะโยธิน” และจัดตั้งวงปี่พาทย์ใหม่ไว้ใช้ในราชการด้วย

พุทธศักราช ๒๔๘๖ ทางราชการได้ส่งย้ายกองแถวจังหวัดทหารบกกรุงเทพฯ ไปขึ้นตรงต่อกองทัพบก และเปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “กองแถวกองทัพบก” พุทธศักราช ๒๔๘๘ ทางราชการได้ส่งย้ายกองแถวกองทัพบกไปขึ้นตรงกับ มณฑลทหารบกที่ ๑ และเปลี่ยนเรียกชื่อใหม่ว่า “กองดุริยางค์มณฑลทหารบก ๑” และได้รับนักเรียนดุริยางค์เป็นครั้งแรก

พุทธศักราช ๒๔๘๘ ได้แก้อัตรากองทัพบก ๘๑ (ครั้งที่ ๕๕) ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (พิเศษ) ที่ ๓๒/๗๓๓๑ ลง ๔ เม.ย. ๘๖ ในการแก้ครั้งนี้ ได้แก้อัตราของ มว.ดย.จทบ.ล.บ. และ มว.ดย.มทบ ๒, ๓, ๔, ๕, ๖ และ ๗

พุทธศักราช ๒๕๐๕ ได้แก้อัตรากองทัพบก เพิ่มการจัดกองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ ๑ และ ผบ.ดย.มทบ.๑ ทำหน้าที่หัวหน้าเหล่า ดย. ตามคำสั่ง ทบ. (เฉพาะ) ที่ ๓๔ เรื่องให้ใช้ระเบียบปฏิบัติราชการของ มทบ. ลง ๑ มิ.ย. ๐๕

พุทธศักราช ๒๕๐๘ ได้แก้อัตรากองทัพบก ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๘๐/๐๓ ลง ๑๓ กันยายน ๒๕๐๘ และตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๐๘ ลง ๕ เม.ย. ๐๘ โดยเปลี่ยนเป็นใช้อัตรา เฉพาะกิจ มณฑลทหารบกที่ ๑ (อนก.หมายเลข ๕๑๐๐)

พุทธศักราช ๒๕๑๑ ได้แก้อัตรากองทัพบก ตามมติที่ประชุมสภากลาโหม ครั้งที่ ๗ / ๑๓ เมื่อ ๓๐ ก.ย. ๐๓ จึงให้แก้อัตรากองทัพบก ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๒๕/๑๑ ลง ๒๐ ก.พ. ๒๕๑๑ เริ่มแก้อัตรากองทัพบก ๒๕๐๗ (ครั้งที่ ๑๒) เพิ่มเจ้าหน้าที่มากขึ้น

พุทธศักราช ๒๕๑๓ ได้แก้อัตรากองดุริยางค์มณฑลทหารบกเปลี่ยนจากผู้บังคับกองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ ๑ เป็น หัวหน้ากองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ ๑ (อัตรา พ.อ.พิเศษ)

พุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้แก้อัตรากองทัพบก ตามคำสั่งกองทัพบก (เฉพาะ) ที่ ๑๒๗/๒๑ ลง ๓ พ.ย. ๒๑ เรื่อง แก้อัตรากองทัพบก ๒๕๑๓ (ครั้งที่ ๒๓) โดยปฏิบัติตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๑๗๗/๒๑ ลง ๑๘ ตุลาคม ๒๕๒๑ ให้กองดุริยางค์ทหารบกเป็นหน่วยในกองทัพบก โดยกำหนดในข้อ ๕ ให้ใช้อัตราเฉพาะกิจ หมายเลข ๔๘๐๐ กองดุริยางค์ทหารบก พระนามและนามผู้บังคับบัญชาในอดีตถึงปัจจุบัน

- พระเจ้าน้องยาเธอพระองค์เจ้าดิศวรกุมาร (พลโทพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ)
- ม.ร.ว. ชิต เสนีวงศ์ ณ กรุงเทพฯ (พันตรีพระวาทิต)
- พันตรีหลวงประสานดุริยางค์ศรีชญา ๒๔๘๖ - ๒๔๙๐

- พันโท อรรถ ศศิประภา (พลโท อรรถ ศศิประภา) ๒๔๕๐ - ๒๔๕๐
- พันโท กฤษณ์ สีวะรา (พลเอก กฤษณ์ สีวะรา) ๒๔๕๐ - ๒๔๕๓
- พันโท เกรียงไกร อัตตะนันทน์ (จอมพลเกรียงไกร อัตตะนันทน์) ๑ ม.ค. ๒๕๕๓ - ๑๗ มี.ค. ๒๕๕๓
- พันโท อุดม สุขมาก (พลตรี อุดม สุขมาก) ๑๗ มี.ค. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๓
- พันโท ศิริ ธีรพันธ์ (พลตรี ศิริ ธีรพันธ์) ๒๕๕๓ - ๒๕๕๓
- พันเอก อาทิตย์ วิเศษสินธุ์ ๒๕๕๓ - ๑๑ ต.ค. ๒๕๕๖
- พันเอก ประเชาวน์ เผ่าจินดา หก.คย.ทบ.มทบ.๑ ๑๑ ต.ค. ๒๕๕๑ – ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๑
- พันเอก ชูชาติ พิทักษากร หก.คย.ทบ. ๒๕ พ.ย. ๒๕๕๑ - ๓๑ ธ.ค. ๒๕๕๑
- พันเอก ชลอ คงสุวรรณ ผบ.คย.ทบ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘
- พลโท วัฒน เกิดสว่าง ผบ.คย.ทบ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘
- พันเอก ศุภชัย โพธิ์ทองนาค ผบ.คย.ทบ. ๒๕๖๘ - ๒๕๔๔
- พันเอก โชติภณ จันทอยู่ ผบ.คย.ทบ. ๒๕๔๔ - ปัจจุบัน

พันธกิจ การกิจ และการจัด

๑. การกิจ มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ กำกับการ และดำเนินการฝึกศึกษาการดนตรี รวมทั้งการปฏิบัติการแสดงดนตรีของกองทัพบกที่ได้รับมอบ มีผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารบก เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๒. การแบ่งมอบ เป็นหน่วยทหารของกองทัพบก

๓. ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่ที่สำคัญ

๓.๑ วางแผน อำนวยการ กำกับการดำเนินการเกี่ยวกับการฝึกและศึกษาวิชาการดนตรีให้กับกำลังพลเหล่าทหารดุริยางค์ รวมทั้งนักเรียนดุริยางค์ของกองทัพบก

๓.๒ พัฒนาศึกษาการดนตรี รวมทั้งการประพันธ์เพลง และเรียบเรียงเสียงประสาน ตลอดจนให้คำแนะนำและเสนอแนะวิชาการดนตรีให้กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ปฏิบัติการแสดงดนตรีของกองทัพบก การแสดงดนตรีในงานพระราชพิธีต่างๆ รวมทั้งปฏิบัติการแสดงดนตรี เพื่อสนับสนุนหน่วยทหารของกองทัพบก ในเขตจังหวัดทหารบกกรุงเทพฯ และส่วนราชการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. การแบ่งส่วนราชการ และหน้าที่

๔.๑ กองบังคับการ มีหน้าที่ วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และกำกับการในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของกองดุริยางค์ทหารบก

๔.๒ แผนกดนตรี มีหน้าที่ปฏิบัติการแสดงดนตรีสากล โยชวาทิต หัสดนตรี และดนตรีไทย

๔.๓ แผนกวิทยากรมีหน้าที่ศึกษาค้นคว้าและพัฒนาวิทยากรการดนตรีให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิทยากรการดนตรีสากล ดนตรีไทย ตลอดจนการประพันธ์เพลง และการเรียบเรียงเสียงประสาน เพื่อใช้ในการกิจกรรมดุริยางค์ของกองทัพบก รวมทั้งการดำเนินการพิพิธภัณฑสถานดนตรีและห้องสมุด

๔.๔ แผนกบริการ มีหน้าที่ให้บริการในเรื่องที่เกี่ยวกับการสวัสดิการ การซ่อมบำรุง การขนส่ง การเลี้ยงดู และการรักษาความปลอดภัย

๔.๕ โรงเรียนดุริยางค์ มีหน้าที่ดำเนินการฝึก และศึกษาวิชาการดนตรีให้กับกำลังพลเหล่าทหารดุริยางค์ รวมทั้งนักเรียนดุริยางค์ของกองทัพบก

๕. ผู้บังคับบัญชา

๕.๑ ผบ.คย.ทบ. พันเอก โชติภณ จันทรรักษ์

๕.๒ รอง ผบ.คย.ทบ. พันเอก ทนง บัวชุม

๕.๓ รอง ผบ.รร.คย.ทบ. พันเอก สุภชัย เอื้อเพื่อ

ข้อมูลเกียรติยศชื่อเสียง

1. พิธีเปิด-ปิด การทดสอบการยิงปืนทางยุทธวิธีกลุ่มประเทศอาเซียน กองดุริยางค์ทหารบก ได้จัดวงโยชวาทิต, วงปี่สก็อต และการแสดงแปรขบวน ในพิธีเปิดและพิธีปิด ณ ศูนย์การทหารราบ จังหวัดประจวบฯ รวมทั้งจัดวงดนตรีสากล, วงหัสดนตรีและวงดนตรีไทย บรรเลงในงานเลี้ยงรับรองผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ ทบ.กลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ห้วงวันที่ 17-22 พ.ย.43

2. งานครบรอบ 50 ปี สงครามเกาหลี ในโอกาสที่ปีนี้เป็นปีที่ครบรอบ 50 ปี สงครามเกาหลี ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ได้จัดกิจกรรมรำลึกถึงสงครามเกาหลี โดยเชิญประเทศที่เคยเข้าร่วมรบ ในสงครามเกาหลี จัดวงดุริยางค์เข้าร่วมแสดงในงานนี้ โดยมีประเทศที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้ 14 ประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย ซึ่งในส่วนของกองทัพไทยนั้น ผบ.ทหารสูงสุด ได้อนุมัติให้จัดกำลังร่วมกันระหว่างเหล่าทัพเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้เพื่อให้เป็นตัวแทนของกองทัพไทย การเดินทางไปครั้งนี้ กองดุริยางค์ทหารบก ได้เป็นหน่วยที่รับผิดชอบในการคิดรูปแบบในการแสดงฝึกซ้อม ควบคุมการปฏิบัติ โดยผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารบก ใช้วงโยชวาทิตสนาม วงโยชวาทิตนั่งบรรเลง และการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย ซึ่งผลการปฏิบัติสามารถทำให้ชาวเกาหลีประทับใจจากการแสดงของวงดุริยางค์ไทยเป็นอย่างยิ่ง และนักดนตรีของกองดุริยางค์ทั้ง 3 เหล่าทัพได้รับประสบการณ์จากการได้ร่วมบรรเลงกับมิตรประเทศซึ่งมีมาตรฐานทางดนตรีสูง เช่น อังกฤษ

,อเมริกา,ฝรั่งเศส,รัสเซีย,กรีซ การปฏิบัติการในครั้งนี้ได้รับความช่วยเหลือจากสำนักงานผู้ช่วยทูตทหารบกไทยประจำกรุงโซล เป็นอย่างดี โดยกิจกรรมครั้งนี้จัดให้มีขึ้นเมื่อ 1 - 11 ต.ค.2543 ที่ผ่านมา

3. คอนเสิร์ตไวโอลิน 2000 เมื่อวันที่ 22 ก.ค.43 ที่ผ่านมา ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับกองดุริยางค์ทหารบก ได้ร่วมกันจัด คอนเสิร์ตโดยใช้ชื่อว่า AMAZING VIOLIN CONCERT 2000 โดยมีวงออเคสตรา ของกองดุริยางค์ทหารบก ร่วมบรรเลงกับ อาจารย์สุทิน เทศารักษ์ โดยการจัดคอนเสิร์ตครั้งนี้เป็นการเชิดชูเกียรติ อาจารย์สุทิน เทศารักษ์ ซึ่งเป็นศิลปินอาวุโส และเป็นการเผยแพร่กิจการดนตรีของกองทัพบกให้ประชาชนทั่วไปได้รู้จักมากยิ่งขึ้น

4. พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ กองดุริยางค์ทหารบก เป็นหน่วยทหารหน่วยหนึ่งที่เข้าร่วมในพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ เป็นประจำทุกปี เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยกองดุริยางค์ทหารบกจัดวงโยธวาทิต ร่วมบรรเลงนำแถวทหารรักษาพระองค์ ณ ลานพระราชวังดุสิต ในโอกาสสำคัญนี้ กองดุริยางค์ทหารบกได้เตรียมเพลงร้องถวายหน้าพระที่นั่ง เช่นเดียวกับทุกปีด้วย

รายงานบังคับบัญชาและอัตรากำลัง

การจัดกลุ่มภารกิจ

1. การวิจัยและพัฒนา
2. การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการบริการ
3. โครงสร้างพื้นฐาน
4. การบริหารจัดการและดำเนินการตามกฎหมาย ในเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศ จะต้องมีการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงกันได้ทุกหน่วยงานทั่วประเทศ สามารถให้บริการบุคคลภายนอกในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ได้ เรื่องของการจัดซื้อจ้างทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-procurement) จะต้องมีการดำเนินการอย่างได้ผล เป็นรูปธรรม
5. การช่วยเหลือ ประชาชน จะต้องมียุทธศาสตร์การให้ความช่วยเหลืออย่างชัดเจน และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์โดยเคร่งครัด รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ สามารถให้ประชาชนตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส
6. การพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ต้องมีแผนงานที่ชัดเจนของแต่ละหน่วยงานที่จะพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความต้องการของหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานของกรมไปสู่ตัวเป็นไปตามนโยบาย และยุทธศาสตร์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และของรัฐบาล ทั้งนี้ต้องพัฒนาตนเองให้ทันกระแสโลก

7. การบริหารบุคคล จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจน โปร่งใสและเป็นธรรม ในเรื่องของการบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาความดีความชอบประจำปี โดยจะทำให้เกิดขวัญกำลังใจแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและพัฒนางานด้านปศุสัตว์ของประเทศต่อไป

8. การประชาสัมพันธ์ทุกหน่วยงานจะต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารตามสื่อต่างๆ และประชาสัมพันธ์ข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันเหตุการณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องของเกษตรกร ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของหน่วยงาน ทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ความเป็นมาการจัดการศึกษาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

กองดุริยางค์ทหารบก (2546) ในปี พ.ศ. 2478, 2480, 2482, 2483, 2491, 2496, 2500 และ 2505 มีการรับบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนแถว (หรือนักเรียนดุริยางค์) จำนวนปีละ 20 คน ขึ้นไป การเรียนการสอนไม่กำหนดระยะเวลาศึกษา คุณวุฒิ ให้เป็นหลักสูตรที่แน่นอน โดยจะจัดการเรียนการสอนที่เน้นการปฏิบัติเครื่องมือนดนตรี จนกว่าจะมีความสามารถบรรเลงร่วมกับวงดนตรีได้ เป็นสำคัญ

พ.ศ. 2512-2524 มีการเปลี่ยนแปลงการรับจากบุคคลพลเรือน เป็นรับจากนักเรียนนายสิบทหารบก ซึ่งผ่านการฝึกเบื้องต้น (8 สัปดาห์) มาเป็นนักเรียนนายสิบดุริยางค์ ใช้เวลาศึกษา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว บรรจุเป็นนายสิบประจำการเช่นเดียวกับนักเรียนนายสิบของเหล่าอื่นๆ

พ.ศ. 2522 กองทัพบกได้อนุมัติหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ ระยะเวลาศึกษา 3 ปี โดยรับจากบุคคลพลเรือนที่สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาบริบูรณ์อายุ 13-16 ปี เข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์

พ.ศ. 2524 มีการรับบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก นับเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบก รุ่นที่ 1/24 จำนวน 40 นาย

พ.ศ. 2527 มีการขยายหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ จากระยะเวลาศึกษา 3 ปี 5 ปี

พ.ศ. 2531 กระทรวงศึกษาธิการประกาศเทียบวุฒิการศึกษาหลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ระยะเวลาศึกษา 5 ปี ให้ได้รับคุณวุฒิเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

พ.ศ. 2539 กองทัพบกได้อนุมัติหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก โดยแบ่งเป็น 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น ระยะเวลาศึกษา 3 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ม.3 และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากหลักสูตรตอนต้น รวมระยะเวลาศึกษาทั้งสิ้น 6 ปี คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้เปิดการศึกษาหลักสูตรนี้จนถึงปีการศึกษา 2547

แม้ว่าจะมีการรับนักเรียนแถวหรือนักเรียนดุริยางค์ในกองแถวหรือกองดุริยางค์ทหารบกในชื่อปัจจุบันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2478 แต่โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกถือว่าได้รับการสถาปนาอย่างเป็นทางการครั้งแรกในปี พ.ศ. 2513 ด้วยการเป็นหน่วยรองของแผนกวิทยากรและการศึกษากองดุริยางค์มณฑลทหารบกที่ 1 ในขณะนั้น จนกระทั่งถึงปี พ.ศ. 2521 มีการปรับปรุงแก้ไขอัตราเฉพาะกิจของมณฑลทหารบกที่ 1 แยกกองดุริยางค์ทหารบก ออกจากมณฑลทหารบกที่ 1 ทำให้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงของกองดุริยางค์ทหารบกมาจนถึงปัจจุบัน

นับจากที่ได้มีการทดลองใช้อัตราของ แผนกวิทยากรและการศึกษา กองดุริยางค์ทหารบกที่ 1 ที่มีการบรรจุหน่วยรองคือ โรงเรียนดุริยางค์ในแผนกดังกล่าวที่มีบรรจุอัตราโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก เป็นหน่วยขึ้นตรงของกองดุริยางค์ทหารบกนั้น โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกเปิดสอนหลักสูตรเพื่อผลิตกำลังพลนายทหารชั้นประทวน เหล่าทหารดุริยางค์อย่างเป็นทางการ 3 หลักสูตรคือ

1. หลักสูตรนักเรียนนายสิบดุริยางค์ (2 ปี) ใน พ.ศ. 2512-2524
2. หลักสูตรนักเรียนพลดุริยางค์ (5 ปี) ในปี พ.ศ. 2524-2538
3. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (6 ปี) ในปี พ.ศ. 2539-2547

การจัดองค์การภายในโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก คือ ผู้บังคับกองดุริยางค์ทหารบกโดยตำแหน่งได้มอบให้รองผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก จัดการบริหารองค์การภายในให้มีความเหมาะสม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนราชการ คือ

1. แผนกเตรียมการ บังคับบัญชาโดย นายทหารเตรียมการ ส่วนนี้จะเป็นการทำงานธุรการของโรงเรียน และสนับสนุนการศึกษา (งานส่งกำลังบำรุงและงานงบประมาณ)
2. แผนกการศึกษา บังคับบัญชาโดย หัวหน้าแผนกการศึกษา ส่วนนี้จะเป็นการทำงานสอนนักเรียนตามหลักสูตร และงานกิจกรรมของนักเรียนเสริมหลักสูตร (ทางเทคนิคดนตรี)
3. กองร้อยนักเรียน บังคับบัญชาโดย ผู้บังคับกองร้อยนักเรียน ส่วนนี้จะเป็นการทำงาน ปกครองนักเรียน และงานกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมอื่นๆ ที่ไม่ใช่ด้านเทคนิคดนตรี

สถานภาพหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีหลักสูตรที่เปิดสอน 2 ประเภท คือ 1) หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ และ 2) หลักสูตรผลิตกำลังพล

หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ เป็นหลักสูตรที่เปิดการศึกษาให้กับข้าราชการเหล่าทหารดุริยางค์ เพื่อเพิ่ม โอกาสการพิจารณาเลื่อนฐานะตามแนวทางรับราชการและส่งเสริมพัฒนาความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในปัจจุบัน และเตรียมพร้อมปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สูงขึ้น

หลักสูตรประเภทนี้มี 3 หลักสูตร ซึ่งจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนสลับกันไปในแต่ละปี (ปีละ 1 หลักสูตร ขึ้นอยู่กับจำนวนและความต้องการเข้ารับการศึกษ หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ ได้แก่

1. หลักสูตรชั้นนายร้อย (สำหรับข้าราชการชั้น ขศ.ต.- ร.อ.)
2. หลักสูตรนายสิบอาวุโส (สำหรับข้าราชการชั้นยศ จ.ส.อ.)
3. หลักสูตรนายสิบชั้นต้น (สำหรับข้าราชการชั้นยศ ส.อ.)

หลักสูตรตามแนวทางรับราชการเป็นหลักสูตรระยะสั้น ใช้เวลาศึกษาประมาณ 13 สัปดาห์

หลักสูตรผลิตกำลังพลเป็นหลักสูตรที่เปิดการศึกษาให้กับบุคคลพลเรือนเข้ารับการฝึกศึกษา เพื่อผลิตเป็นนายทหารประทวนเหล่าดุริยางค์ บรรจุในกองดุริยางค์ทหารบก และ หมวดดุริยางค์ในสายวิทยาการของเหล่าทหารดุริยางค์ทั่วประเทศ คือหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบก (ดย.ทบ.) ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หลักสูตรย่อย ได้แก่หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น ระยะเวลาศึกษา 3 ปี คุณวุฒิเทียบเท่าชั้น ม. 3 และหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย ระยะเวลาศึกษา 3 ปี ต่อจากหลักสูตรตอนต้น คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกนี้รับจากบุคคลพลเรือนชาย-หญิง ที่มีอายุ 12-15 ปี สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 เข้ารับการฝึกศึกษา

ปัจจุบันโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้เปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ เมื่อปี 2551 โดยมี คุณวุฒิเทียบเท่า ปวช. เช่นเดิม ทั้งนี้โรงเรียนดุริยางค์ทหารบกได้รับสมัครบุคคลพลเรือนเข้าเป็นนักเรียนดุริยางค์ทหารบกเป็นเวลา 3 ปี พ.ศ. 2548-2550 ตามโครงการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพบก ปี พ.ศ. 2543-2550 กองทัพบกให้กองดุริยางค์ทหารบก ปรับลดกำลังพลลง 70% จนถึงปี พ.ศ. 2549 ซึ่งปัจจุบันกองดุริยางค์ยังมีกำลังพลเกินอัตราอยู่

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ปรัชญา สร้างวินัย ใฝ่ดนตรี มีคุณธรรม

วิสัยทัศน์ โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก เป็นสถาบันการศึกษาทางการดนตรีชั้นนำของกองทัพ มุ่งผลิตและพัฒนาทหารดุริยางค์ด้วยคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติ

พันธกิจ

1. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับนักเรียนดุริยางค์ทหารบก ในหลักสูตรการผลิต
2. ดำเนินการฝึกศึกษาให้กับกำลังพลเหล่าดุริยางค์ ในหลักสูตรตามแนวทางรับราชการ
3. สร้างนวัตกรรมทางการดนตรี รวมทั้งให้การบริการวิชาการดนตรีแก่ชุมชนและสังคม
4. ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและรักษาสังแวดล้อม
5. บริหารจัดการเชิงธรรมาภิบาล ส่งเสริมบุคลากรทุกคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

- เป้าหมาย
1. พัฒนาด้านการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยที่ผู้สำเร็จการศึกษาต้องผ่านมาตรฐานวิชาชีพ รร.ดย.ทบ.
 2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาดนตรี, วิชาสามัญ และวิชาทหาร
 3. ส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้เรียนสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
 4. พัฒนาการบริการทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับชุมชนและสังคมบนพื้นฐานความรู้
 5. อนุรักษ์และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (Developmental Strategies of the Royal Thai Army School of Music)

1. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 8 แผนงาน ดังนี้
 - 1.1 แผนงานด้านปรัชญา วิสัยทัศน์ แผนแม่บท และระบบประกันคุณภาพการศึกษา
 - 1.2 แผนงานด้านการพัฒนาหลักสูตร ตำรา และกระบวนการคัดเลือกผู้เรียน
 - 1.3 แผนงานด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 1.4 แผนงานด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา
 - 1.5 แผนงานด้านการแลกเปลี่ยนหมุนเวียนอาจารย์
 - 1.6 แผนงานด้านการวัดและประเมินผล
 - 1.7 แผนงานด้านกระบวนการเรียนการสอน
 - 1.8 แผนงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบุคลากร มี 4 แผนงาน ดังนี้.-
 - 2.1 แผนงานด้านการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์แก่บุคลากร
 - 2.2 แผนงานด้านการเพิ่มพูนคุณวุฒิทางการศึกษาแก่บุคลากร
 - 2.3 แผนงานด้านการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม
 - 2.4 แผนงานด้านผลงานทางวิชาการ
3. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา มี ๓ แผนงาน ดังนี้
 - 3.1 แผนงานด้านการพัฒนาอาคาร ห้องเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 3.2 แผนงานด้านการพัฒนาเครื่องมือดนตรีเครื่องช่วยฝึกและโสตทัศนูปกรณ์
 - 3.3 แผนงานด้านการพัฒนาระบบห้องสมุด
 - 3.4 แผนงานด้านการพัฒนาห้องเรียนคอมพิวเตอร์และระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา

3.5 แผนงานด้านการพัฒนาห้องฝึกซ้อมดนตรี

3.6 แผนงานด้านการพัฒนาสถานที่พักผ่อน ออกกำลังกายและที่พัก

3.7 แผนงานด้านการบริหารจัดการ

4. ยุทธศาสตร์ด้านการบริการสังคม มี 1 แผนงาน ดังนี้

4.1 แผนงานการบริการทางวิชาการแก่สังคม

ทั้งนี้ในแต่ละปีการศึกษาจะมีการกำหนดแผนงาน โครงการหรือกิจกรรม ในการปฏิบัติ ตามแผนแม่บทและยุทธศาสตร์ ซึ่งให้สอดคล้องกันทั้งระบบการบริหารงานในโรงเรียนดุริยางค์ ทหารบก เป็นไปตามกำหนดนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานการศึกษาของกองทัพ กระทรวงกลาโหม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแนวทางการปฏิรูประบบการศึกษาของ ประเทศ

โครงสร้างการบริหาร สามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) ภารกิจ ดำเนินการฝึกและศึกษาวิชาการดนตรีให้กับกำลังพลเหล่าทหารดุริยางค์ รวมทั้งนักเรียน ดุริยางค์ของกองทัพบก

2) หน้าที่หน่วยรอง

2.1 แผนการศึกษา

- เตรียมการและดำเนินการฝึกศึกษา วิชาการด้านดนตรีรวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องใน แต่ละหลักสูตรให้กับกำลังพลเหล่าทหารดุริยางค์ และนักเรียนดุริยางค์ของกองทัพบก ดำเนินงาน ทางธุรการที่เกี่ยวข้อง บันทึกและรายงานสถิติผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่

2.2 กองร่อนนักเรียน

- ปกครองบังคับบัญชาและฝึกสอนอบรมความรู้ทางการทหารให้กับกำลังพลเหล่า ทหารดุริยางค์ และนักเรียนดุริยางค์ของกองทัพบก บันทึกและรายงานสถิติผลการปฏิบัติงานตาม หน้าที่

2.3 แผนเตรียมการ

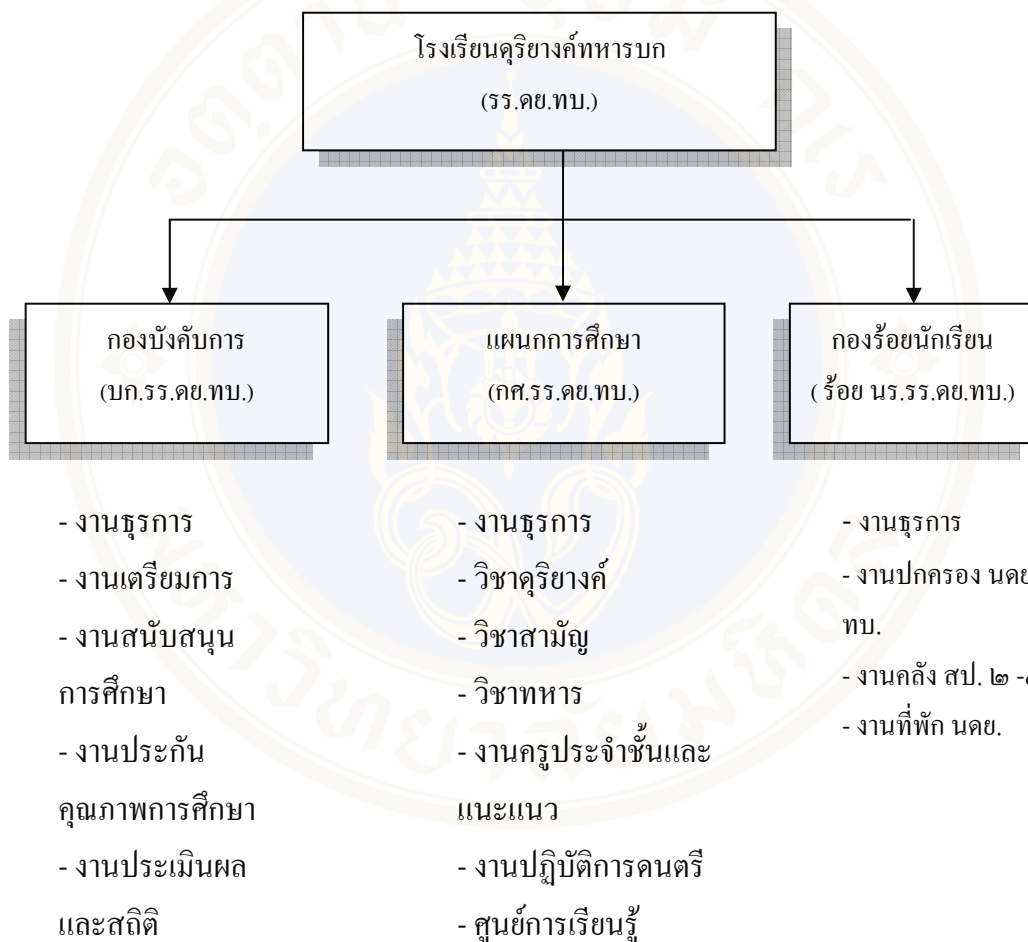
- ดำเนินการเกี่ยวกับแผนการศึกษา กำหนดความต้องการเพื่อสนับสนุนการศึกษา ผลิต และสนับสนุนพัฒนาระบบสารสนเทศ การจัดทำหลักสูตรการศึกษา ตารางการฝึกศึกษา งบประมาณหลักสูตรการศึกษา ประสานงานครูอาจารย์สอน ควบคุมมาตรฐานระบบการฝึกศึกษา บันทึกและรายงานสถิติผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่

2.4 งานประกันคุณภาพการศึกษา

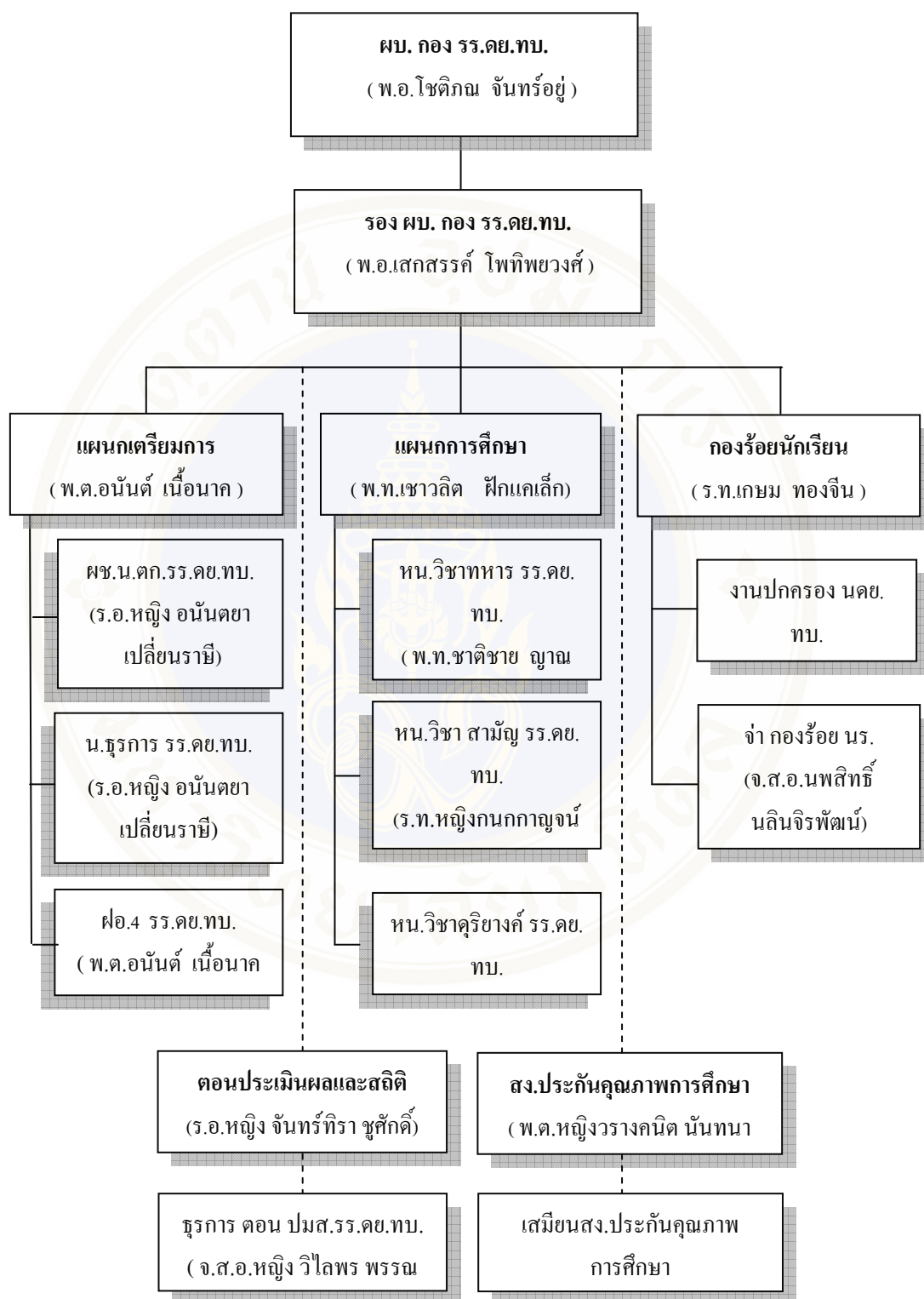
- วางแผน ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดและพัฒนางานมาตรฐานคุณภาพการศึกษา องค์ประกอบคุณภาพการศึกษา ดัชนีและเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา เผยแพร่ระบบงานประกันคุณภาพการศึกษา บันทึกและรายงานสถิติผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่

2.5 ตอนประเมินผลและสถิติ

- วางแผน ดำเนินงาน กำกับดูแลงานวัดผลและประเมินผล การฝึกศึกษา บันทึกและรายงานสถิติผลการปฏิบัติงานตามหน้าที่

แผนภาพที่ 1 แผนภูมิโครงสร้าง โรงเรียนคุรุยงค์ทหารบก (Organization Chart)

แผนภาพที่ 2 โครงสร้างการบริหาร โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (Administrative Chart)

แผนภาพที่ 3 โครงสร้างการปฏิบัติงาน โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (Activity chart)

หลักสูตร

สถานภาพหลักสูตรโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีหลักสูตรที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2549 มีจำนวน 3 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น (คุณวุฒิ ม.3)
2. หลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนปลาย (ศึกษาต่อจากหลักสูตรนักเรียนดุริยางค์ทหารบกตอนต้น คุณวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ)
3. หลักสูตรชั้นนายร้อยทหารเหล่าดุริยางค์

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรในโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

บุคลากรสายผู้บริหาร

บุคลากรผู้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บริหารของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก มีจำนวน 2 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (พันเอกโชติภณ จันทร์อยู่, ผบ.กอง รร.ดย.ทบ.)
 - ปรินญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
 - ปรินญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยบูรพา
- 2) รองผู้บังคับกองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก (พันเอกเสกสรรค์ โพธิ์พวงษ์, รอง ผบ.กอง รร.ดย.ทบ.)
 - ปรินญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
 - ปรินญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยบูรพา

บุคลากรสายวิชาการ

บุคลากรสายวิชาการของโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกมีจำนวน 35 คน ประกอบด้วย ตำแหน่งดังต่อไปนี้ หัวหน้าแผนกการศึกษา ประจำแผนกการศึกษา อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชา อาจารย์โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก ผู้บังคับกองร้อยนักเรียน โรงเรียนดุริยางค์ทหารบก

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร

1. อาคารกองบังคับการโรงเรียนดุริยางค์ทหารบก 1 หลัง ประกอบด้วย กองบังคับการ กองโรงเรียนดุริยางค์ทหารบกห้องคลังอาวุธ ห้องเรียนนักเรียนดุริยางค์ชั้นปีที่ 3-6 ห้องฝึกซ้อมดนตรีไทย ห้องคลังเครื่องช่วยฝึก ห้องฝึกซ้อมวงหัดดนตรี ห้องฝึกซ้อมเครื่องกระทบ ห้องพักครู ปฏิบัติเครื่องมือดนตรี ร้านค้าสวัสดิการ สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา ห้องเรียนอเนกประสงค์ ห้องฝึกซ้อมปฏิบัติดนตรี (เดี่ยว) ห้องรวมวงโยธวาทิต ห้องพักครู ร้านค้าสวัสดิการ ห้องคุมความประพฤติ (49)

2. อาคารกองร้อยนักเรียนคุรียางค์ทหารบกประกอบด้วย โรงเลี้ยง ห้องเรียน คอมพิวเตอร์ ห้องสมุดหนังสือ ห้องสมุดดนตรี สำนักงานกองร้อยนักเรียน คลังเครื่องมือดนตรี คลัง อาภรณ์ และโรงนอนนักเรียนคุรียางค์

ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

โรงเรียนคุรียางค์ทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงกองคุรียางค์ทหารบกมีงบประมาณสำหรับ เป็นค่าใช้จ่ายในฐานะหน่วยใช้งบประมาณรองของกองคุรียางค์ทหารบก

ข้อมูลเกียรติยศชื่อเสียง จุดเด่นของสถานศึกษา

1. มีแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่(วงดนตรีจริง) และฝึกปฏิบัติกับภารกิจจริง
2. ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดยามาฮาบิกแบนด์นักเรียนแห่งประเทศไทย เมื่อ วันที่ 8กรกฎาคม 2544
3. นักเรียนคุรียางค์ชั้นปีที่ 4 ในนามของวงซิกไฟท์ ได้รับชนะเลิศอันดับ 2 ในการ ประกวดวงดนตรียามาฮา ไทยแลนด์ แบนด์คอนเทส
4. นักเรียนคุรียางค์ชั้นปีที่ 6 ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ1 จากรายการเฟิร์ส สเตรท โชว์ เมื่อปี 2547

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	เชษฐจินดา ชโลธร
วัน เดือน ปีเกิด	11 มีนาคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร, พ.ศ.2545-2547 คณะดุริยางคศาสตร์ เอกการแสดงดนตรีคลาสสิก มหาวิทยาลัยมหิดล, พ.ศ.2548-2554 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี)
ที่อยู่ปัจจุบัน	22 ซ.อินทามระ 45 ถ.สุทธิสาร เขต ดินแดง แขวง ดินแดง กทม. 10400
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์สอนเปียโนและผู้บริหารหลักสูตรดนตรี สถานปฏิบัติการเรียนดนตรีวิธีศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากร www.music.su.ac.th